The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY The LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY The LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj

VOL. XI. Kaina 3c. Chicago, Ill., Šeštadienis, Gegužio-May 31 d., 1924 437 No. 133

Vilnijoj įvykęs baltgudžių sukilimas

Maskvoj suimta 1,400 studentų

Baisi amunicijos sandėlių eksplіozija Rumanijoje

Baltgudžių sukylimas Viniaus krašte

Kautynėse su lenkų kariuomenės dalim 18 lenkų buvę nukauta ir 20 sužeista.

RYGA, Latvija, geg. 28. — Žiniomis iš Kauno, Vilniaus krašte įvykus kova tarp 300 ginkluotų baltgudžių ir lenkų kariuomenės.

Susirėmimas įvykęs netoli Lietuvos sienos. Aštuoniolika lenkų buvę nukauta ir dvidešimt pavojingai sužeista. Baltgudžių nuostolių nesužinota.

Lenkų valdininkai Rygoj sako, kad Lenkų valdžia per keletą mėnesių stropiai dabojusi Vilniaus kraštą, nes turėjusi žinių, kad baltgudžių komunistai organizuoją sukylimą. Lenkams daugelį tų komunistų areštavus, sovietų užsienio reikalų ministeris Čičerinas pasiuntęs Varšuvai protestą prieš lenkų tariamą Rygos sutarties laužymą.

Lenkų aštrus atsakymas susilaukė vėl karingos Čičerino notos. Čičerinas, pasak vieno sovietų telegrafo agenturos valdininko, tvirtina, kad einant Rygos sutartim Rusija turi teisės ginti baltgudžius, ukrainiečius, žydus ir kitas tautines mažumas Lenkijoj.

Neužilgio po tos antrosios Čičerino notos Lenkijai, Vilniaus krašte įvyko sukylimas.

Lenkai sako, kad baltgudžių maištininkams padėjusi Lietuvos valdžia, kuri Tautų Sąjungos sprendimo ir atidavimo Vilniaus krašto Lenkijai nepripažįsta.

Maskvoj areštuota 1,400 studentų

Areštuotieji išsiunčiami į vietas, iš kur jie buvo atvykę Maskvon mokytis.

BERLINAS, geg. 30. — "Čekos" agentams padarius "reguliarę" medžioklę, Maskvoj areštuota apie 1,400 rusų studentų. Jie gaudyta gatvėse ir namuose ir sugautuosius gabenta kalėjiman. Po to jie buvo sukimšti į specialius traukinius ir išgabenti atgal į vietas, iš kur jie buvo atvykę Maskvon aukštesnį mokslą eiti.

Sklianskio areštas.

P. Skliansky, geriausias Trockio draugas, ir ėjęs karo komisaro pareigas tuo laiku, kai Trockis šventė Kaukaze "vakacijas", tapo suareštuotas. Kaltinamas del suktybių. Sklenskiui komisaraujant buvo padaryta didelis pirkinys odos raudonosios armijos reikalams. Pasirodė vienok, kad armija gavo visai netikusią odą, nes gerąją odą Sklianskis buvo pardavęs nepmanams.

Baisi amunicijos eksplіozija Rumanijoj

Šimtai vagonų sprogstamųjų karo medžiagų sunaikinta. Daug žmonių esą užmuštų ir sužeistų.

BUCHARESTAS, Rumanija, geg. 29. — Amunicijos sandėliuose netoli Bucharesto vakar įvyko baisi eksplіozija. Sunaikinta keturi šimtai vagonų sprogstamųjų bombų, keturi šimtai vagonų mažesnės amunicijos ir du šimtai vagonų parako. Baisaus sprogimo buvo visas Bucharesto miestas supurtytas, tartum butų įvykęs žemės drebėjimas; daug namų, arčiau eksplіozijos vietos stovinčių, buvo sprogstančių ir lekiančių bombų skeliaudrų apdraskyta. Esą daug žmonių užmuštų ir sužeistų. Bemaž nebuvęs užmuštas ir Rumanijos karalius Ferdinandas. Nuostolių esą padaryta apie 400 milijonų dolerių.

Spėjama, kad eksplіoziją pagimdė lokomotivo kibirkštys.

Lenkų propaganda prieš Lietuvą

Lietuviai savo puolimais taip pakyrėję, kad lenkai turėsią protestuot Tautų Sąjungai.

Chicagos Daily News korespondentas A. R. Decker geg. 29 praneša bevieliu iš Vienos:

Vietos lenkų rateliuose patvirtinama pranešimai apie neramumus Lenkijos-Lietuvos sienoj. Lietuvių buriai, susikuopdami pavidale maldininkų procesijų, kart-kartėmis daro puolimus neapsaugotose ilgos ir netirštai gyvenamos sienos vietose. Pasak lenkų, tų burių nariai esą Lietuvos kareiviai persitaisę civiliais rubais, bet ginkluoti revolveriais.

Lenkai nenorį tąsytis su mažesniais kaimynais, bet tie nuolatiniai nenurimimai sienose jiems pakyrėję. Jei neramumai nesiliausią, lenkai duosią Tautų Sąjungai protestą.

ROCKEFELLERIS AUKOJA MILIJONĄ DOLERIŲ REIMSO KATEDRAI

PARYŽIUS, geg. 30.— Amerikos milijonininkas John D. Rockefeller jaunasis paaukojo 1,000,000 dolerių pataisyti Reimso katedrai, kuri buvo karo metais vokiečių armotomis apardyta.

TRAUKINYS SUSIKULĖ. TRYS ŽMONĖS UŽMUŠTI.

CHATTANOGA, Tenn., geg. 29. — Arti Rockwood, Tenn., iššoko iš bėgių prekių traukinys. Užmušti mašinistas, jo padėjėjas ir vienas darbininkas.

Rusų-Anglų derybos

Bolševikai sutinką mokėti prieškarines Rusijos skolas.

LONDONAS, geg. 30. — Sekamas Anglų-Rusų konferencijos plenaris posėdis žada įvykti ateinantį trečiadienį. Per pastarasias kelias dienas derybos gerokai yra pažengusios priekin. Rusai žadą sutikti pripažinti savo prieškarines skolas ta sąlyga, jei Anglai sutiks, kad tų skolų mokėjimai prasidėtų ne anksčiau kaip po dvidešimt metų. Anglai, girdi, sutiksią ir taip, ir dar pasiruošę dovanoti karo skolas, vaduodamies motivais, kad del karo Rusija nukentėjus daugiau, negu kas nors kitas iš aliantų.

Sutinką atlyginti privatines skolas.

Beveik susitaikyta ir privatinių skolų dalykais. Rusija sutinkanti atlyginti ir privatinius nuostolius kaip veik tik ji gausianti paskolos.

Girdėt dagi, kad jau įsikuręs tam tikras stiprus anglų ir francuzų bankininkų sindikatas paskolai finansuoti.

Rusai pakviesti pas karalių priešpiečiauti.

Ateinantį pirmadienį Šv. Jokūbo karaliaus rumuose ruošiama įvairių kraštų diplomatams priešpiečių pokylis, kurin pakviesta ir rusai: sovietų charge d'affaires Rakovskis, konsulas Berzinas, pirmasai sekretorius Bitneris ir laivyno attachė Behrensas. Visas dabar bolševikų susirupinimas: kokiais rubais pasirėdyti tam karališkam pokyliui?

Apriboja koncesijas.

MASKVA, geg. 30. — Maskviškio internacionalo pirmininkas Zinovjevas komunistų partijos suvažiavime vakar pranešė, kad iki šių metų balandžio 1 dienos gauta iš Amerikos kapitalistų 101 prašymas koncesijų, bet iš visų jų tik dešimtis tegavo koncesijų.

Bolševikai pasižada susilaikyt nuo propagandos.

BERLINAS, geg. 30. — Vokietija su Rusija vėl susigerino. Bolševikai pasižadėjo nebenaudoti savo prekybos misijos kaipo komunistinės propagandos Vokietijoj agentura, o Vokietija pripažinsianti ekstrateritorialumą rusų misijai, vedančiai derybas del Rusų-Vokiečių prekybos sutarties.

Komunistas Bozenhart, kurs savo pabėgimu į Rusų prekybos misijos namus davė progos Berlino policijai padaryti misijoj kratą, busiąs atstatytas ir bolševikų oficialiai išsižadėtas, o Vokiečiai atstatysią nuo vietos policijos valdininką Weissą, kurs tai kratai vadovavo.

Lenkų saugumo tarnyba okupuotoj Lietuvoj

VILNIUS (E).— Lenkų spaudos pranešimu, lenkų valdžios delegatura reorganizuoja saugumo tarnybą okupuotoj Lietuvoj. Bus įsteigti nauji skrajojami raitelių skyriai. Valdžios delegatura pasiulė Vid. Reik. Min., kad Seimo paskirtos sumos policijai sustiprinti butų dalinai sunaudotos arkliams pirkti. Statoma daug policijos namų išilgai Sovietų, sienos ir demarkacijos linijos su Lietuva. Apskrityse sudarytos specialės tam reikalui komisijos. Viso Vilniaus Krašte bus pastatyta 35 policijos kazarmės.

Nepavyko sumušti darbininkų valdžią

Anglijos konservatorių sumanymas gauti papeikimą valdžiai didžiuma parlamento balsų atmestas.

LONDONAS, geg. 30. — Konservatorių įnešimas parlamente sumažinti darbo ministerio algą 100 svarų sterlingų — tuo savo įnešimu jie norėjo gauti nepasitikėjimo valdžiai — buvo vėl sumuštas 300 balsų prieš 252. Prieš tą įnešimą balsavo ir liberalų atstovai.

Konservatoriai kaltina valdžią, kad ji iki šiol nieko nenuveikus nedarbo klausimui išrišti.

Į opozicijos puolimus ministeris pirmininkas MacDonaldas atsakė, kad nedarbui sumažinti daroma, kas galima, bet darbininkų valdžia dar trumpas laikas kaip valstybės reikalus veda, ir per tokį trumpą laiką kokių nors umių permainų negalima padaryti.

"Aš ne bolševikas, į du tris mėnesius magiškų rezultatų nepagaminu. Visam tam reikia laiko," pasakė premjeras.

Maištai prieš sovietus Azijoj nesiliauja

Trockio įsakymu trys armijos komisarai esą sušaudyti.

LONDONAS, geg. 30. — Žinios iš Rusijos rodo, kad sukylimai prieš sovietų valdžią centralinėj Azijoj nė kiek neatleidžia.

Karo ministerio Trockio įsakymu keturi trylikto armijos korpuso politiniai komisarai tapo sušaudyti del jų apsileidimo ir nepadarymo galo kareivių dezertavimui ir perėjimui į maištininkų eiles.

Praneša apie rimtą sukilimą Barnaule, Sibire. Dešimtas kavalerijos korpusas pakėlęs maištą ir išžudęs visus komunistų komisarus ir oficierus.

Nelaimė anglių kasyklose Ispanijoj

10 darbininkų žuvę; kitus stengiamos išgelbėti.

OVIEDO, Ispanija, geg. 30.— Netoli nuo čia esančiose anglių kasyklose kilo gaisras. Kiek žinia, dešimt darbininkų yra žuvę. Apie kitų kasyklose dirbusių žmonių likimą nėra žinios. Daroma pastangų juos išgelbėti.

POLICIJOS KOVOJ SU SĄMOKSLININKAIS KETURI UŽMUŠTI.

LISABONAS, Ispanija, geg. 30. — Lisabono policija bandė suimti keturis asmenis, kurie buvo įtarti del sąmokslo nužudyti vieną stambiausių pramonininkų, Castanheirą de Mourą. Ištikusioj del to kovoj trys įtariamieji ir vienas policininkas buvo užmušti.

KINUOSE DU AMERIKOS MISIONIERIAI ESĄ UŽMUŠTI.

ŠANGHAJUS, Kinai, geg. 30. — Du Amerikos misionieriai likę užmušti laike kariuomenės kuopos kautynių su plėšikų banda apie Kuelliną, Kuang-si provincijoj.

Nori patirti bolševikų kalėjimų sąlygas

Francuzų "grupė" reikalauja, kad jai butų leista be jokių varžymų tatai padaryti.

PARYŽIUS, geg. 30. — Francijos "Grupė Revoliuciniams Kaliniams Rusijoj Ginti" kreipėsi bevieliu telegrafu į sovietų valdžią reikalaudama pasportų trims savo nariams, kad jie galėtų važiuoti Rusijon tikslu ištirti dalykų padėtį sovietų kalėjimuose, kuriuose esą uždaryta ir kankinama nemaža francuzų. "Grupė" nurodo, kad pirmiau bandytas daryti tyrinėjimas buvęs visai bergždžias, del to kad tyrinėtojams visokiais budais trukdyta laisvai klėjimų sąlygas patirti.

Paminklas kasyklų darbininkų vadui

SCRANTON, Pa., geg. 30. — Šiandie čia įvyko iškilmingas atidengimas paminklo kasyklų darbininkų vadui John Mitchell'iui, kurs 1900 ir 1902 metais vedė angliakasių streiką ir iškovojo aštuonių valandų darbo dieną. Iškilmėse dalyvavo apie 40 tukstančių žmonių. Paminklas parėjo apie 80 tukstančius dolerių, ir tą sumą sudėjo patys kietųjų anglių kasyklų darbininkai.

Perkunija uždegė gazolino sandelius; $250,000 nuostolių

HAUSTON, Tex., geg. 30.— Perkunijai įtrenkus gaisras sunaikino aštuonis milžiniškus Magnolia Petroleum kompanijos gazalino, naftos ir aliejaus tankus. Nuostolių skaitoma 250 tukstančių dolerių.

ROMOS PAPA PASKELBĖ "ŠVENTUS METUS."

ROMA, Italija, geg. 29. — Šiandie, Šeštinių dieną švenčiant, papa Pius išleido bulą, kuria ateinanti 1925 metai paskelbiami "šventais metais."

Laukiama, kad per tuos metus Romą atlankys bent du milijonu pilgrimų — šventkeleivių.

DIDELIS ITALŲ BANKAS BANKRUTAVO.

BENEVENTO, Italija, geg. 30. —Vakar uždarė savo duris Banca Agricola Industriale del Sannio. Jis turėjo daug depozitorių Jungtinėse Valstijose ir Pietų Amerikoj.

EKSPLIOZIJA KASYKLOSE; DU DARBININKAI UŽMUŠTI.

SALT LAKE CITY, Utah., geg. 30. — Spring Canyono anglių kasyklose įvyko parako eksplіozija. Du darbininkai, japoniečiai, sunkiai eksplіozijos sužeisti, po kelių valandų mirė.

DIDELIS GAISRAS; 200,000 DOLERIŲ NUOSTOLIŲ

CRIVITZ, Wis., geg. 30. — Čia išdegė kone visas miestelio biznio centras. Nuostolių gaisro padaryta apie 200 tukstančių dolerių.

SAN ANTONIO, Tex., geg. 30. — Aeroplanui nukritus žemėn, užsimušė aviatorius leit. Beasley, iš Beulonville, Ark.

Francijos socialistais prieš Millerand'ą

Nutarė nebalsuot už jo paskirtą premjerą, nė nedalyvauti valdžioj.

PARYŽIUS, geg. 30.— Francijos socialistų federacija vakar priėmė rezoliuciją, kuria pataria savo parlamentinei kuopai neduoti savo balso nė už vieną premjerą, kuris bus prezidento Millerando paskirtas.

[Francijos socialistai griežtai nusistatę prieš Millerandą ir nori priversti jį rezignuoti iš respublikos prezidento vietos].

Socialistų federacija taipjau 1,784 balsais prieš 666 nutarė, kad socialistai nedalyvautų nė jokioj ministerijoj.

Laivų kompanijos pasitraukia iš Rusijos

LENINGRADAS, geg. 30. — Anglų-Amerikos laivų kompanijų grupė: White Star, Red Star ir Hamburg-American nutarė tuojau likviduoti savo reikalus Rusijoj, nors jų koncesijos baigsis tik šių metų pabaigoj. Jų biurai Leningrade bus jau uždaryti gegužės 31, o po to užsidarys Maskvoj ir kituose miestuose. Cunard-Canadian Pacific grupė dar tęs savo biznį Rusijoj toliau.

Japonai skelbia Amerikai boikotą

TOKIO, Japonija, geg. 30.— Kai kurie vietos japonų laikraščiai pradėjo agitaciją boikotuoti Jungtinių Valstijų produktus, prekes, kad tuo budu keršijus Amerikai už išskyrimą japonų ateivybės.

Lietuvos žinios.

Gelžkelių statymas atidedamas.

KAUNAS, — Gegužės 8 dieną vakare ukininkų sąjungos, krikščionių demokratų darbo federacijos blokas drauge posėdžiavo Seime ir nutarė šiemet nebestatyti gelžkelių: 1) Šiauliai—Telšiai—Klaipėda ir 2) Kazlų — Ruda — Šakiai — Tauragė, bet nutarė daryti tyrinėjimus naujų linijų: 1) nuo Palemono stoties (kur yra Ukio Banko plytų fabr.) Klaipėdon ir 2) nuo Kedainių per Lydavėnus Klaipėdon.

Tokiu budu kun. Vailokaičiui pasidarbavus anglų paskolos gavimas vėl susitrukdo, o gal ir visai žlunga, ir gelžkelių tiesimas atidedamas neapribotam laikui. (L. ž.)

Klaipėdos konvencija pasirašyta.

PARYŽIUS (E). — Klaipėdos konvencija pasirašyta gegužės mėn. 7 d. ir pasiųsta specialiu kurjeru Kaunan.

Amerikietė sugavo Lietuvos vanagą.

SLĖPIAI. — Balandžio 4 d. Kundrotavičienė, kartono fabriko direktoriaus moteris, sugavo didelį Lietuvos vanagą, kuris užklupo vištą. Kundrotavičienė išbėgus iš triobos ir neturėdama, kuom užvožti, nusisegė sijoną ir užgriuvo su juo ant vanago...

Sako, kad moterys bijo pelės, o čion drąsuolė amerikietė nebijojo nė vanago.

ORAS

Chicago ir apielinkė.— Šiandie tur but bus gražu, — sako oro pranašas, abejodamas. Menka atmaina temperaturoj; lengvas mainąsis vėjas.

Saulė teka 5:17, leidžias 8:17

Telegrafinės Pinigų Perlaidos Lietuvon 50 Centų

Šitas stebėtinas dalykas jau tapo įvykintas. Su pagelba tik ką įvestos Naujienų telegrafinės systemos dabar galima siųsti pinigus Lietuvon telegramu tik už 50 centų. Šita systema siunčiamieji pinigai yra išmokami Lietuvoje į 3 ar 4 dienas.

Už telegramą reikia mokėti tik 50 centų, visvien ar ilgas ar trumpas adresas, ar didelė ar maža suma. Litų kursas taip-jau tapo labai atpigintas. Reikalaukite Naujinių telegrafinių perlaidų aplikacijų, iš kurių matysite atpigintą litų kursą siunčiant telegramu.

Siųskite savo giminėms pinigus Lietuvon telegramu per Naujienas. Kam-gi jie turi laukti visą mėnesį ar ilgiau, kada jie gali gauti pinigus į 3 ar 4 dienas, o jums tas nekaštuoja brangiau.

Naujienų Skyriai ir Agentai irgi priima siuntinius telegramais

Kam pertoli nueiti į Naujienų vyriausią ofisą, tie gali induoti pinigus pasiuntimui telegramu Lietuvon Naujienų autorizuotiems agentams:

BRIDGPORT: AUŠRA: — 3210 S. Halsted St.
TOWN OF LAKE: BENOŠIAUS APTIEKA: 1616 W. 47th St.
ROSELAND: TUPIKAIČIO APTIEKA: 233 East 115th St.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Dedas Lietuvoj

M. Rakauskaitė Lietuvos Operoje

Kaunas. Šeštadienį gegužės 10, 8 val. vakaro Valstybės Teatre Operos Choras laikė savo Metinį Tradicinį Koncertą. Koncerto programa susidėjo iš 2 dalių—7 punktų.

Programą išpildė didelis Operos mišrus choras, Kipras Petrauskas, amerikietė Marytė Rakauskaitė ir Juozas Bieliunas.

Pirmoje dalyje pirmam punkte: "Man liudna", "Matutė mano" ir valsą. Antram punkte M. Rakauskaitė padainavo "Prelude" ir "Homing". Trečiam punkte J. Bieliunas padainavo "Elpitalama" (iš oper. "Neronas" ir Sereneda. Ketvirtam punkte M. Rakauskaitė padainavo "Barkarole" (vertimas M. Vaitkaus) ir "Habanera" iš oper. "Carmen").

Antroj daly, penktam punkte M. Rakauskaitė "Burtai" ir "Mano sieloj šiandien šventė". Šeštam punkte choras "Sens Rambyne", "O skambink" ir "Bokšto varpas". Septintam punkte Kipras Petrauskas ir choras "Sereneda" ir k.

Dainavimas Operos choro ir atskirų dainininkų publikai labai patiko ir stačiai ją užžavėjo, o ypač Petrausko ir p-lės M. Rakauskaitės dainavimas. Plojimams tiesiog nebuvo galo ir begaliniais aplodismentais verste privertė visus dainuotuosius veikalus pakartoti. Kipras Petrauskas ir Marytė Rakauskaitė tai tikri perlai Lietuvos Operoje. Jie savo artistiniais gabumais ir švelniais maloniais balsais kauniečiams teikia daug paguodos, žadina prakilnius jausmus ir paįvairina nuobodų kasdieninį žmonių gyvenimą. Kiprui ir p-lei Marytei palinkėtina geriausios kloties ir ištvermingų spėkų dar ilgus metus dainuoti Lietuvos Dramos Operoje. —Lietuvos darbininkas.

K. Bielinio paskaita

Kaunas. Šeštadienį gegužės 3 8 val. vakaro Rotušės salėje Lietuvos Valstybinių Įstaigų Tarnautojų Profesinė Sąjunga surengė savybės pasilinksminimo balių su paskaita. Paskaitai lektorium buvo pakviestas Seimo narys Kipras Bielinis. Gerb. kalbėtojas savo paskaitoje labai vykusiai perstatė organizutės ir sąjungų reikšmę ir jų naudą visuomeniniam žmonių gyvenime. Nušvietęs gerų sąjungų reikšmę prelegentas klausytojams gyvais pavyzdžiais tiksliai įrodė, kad norint idant sąjunga gerai plėstųsi reikalinga į ją įdėti sielą arba turinį, kad sąjungos nariai nebutų tik iš vardo, bet aiškiai suprastų savo užduotį ir sąjungos nario tiesioginę pareigą.

Pažymėtina, kad drg. Bielinis kalbėjo neilgai (nedaugiau valandos laiko), bet gi per tą valandą sugebėjo nušviesti netiktai apie sąjungų reikšmę, bet gi ir kaip stovi sąjungų dalykai ir kokią rolę lošia kitose valstybėse ir kas dedasi pas mus Lietuvoje. /Baigdamas savo paskaitą, kalbėtojas valdininkų profsąjungai palinkėjo geriausios kloties jos plėtotėje ir naudingam darbe.

K. Bielinio paskaita klausytojams padarė gero įspudžio ir baigus jam kalbėti Sąjungos Centro Valdybos narys pil. Pranaitis Centro Valdybos ir visų klausytojų vardu dėkojo Bieliniui už jo taip turiningą ir reikšmingą paskaitą pabrėždamas, kad ji nepraeis nedavusi sąjungai gerų rezultatų ir pažymėjo, kad d-go Bielinio nurodymais sąjungiečiai pasistengs pasinaudoti savo veikime. Po pil. Pranaičio ištartųjų žodžių klausytojai išreiškė K. Bieliniui karštą padėką smarkiu rankų plojimu.—Pet. Klimka.

Spekuliantų spekuliantai!

Dabar Lietuvoj labai madoj daryti rinkliavos kokiems nors labdaringiems tikslams. Bet pasirodo, kad tie labdaringieji tikslai tankiausiai pavirsta į spekuliacijos, šmugelio tikslus, ir iš jų žemos doros žmonės tik savo išverstus pilvus glostydami sau kišenius pinigų prisikemša. Tam tikslui visokios žemdirbių ir Ukininkų Sąjungos yra gavusios leidimų vežti į užsienius Lietuvos galvijus, ar ką kitą, ir tuos leidimus žydams už didelius kyšius perleidusios. Katalikų Blaivybės Draugija yra gavusi su tikslu "blaivybės platinimui" visą eilę karčiamų atidaryti, o paskui tuos leidimus žydams šmugelninkams pardavusi.

Pastaruoju laiku Kaune labai į madą įėjo naujos įstaigos — žmonių kišeniams tuštinti ir dvasias demoralizuoti —"Lotto kliubai." Ten nuo sutemų ligi vėlybai nakčiai prisikimšę žmonių, įtemptais nervais laukia pašnabždoms dievui melsdamies arba velnio šaukdamies, kad pasisektų išlošti. Dabar Kaune 3 ar 4 toki vieši kliubai, o, sako, esą dar ir "paslėptų," kurie nors visiems žinomi, bet taip manoma, jog niekam nežinomi.

Stebėtiniausia, kad mažų kudikių globėjimo draugija "Pieno lašas" įsteigė Maironio gatvėj Kaune "Lotto Kliubą" ir už tam tikrą mokestį išnuomavo kažin kokiems perėjunams. Dabar ten po gražiausiu vardu — Pieno lašas — šlykščiausia spekuliacija varoma.

Net ir invalidus — netekusius rankų, kojų, sveikatos ir kitų kuno sanarių — sumanyta kažin kokia spekuliacija-vertelgyste, — remti. Tie jaunikaičiai savo sveikatą ant Lietuvos aukuro sudėję, mat, neištenka toj Lietuvoj duonos kąsnio, jų užlaikymui šmugeliavimo ieškoma. Koks tai pasityčiojimas.

Taipgi aukas labdaringiems tikslams rinkdamos ponios ir panelės puikiausiais rubais pasipuošia, auksiniais žiedais apsimausto, automobiliais laksto, po visų darbų ir vargų "riebiai vakarieniauja." Visa tai rodo, kad ne kieno tai sušelpimas rupi, bet nedoriausios spekuliacijų spekuliacijos. —Pr. br.

MADOS.

No. 2055 . Apatinė suknia. Sukirptos mieros 16 metų, 36, 38, 40, 42, 44 46 ir 48 per krutinę. 36 mierai reikia 2¾ yardo 36 colių materijos.

Norint gauti vieną ar daugiaus virš nurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisiųsti pinigais arba krasos ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti:

Naujienų; Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St. Chicago, Ill.
siųsti man pavyzdį No.....
Čia įdedu 15 centų ir prašau at-

Mieros ..... per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valst.)

Skaitykit ir platinkit NAUJIENAS

AUDITORIUM TEATRE

Congress St. netoli Wabash Ave.
2:20 — Du syk dienoje — 8:20
Nedėlioj 3 valandą po pietų

D. W. Griffit'o

(Prirengėjas ir direktorius puikiausių krutamų paveikslų, kaip tai "The Birth of Nation", "Intolerance", "Orphans of The Storm", ir tt.)

Masterpiece ir didžiausis parodymas

"AMERICA"

(TAUTA SAVO VEIKMĖJE)

D. W. Griffit'as, didžiausias prirengėjas ir direktorius krutamų paveikslų pasaulyje, pasirodė pilname savo didume "America", pasiaukavimas kolonistų laike Revoliucijos Amerikoje. Kokį mes turime laisvę kur šiandien naudojamas,

Mae Tinee, Tribune rašo: — "Griffit'as vis dar neša krutamus paveikslus vienas, "America" yra didžiausias nuo "Birth of Nation". Ashton Stevens Herald & Examiner, rašo: "Niekas kitas kaip Griffit'as gali padaryti dalykus tokius didelius. Jei jus einate į krutamus paveikslus, aš patariu pamatyti "America" pir miausiai.

Veikalas parašytas Throbbing, pulsojantis, vadovaujantis romanas kuris pagamino

AMERICA

Didžiausia tauta veikmėje
Vakarais ir subatoje dieną, 50c., 75c., $1, $1.50
Kitomis dienomis, 50c., 75c., $1.00
Pagal didumo teatro yra labai gerų vietų už 50c. ir 75c.
del visų perstatymų

PRAKALBOS

Temoje apie naują dangų ir naują žemę, kad senas dangus ir sena žemė tur su dideliu braškėjimu prapulti, o laukiam ir sulauksim naują dangų ir naują žemę. Taigi delto užprašom visus tuos kurie mylite klausytis ir tyrinėti tiesą, nes bus aiškiai prirodyta. Kalbės S. SINKUS.

Nedėlioj, Birželio-June 1, 1924

School Hall svetainėj,

Kampas 48 ir So. Honore gatvės
Prakalbos prasidės 7 val. vakare, Įžanga visiems dykai.
ant 3-čių lubų.

IŠKILMINGAS PIKNIKAS

Rengia
Balto Dobilo L. P. K.

Nedėlioj, June 1 d., 1924

JUSTICE PARK DARŽE, JUSTICE, ILL.

Kviečia visus kas mylit praleisti linksmai laiką ir pakvėpuoti tyro oro. Atsilankykite kuoskaitlingiausiai ,o mes stengsimės užganėdinti.

KLIUBO KOMITETAS.

Tel. Boulevard 0696
LIETUVIŲ APTIEKA
New City Pharmacy
3327 So. Halsted St.

Turiu garbės pranešti Lietuviams ir visuomenei apskritai, kad mėtai tam atgal aš atidariau aptieką vardu NEW CITY PHARMACY prie So. Halsted gatvės num. 3327 ir kviečiu visą visuomenę ir Lietuvius atsilankyti ir pasimatyti su manim, jei butų reikalas namuose, kadangi aš esu ištikimas visais žvilgsniais.

Aš turiu pakankamai prityrimo vaistus sutaisyti ir patarti visuose pasaulio kraštuose.

Mano kainos yra žemesnės negu kitur kur.

Su pagarba,
JONAS MALACHAUSKAS.

Telefonas Boulevard 8674

J. L. GRUŠO
Orchestra

3147 So. Halsted Street
Chicago. Ill.

Phone Boulevard 7589

Dr. William Blanchard
1545 W. 47th St.,
netoli Ashland Ave.

(Pirmiau buvęs extra-ordinary profesorius patalogijos Berlino Universiteto)

SPECIALISTAS

Nuo visų skilvio ligų ir žarnų (specialiai prašalina tape-worm), Inkstų, reumatizmo ir nervų nesveikumus.
Geriausia egzaminacija X-Ray ir electronic, kuomet reikalinga.
Valandos kasdien nuo 8 ryto iki 8 valandai vakare.

Town of Lake

Naujienų Skyrius perkeltas į naują vietą.

Priima paskelbimus Naujienoms ir atlieka kitokius reikalus surištus su Naujienomis.

Siunčia pinigus Lietuvon.

G. Benošius
1616 W. 47th Street

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinių reikalais eiti į tas sankrovas, kurios skelbiasi Naujienose.

Nemo Liesinimos num. 333, tikrai pigus. Turi šemą viršų ir vidutinį sijoną. Iš tvirtos šviesiai rausvos ar baltos materijos: dydėiai 24 iki 36; atsiėmia tik $3. Jei krautuvėj nėra prisiųskit mums savo vardą, adresą ir $3. Mes pasiųsime.

Nemo Hygienic-Fashion Institute
120 E. 16th St., New York (Dept. 3)

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDUOTI AR MAINYTI VISADOS KREIPKITĖS PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.
INVESTMENT REAL ESTATE INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigus ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-113
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel.: Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryte.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephonas Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis.

S. W. BANES, Advokatas
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
Room 909 Chicago Trust Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Telephone Randolph 2900
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 vak.

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietuvys Advokatas
Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.,
Telephone Randolph 5584
Vakarais: 10717 Indiana Ave.
Tel.: Pullman 6377.

Tel. Dearborn 9057
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

JOHN I. BAGDZIUNAS
ADVOKATAS
Veda bylas visuose Teismuose, Egzaminuoja Abstraktus, Padaro pirkimo ir pardavimo Dokumentus ir įgaliojimus.
7 South Dearborn Street
ROOM 1538 TRIBUNE BUILDING
Telefonas Randolph 3261
Vakarais: 2151 West 22 Street
Telefonas Canal 1667.

A. E. STASULANI
ADVOKATAS
Ofisas:
911 Chicago Temple Bldg.
77 W. Washington St.
Tel. Central 6200
Cicero Panedėlio vak.
1314 S. Cicero Av. T.Cicero 5036
Bridgeport kitais vakarais
3236 S. Halsted St. T.Boul. 6737

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 539
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago.
Tel. Yards 4681

J. BUCERZAN
ADVOKATAS
Notary Public
3405 Deodor Street
Phone: Indiana Harbor 279,
Indiana Harbor, Ind.

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-5
Vakarais
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panedėlio ir Pėtnyčios.

Plumingo ir Apšildymo Įrengimai
Olselio kainomis visiems.
Pigiausi dabar raditatoriai ir boileriai. Jie bus brangesnis po mėnesio. gegužio. Sutaupykit pinigų tiesiai pirkdami nuo musų.
PEOPLES PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Ave. and
461 N Halsted St.
Haymarket 1018, Haymarket 4221

AR ESATE MĖGINĘ TEPALAS
Severa's Esko
NUO NIEŠTANČIŲ IŠBĖRIMŲ?
Kaina 50 centai
PARSIDUODA VISOSE APTIEKOSE.
W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

BRIGHTON PARK
Namų Bargenai

2 augštų muriniai namai, puikiai užbaigti, pastatyti ant ekstra plačių lotų.
Namai gatavi gyvenimui.
Ateikite į musų ofisą nedėlioj ir mes maloniai parodysime, arba telefonuokite, mes maloniai prisiųsime jums automobilių ir nuvešime jumis prie tų namų.

RUBIN BROS.
HOME BUILDERS

3804 So. Kedzie Ave
Tel. Lafayette 5153
Tel. Lafayette 6438

Mes patarnausime jums teisingai kuomet jųs sergate arba neturite darbo

KORESPONDENCIJOS

So. Omaha, Nebr.

Vakaras Vilniaus našlaičių naudai

Vietos lietuvių draugijų delegatai, jau nuo senai rupinosi ir tarėsi apie Vilniaus lietuvių vaikų-našlaičių parėmimą. Tam tikslui norėta surengti kokį nors vakarą ir pelną nuo jo paskirti tų našlaičių naudai. Buvo išrinkta komitetas, kurin įėjo O. Čalpienė ir K. Janavičienė.

Bet kaip pasirodė, pavasary yra labai sunku pastatyti scenon kokį nors didesnį veikalą, nes daugelis vyrų šiokiu ar tokiu budu, užimti ir juos sunku prisiprašyti. Todel ir teko pasitenkinti mažesniu vakarėliu, kurs ir buvo surengtas geguzes 18 d. Lošė komediją: "Nepasisekė Marytei".

Šio vakaro pirmininkė Janavičienė pasakė keletą žodžių apie jo tikslą, nusiskųsdama publikai, kad sunku buvę veikti.

Veikale dalyvavo šios ypatos: B. Zigmančiutė, Z. Jankauskiutė, A. Juvikutė, Akromukas (vaikas), T. Biliuniutė, P. J. Juzeliunas, Akromienė, J. Biliunienė ir V. Šukienė. Žydo rolėje buvęs asmuo, labai prijuokino publiką savo žydiškais ištarimais ir judėjimais.

Publikos šį kartą atsilankė pusėtinai ir rodos rengėjai nuostolių neturės.

Pasikalbėjimas su parapijonais

Teatrui greitai užsibaigus, teko gana anksti grįžti į namus. Kampe, prie statomos mokyklos, šnekučiavosi klebonas su savo parapijonais. Klebonas pasišaukė ir mane. Pasakiau jiems, kad teatras buvo rengiamas sušelpimui Vilniaus našlaičių, ir jog toks darbas yra tikrai idealinis ir kulturinis. Paklausiau, kodel jie nebuvo, ar nežinoję?

—Žinoti, žinojom, bet nenorėjom eiti. Tos aukos nenueis į Vilnių, bet čia pasiliks kieno nors kišenėje. Be to, lenkai neįteiks tiems, kuriems siunčiama —atsakė klebonas.

Aš tuomet pasiuliau, kad visos ten buvusios šešios ypatos sudėtumėm po du doleriu ir po klebono priežiura pasiųstumėm Vilniun. Jeigu tų musų aukų negaus, tai aš pasižadėjau sumokėti klebonui 15 dol; o jei gaus, tai klebonui teks sumokėti man tiek pat dolerių.

Bet kunigas Mikulskis, matomai, nebeturėdamas ką sakyti, prisiminė visai apie ką kitą. Besirengiant P. Grigaičiui atvažiuoti su prakalbomis prieš imigracijos bylių, kunigas bijojęs, kad Grigaitis nepradėtų agituoti prieš naujai statomą mokyklą. Bet Grigaitis buvęs gudrus ir nutylėjęs tą dalyką.

—A. A. Žalpis.

Bridgeville, Pa.

Vietinių SLA. kuopų piknikas.

Gegužės 11 d. savo mėnesiniame susirinkime vietinė kuopa nutarė surengti drauge su Pittsburgho 86 ir 40 kuopomis didelį pikniką. Pikniko vieta skiriama Emma Parke, Harmarville, Pa., apie 12 mylių nuo Pittsburgho. Toji vieta yra geriausia iš visų, kuomet nors piknikams parinktų.

Apvogė lietuvius.

Gegužės 11 d. iš kur, tai atsikraustė pas mus, į Bridgeville'į, taip vadinamas karnivalas, su visokiais pasivažinėjimais ir laimėjimais. Pereitą šeštadienį, vakare, ten sučėjo daug žiopsančių, iš visų net apylinkių. Vieni norėdami ko nors išlošt, kiti šiaip vaikščiodami po tyrą orą. Tuomi žmonių susigrudimu pasinaudojo kišenvagiai ir apkraustė sekančius lietuvius: Joną Kazlauską — ant 16 dol. ir Antaną Klasauską — ant 275 dol. Apvogtieji įtarė keletą ypatų ir pašaukę policiją jas areštavo. Bet pavogtų pinigų pas tas ypatas nesurado.

Pasak Jono Kazlausko, jis niekad netikėjęs, kad negirtam žmogui galėtų iškraustyti kišenę. Dabar pats persitikrinęs kad gali.

Darbai šlubuoja

Su darbais Bridgeville'y ne pergeriausia. Nors bedarbių ir nesiranda, ale dauguma žmonių dirba tik dalį laiko. National Mines dirba tik pusę laiko, o Bridgeville Mines jau metai laiko kaip užsidarė. Dirbtuvės irgi prastai dirba. Todel ieškantiems darbo nepatartina važiuoti į Bridgeville'ę.

—Bridgevillietis.

So. Boston, Mass.

Mokslo Draugijos Koncertas

Sekmadieny, gegužės 25 d. Lietuvių Žinyčioj įvyko Mokslo Draugijos koncertas, kuris visais atžvilgiais puikiai pavyko. Tik vienas nelaimingas nuotikis, kad musų basso A. Bačiulis susirgo gerkle ir todel teko pakeisti nekurios programo vietos.

To vakaro žvaigždė buvo p-lė Endžiuliutė, iš Worcester, Mass., kuri turi netik gražų balsą, bet ir pusėtinai išlavintą. Be to ji moka gerai užsilaikyti scenoj. J. Mosko, baritonas, turi stebėtinai skardų balsą, kurį publika myli. P-lė Z. Vaitkiutė, iš Montello, Mass., gali pasididžiuoti savo gražiu balsu. Tik patartina, kad ji nesustotų ir toliau lavinties. Panelė Banevičiutė (irgi iš Montello, Mass) pakankamai gerai pagrojo smuika. Jeigu ir toliau ji darbuosis šioj srity, tai turėsime gerą muzikę. A. Gribaitė ir J. Vinkšnaičiutė pusėtinai gerai sudainavo duetą. Vyrų kvartetas vykusiai atliko dvi daineles; taip pat ir K. Timinskas, bassas.

Aštuntą ir paskutinį programos punktą išpildė kvartetas iš: Z. Vaitkaitės, J. Vinkšnaičiutės, J. Kvietkausko ir A. Bačiulio. Jie sudainavo puikiai dvi daineles.

Reikia pasakyti, kad visi solistai buvo iššaukti dainuoti po du ir nekurie po tris kartus, taipogi ir smuikininkai. Del tos priežasties koncertas užsitęsė iki 10 val. nakties.

Koncertas įvyko viršutinėj svetainėj, kurioj gali tilpti apie du tukstančiu ypatų. Publikos atsilankė apie 200 žmonių. Bilietai kainavo 50c ir 75c.

Čia tapo išparduota ir 30 ekz. "Nedėlios Naujienų".

—Raulinaitis.

Detroit, Mich.

Atsakymas Bedarbiui

Naujienų 127 num. korespondencijoj iš Detroit, Mich., tulas Bedarbis aprašydamas 21-mos kp., SLA. delegatų rinkimą į SLA. seimą pažymi, kad abu išrinkti delegatai yra peržengę SLA. konstituciją. Prieš Jočionį esąs skundas, o Overaitis, pats prisipažinęs, kad rašė laiškus savo draugams prieš kuopos susirinkimą. Toliaus p. Bedarbis abejodamas klausia: Ar nebutų geriau, kad 21-ma kp. atšauktų minėtus delegatus ir jų vieton išrinktų naujus, bepartyvius žmones, kuriems rupi vien SLA. reikalai, o ne tuščios ambicijos?

Taigi aukščiau minėtam Bedarbiui turiu štai ką pažymėti: Kas link skundo prieš P. Jočionį, tai čia ne vieta kalbėti, nes organizacija, t. y. SLA. turi savo tam tikras įstaigas visų reikalų išsprendimui. Bet kas link mano ypatos įvardijimo, kaipo konstitucijos laužytojo ir prieš ją nusidėjusio, tai jau kitas klausimas. Todel p. Bedarbis malonėkite prirodyti kokiam skyriuj ir kokį paragrafą aš esu peržengęs, ar prieš jį nusidėjęs, kaip savo korespondencijoj rašei. Tamsta, Bedarbi, intari mane už parašymą keletos laiškų, kuriuose už save kalbėjau. Už tai įvardiji mane viešai konstitucijos laužytoju ir prieš ją nusidėjusiu. P. Bedarbi, atydžiai perskaityk SLA. konstituciją, paskui įsigyk SLA istoriją (jeigu dar neturi), perskaityk su atyda ir rask, kur yra draudžiama vesti agitaciją. Kaip tą patirsi, tai pats prisipažinsi, kad netiesą rašai apie žmogų, kurs iki šiai dienai SLA. konstitucijos nėra sulaužęs. Kas link tuščių ambicijų, tai aš su joms neturiu laiko užsiimti, nes aš dirbu realį organizatyvį darbą, kuris neša naudą kuopai, organizacijai ir tiems žmonėms, kuriems pagelbėjau tapti nariais vienos didžiausių organizacijų, lietuvių išeivijoj.

Atšaukimas teisėtai išrinktų delegatų, ir rinkimas kitų, bepartyvių reikštų tą, kad susirinkime dalyvavusieji 129 nariai su sprendžiamuoju balsu, nežinojo ką daro. Kitais žodžiais sakant, p. Bedarbis ignoruoja 129 narių tarimus ir galutiną balsavimo nuosprendį, patardamas išrinktus atšaukti. Šis sakinys tiktų, tik tada, jeigu įvykęs susirinkimas, butų nieko nežinojęs apie keletą mano rašytų laiškų, bet dabar yra visai kitaip. Tulas narys paduoda mano laišką. Pirmininkas jį perskaito, visi žino kas ten yra parašyta ir neranda prasižengimo. Po trumpų diskusijų perstato mane kandidatu į delegatus ir didele didžiuma balsų išrenka, lygiai tokioj prasmėj, kaip SLA. konstitucijoj yra parašyta. Tamsta, Bedarbi, jeigu nenori pasilikti šmeižiku ir melagium visuomenės akyse, tai prirodyk mano prasižengimą prieš SLA. konstituciją. Jeigu to viešai nepadarysi, tai pasiliksi tokiu, kaip aukščiau paminėjau. —J. Overaitis.

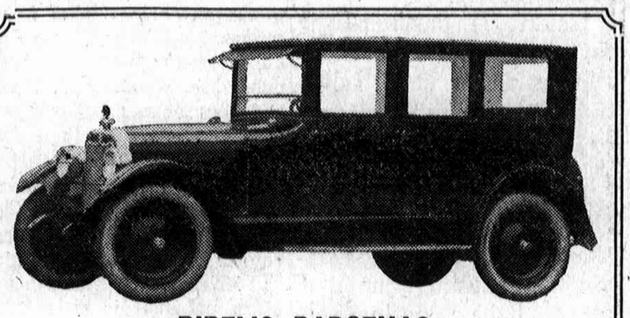

DIDELIS BARGENAS

Keletas uždarytų karų bile kokia kaina. Nėra nei vieno taip populiario karo, kaip šis Columbia Six Sedan. Jis tuojau patinka kiekvienam netik savo gražumu, bet ir labai puikiu užbaigimu, taipgi savo parankumu. Labai lengvai įsėsti ir išlipti, tiek daug yra vietos kaip ir dideliuose karuose — visi šitie parankumai prisideda prie jo gerumo ir gražumo. Visas vidus yra išmuštas labai geru audeklu, sidabrinės spalvos. Ir jo kaina nėra didesnė negu kad jųs mokėtumet už šešių cilinderių atdarą karą.

WM. LANDSHAFT & BRO.

2338 Milwaukee Ave., Tel. Humboldt 0502

REGULAR MEMBER CHICAGO CLEARING HOUSE ASSOCIATION

PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK

CAPITAL $1,000,000.00 SURPLUS $250,000.00

R. J. SCHLESINGER, CHMN. OF BOARD
H. C. LAYCOCK, PRESIDENT
FRANK J. KOHN, VICE-PRESIDENT
LEON DRWENSKI, VICE-PRESIDENT
JOSEPH C. VLASAK, VICE-PRESIDENT

47TH STREET & ASHLAND AVENUE
CHICAGO

E. NYLIN, VICE-PRES. & TRUST OFFICER
JOHN DE GERALD, VICE-PRESIDENT
C. R. WEBSTER, CASHIER
F. B. ROBINSON, ASST. CASHIER
JOS. HEMZACEK, ASST. CASHIER

Gegužio 27, 1924

Gerbiamas Drauge:—

Užkvietimą į apvaikščiojimą gimimo sukaktuvių nuo draugo kiekvienas nori gauti, ar ne? Aš esu užtikrintas, kad jųs priimsite šį mano užkvietimą — šis laiškas ir yra, užkvietimas kad jųs atsilankytumėt į šio banko gimimo sukaktuves ir 20 metų Apvaikščiojimą, nuo birželio 2 iki 7 dienos.

Nuo ateinančio panedėlio, 9 val. ryto iki sekamos subatos 9 val. vakaro, bus visą savaitę apvaiščiojimas "Peoples Bankoje". Čia bus labai gražios dekoracijos, gražį paroda, dovanos "open house", jųs žinote kas tas yra. Kiekvienas bankos kostumeris ir kiekvienas žmogus nuo Southwest Side yra kviečiamas atsilankyti.

Kodel mes rengiame apvaikščiojimą? Mat, mes turime daug smagumo ir užtat rengiame tą šaunų apvaikščiojimą. Jei jųs turėtumėt mažą banką ir užaugtumėt į didžiausią banką West Sidėje, tai ir jųs rengtumėt apvaikščiojimą. Mes turėjome daug malonių dalykų praeity ir nuo to laiko jau praėjo 20 metų, mes norime prisiminti tas visas linksmybes šiame apvaikščiojime. Ar jųs ateisite ir atsivesite savo draugus?

Su pagarba,

Prezidentas.

Atidarykite taupymų sąskaitą laike apvaikščiojimo savaites

-- 1904 --
Dvidešimts metų pasisekimo
South Sides didžiausio Banko
-- 1924 --

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE
AKUŠERKA
3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.
Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsylvanijos ligonbučiuose. Sąžiningai patarnauja, visokiose ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.
Už dyką patarimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasite pagelbą.
Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Jei abejoji akimis, pasiteirauk
Dr. A. R. BLUMENTHAL
Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave
Kampas 47-tos gat.
2-ros lubose

Franklin'o BOTANICAL HERBS Gydvoles nuo SKILVIO, KEPENŲ, KRAUJO ir INKSTŲ. Gerinusis pasaulv reguliatorius. Vienas doleris atneše mėnesius gydymo. Atsiųskite į FRANKLIN'S LABORATORY, 3252 Wallace St., Chicago, U. S. A.

Tel. Boulevard 4115
Dr. Michal Lewinski
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4630 So. Asland Ave.
arti 47 gatvės
Gydo užsisenėjusias ligas plaučių, širdies, moterų ligas. Specialistas venerinių ligų.
Valandos nuo 11 iki 3 po pietų, 5:30 iki 8:30 valandai vakare.
Nedėlioj nuo 11 iki 12 val.

REUMATIZMAS
Kuris yra kauluose, išgydomas
Jei jųs kenčiate nuo tos ligos, pabandykit
SAPOMENTOL
ir nelaukite kol liga paguldys jumis į lovą. Eikit tuojau į bile aptieką ir gauk SAPOMENTOL. Jųs apsaugosit savo sveikatą ir sutaupysit pinigų. Kaina $1.50 už didelį ir 75c. už mažą slojikelį.
POLO CHEMICAL CO.
2824 W. Chicago Ave., Chicago.

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasirįžę tarnauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 diena
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St., Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare.

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 S. Morgan St., Chicago.
Telephone
Boulevard 2160
Valandos
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare.

Canal 0257
Naktinis Tel. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 4 po piet,
6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4442 So. Western Ave.
Tel. Lafayette 4146

Siuskit pinigus per NAUJIENAS

Tel. Blvd. 8138
M. Woitkewicz
BANIS
AKUŠERKA
Turiu patyrimą. Pasekmingai patarnauju moterims prie gimdymo kiekvienam atsitikime. Teikiu ypatišką prižiūrėjimą. Duodu patarimus moterims ir merginoms dykai.
3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN
—IŠ RUSIJOS—
Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
VALANDOS: Nuo 10—12 piet., ir nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.
Telefonai: Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4136
3410 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 17 metai
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois
Specialistas džiovos
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po piet.
Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 0994
DR. MAURICE KAHN
4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN
Specialistas moterų ligų
1724 S. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912
Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 9537
DR. MARYA DOWIAT—SASS
1777 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 dieną, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Ofiso tel. Boulevard 9693
Rezidencijos tel. Drexel 9191
Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street.
Valandos 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 dieną.

Dr. Benedict Aron
Ofisas 3804 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone Procpect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialių sutarčių telfonuokit Prospect 0610

Phone Boulevard 3033
Valandos nuo 6 iki 9 v.
3601 So. Halsted St.
Dr. S. MONKIEWICZ
Rusiškas Daktaras
Gydytojas ir Chirurgas
3327 So. Halsted St.
Val. nuo 2 po pietų iki 5 valandai ir nuo 9 vakare iki 10
Phone Boulevard 0696

Francuziškas Daktaras
Specialistas kraujo, odos, chroniškų ir slaptų ligų
Gydo su pagelba naujausių metodų X-Ray Spinduliai
Ofisas 1800 S. Ashland Ave., ant viršaus Ashland State Bank
Telefonas Canal 0464
Valandos 2:30 iki 5 ir 8 iki 10.
Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po pietų
Biuras 4348 Archer Ave.
Val. nuo 12:30 iki 2 ir nuo 6 iki 8
Telefonas Lafayette 3878
Dr. J. W. Beaudette

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Including Sunday
By The Lithuanian News Pub. Co., Inc

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
$8.00 per year in Canada.
$7.00 per year outside of Chicago.
$8.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500

Užsimokėjimo kaina:
Chicagoje — paštu:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per nešiotojus:

Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c

Suvienytose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:

Metams	$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose: (Atpiginta)

Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Svarbiausia žinia vidujinėje Amerikos politikoje nuo to laiko, kai čia prasidėjo vadinamosios "trečiosios partijos" judėjimas, yra senatoriaus La Follette'o laiškas Wisconsino generaliam prokurorui, Ekern'ui. Tam laiške radikalų vadas Jungtinių Valstijų senate pirmu kartu viešai pareiškė, kad jeigu senosios partijos savo nacionalėse konvencijose nepasiliuosuos nuo tų nelemtųjų jėgų, kurios valdo jas ir tempia į korupcijos balą, tai žmonėms reikės ieškoti budų **nepriklausomu nuo republikonų ir demokratų veikimu** apginti savo teisingus reikalus. Šitą La Follette'o pareiškimą vargiai galima kitaip suprasti, kaip tiktai kad jisai yra pasiryžęs stoti pažangiųjų Amerikos elementų priešakyje ir priimti kandidaturą į prezidentus.

Iš republikonų ir demokratų La Follette'as reikalauja, kad jie ne tiktai pastatytų neva pažangius kandidatus ir įdėtų gražių prižadėjimų į savo platformas, bet kad jie panaikintų monopolio kontrolę biznyje, atmestų milionierių aukas rinkimų kampanijai, sugriautų politinių bosų viešpatavimą savo partijose ir priimtų tikrai progresyvius principus. Nei republikonai, nei demokratai šitų reikalavimų, žinoma, neišpildys. Todel dabar jau beveik nėra abejonės, kad neužilgio po jų konvencijų La Follette'o šalininkai paskelbs jį kandidatu į prezidentus. Ar šitam tikslui bus suorganizuota tam tikra "trečioji" partija, šiandie dar sunku pasakyti.

La Follette'o nuomonė apie tai, ar reikia steigti naują partiją, ar ne — iki šiol nėra žinoma. Tie elementai, kurie norėtų jį turėt savo kandidatu, yra labai įvairūs ir iki šiol dar nesugebėjo susitarti tarp savęs. Jie skiriasi į dvi stambias grupes, kurių viena ketina laikyt savo konvenciją birželio 17 d. St. Paul mieste, antra — liepos 4 d. Clevelande. Pirmojoje grupėje vadovauja Minnesotos Farmer-Labor partija ir radikalųs farmeriai iš keleto kitų šiaur-vakarinių valstijų; prie jų yra prisiplakę ir **komunistai.** Antrojoje grupėje svarbiausioji jėga yra geležinkelių darbininkų unijos. Prie kurios gi pusės linksta La Follette'as?

Augščiaus minėtame savo laiške senatorius iš Wisconsino griežčiausiu budu smerkia komunistus ir sako, kad su jais joks tikrai pažangus žmogus negali eiti išvien. Jisai apgailestauja, kad progresistai, kurie šaukia St. Paul konvenciją, padarė fatalingą klaidą, įsileisdami savo organizacijon komunistus, kuriems rupi ne stiprinti pažangųjį judėjimą šiame krašte, o tiktai panaudoti progresyves organizacijas saviems tikslams. Tie gi jų tikslai esą visai priešingi demokratijos principams. Senatorius pareiškia negalįs turėti nieko bendra su tokiu judėjimu, kuriame dalyvauja komunistai, ir pataria savo draugams nutraukti su jais visus ryšius.

Šitie La Follette'o žodžiai yra **mirtinas smugis** komunistų pastangoms per St. Paul konvenciją įsiskverbti į vadovaujančią vietą pažangiajam Amerikos politikos judėjime. Jie yra padėję labai daug darbo tos konvencijos organizavimui. Po to, kai jiems pavyko prikalbinti Minnesotos farmerių partiją šaukti kartu su kitomis radikalėmis organizacijomis nacionalę konvenciją kandidatų nominavimui į Jungtinių Valstijų prezidentus ir vice-prezidentus, jie per keletą mėnesių išsijuosę agitavo už St. Paul ir mobilizavo savo jėgas, kad pasiuntus tenai kuo daugiausia savo žmonių. Komunistai tikėjosi, kad St. Paul konvencijoje bus įsteigta nauja didelė partija, kurioje jie galės vaidinti svarbią rolę ir kurią, laikui bėgant, jie visiškai paims į savo rankas. Tuo tikslu jie darė didžiausių nusileidimų farmeriams, sutikdami priimti ne tiktai platformą be jokių bolševikiškų obalsių, bet ir La Follette'o kandidaturą.

Dabar tos visos komunistų svajonės sutiško, kaip muilo burbulas. Po La Follette'o laiško jie nebegali remti jo kandidaturą; o jeigu jie jos nerems, tai su jais neis išvien kiti St. Paul konvencijos šalininkai. Labai galimas yra daiktas, kad farmeriai ir kitos radikalės grupės, pritariančios La Follette'ui, tiesiog **išmes komunistus** iš konvencijos, jeigu jos turės daugumą; o jeigu neturės daugumos, tai pačios pasitrauks ir prisidės prie Pažangaus Politinio Veikimo Konferencijos, kuri šaukia savo suvažiavimą 4 d. liepos. Žymi dalis tų progresistų, kurie ketino dalyvauti St. Paul konvencijoje, net iš anksto atsimes nuo jos. Komitetas 48-ių, pavyzdžiui, jau atsisakė dalyvauti joje, pamatęs La-Follette'o laišką.

Gali komunistų vadai dabar keikti La Follette'ą, kiek tik nori; tas jiems nepadės. Radikalų farmerių judėjime jų viltys yra taip pat užmuštos, kaip ir didžiausiose darbininkų unijose. Tvirto pamato joms ir nebuvo, jeigu jas gali plunksnos pabraukimu sunaikinti vienas asmuo. Buvo didžiausia kvailybė komunistų pusėje įsivaizduoti, kad savo klastinga "gręžimo iš vidaus" taktika jie galėsią Amerikos farmerių mases paversti bolševizmo įnagiu. Bolševizmas yra **aziatiško nekulturingumo vaisius** ir Amerikoje jisai niekuomet neprigis.

Išmesti iš darbininkų ir farmerių judėjimo, komunistai pasidarys šioje šalyje tiek pat reikalingi, kiek pernykštis sniegas.

Po to, kai St. Paul konvencijai tapo suduotas toks skaudus smugis, tai pažangiojo politinio judėjimo centras dabar galutinai persikels į Clevelando suvažiavimą. Ar šis padarys pradžią masinei Darbo Partijai, parodys laikas. Socialistai, kurie dalyvaus tame suvažiavime, stos už tai, kad Amerikos darbininkai pasektų Anglijos darbininkų pavyzdžiu.

Apžvalga

LIETUVOS GYVENTOJŲ SKAIČIUS

Vienas skaitytojas rašo mums:

"Gerb. Naujienų Redakcija:
"Labai bučiau dėkingas Tamstoms, kad pasakytumėte, kiek dabar Lietuva turi gyventojų, neskaitant okupuotos teritorijos ir Klaipėdos krašto".

Atsakymas: truputį daugiaus, kaip du milionu — 2,028,676.

AREŠTAI IR AREŠTAI

Berline gauta žinia, kad sovietų valdžios žvalgyba suėmė Maskvoje apie 1,400 studentų. Jie tapo sukišti į kalėjimus, o paskui išgabenti į tas vietas, iš kurių jie buvo atvykę mokintis.

Taip padaryta, tur-but kad apvalius universitetus nuo "buržuazijos".

Pranešama taip pat, kad tapo suimtas buvęs Trockio pavaduotojas ir asmeniškas draugas, laike Trockio "ligos" ėjęs karo komisaro pareigas, Sklianski. Jisai yra kaltinamas kyšių ėmime ir valstybės apgaudinėjime. Raudonajai armijai jisai pristatydavęs supuvusią odą batams, o gerą odą pardavinėdavęs privatiniems biznieriams.

PRANAŠAVIMAI

Vienas asmuo, kuris sakosi dar nė kartą per trisdešimts metų nesuklydęs savo spėjimuose apie prezidento rinkimų pasekmes, pranašauja "Milwaukee Leader'o" špaltose, kad šį rudenį Coolidge'ui seksis ne geriaus, kaip Taftui 1912 m. rinkimuose. Jisai busiąs trečias tarpe kandidatų.

Tikra kova eisianti tarp demokratų ir progresistų. Jeigu demokratai nominuosią atžagareivišką kandidatą, tai La Follette'as gausiąs daugiausia balsų, bet kažin ar turėsiąs daugumą elektorių kolegijoje.

Jeigu prezidentą rinkti tektų Atstovų Butui, tai La Follette'as busiąs prezidentas, o demokratas vice-prezidentas.

Vienintėlė proga demokratams laimėti rinkimus, pasak to "pranašo", esanti nominuojant senatorių James A. Reed, iš Missouri. McAdoo, arba Smith, arba Ralston, arba Cox neturį progos patekti į prezidentus.

Lapkričio mėnesyje pamatysime, ar jisai teisingai pranašavo, ar ne.

Klajunas.

Pavasarėlis.

Prieš paskutiniojo kurso Kauno teologijos studentas Birbiliukas šiandien atsikėlė lygiai šešiomis. Atsikėlė jis nedelto, kad vargas ar įpratimas butų pažadinęs saldžiausiame miego laike, bet todel, kad prieš rytą prisisapnavo jam labai keistas sapnas. Nė iš šio nė iš to Birbiliukas ėmė ir pasimirė besapnuodamas. Numirus gi, žinoma, kad jau nieko nebeišgudravosi. Nori ar ne, vienok eik ir stok į "rokundą" prieš Dievą. Birbiliukas, kaipo teologijos studentas gerai žinojo, kad su Dievu tai ne mitingai. Jis nieko daug negalvojo ir nelaukė. Vos tik pajuto, kad išsikamavus ir išvargus šioj ašarų pakalnėj jo siela apleido pilną žemiškų "necnatų" kuną, Birbiliukas tiesiai ir žerglioja debesų laiptais aukštyn.

"Kas ten?" išgirdo, iš už storų, lokių galvomis papuoštų durų, balsą.

"Tai aš Motiejus daug vargęs ir daug kentėjęs ant žemės."

"O nuo socializmo ar čystas?"

"A, mm, a nuo socializmo, nuo socializmo"? čystas liudymą turiu, kad ėjau prieš piktą dvasią" — aiškinos studentas.

"Tai palauk, tuojau ateis ponas raktininkas ir patikrinęs įleis", — užbaigė nueidamas nuo dangaus durų lekajus. Ką tik spėjus lekajui nueiti Birbiliukas neiškentė ir ėmė žiurėti pro rakto skylutę didžiajin Dievo salionan. Tenai jis nors nevisai aiškiai pamatė, kaip galingasis raktininkas rykiavo daug gražių mergaičių, kurios turės aprėdyti Dievą išeinant sodan į ryto pasivaikščiojimą. Šit ir pats Dievas senas, kaip amžiai sausai girgždant visiems Jo kaulams išlipo iš minkštos lovos ir visos mergaitės griebėsi darbo. Viena dailiais laibučiais savo piršteliais iškedeno Jo žilą kudlotą barzdą, kas žin kam įbarstė aukso trupinių. Kita sugarbinavo plaukus. Trečia tepa kvepiančiais aliejais visus Dievo sąnarius ir sąnarėlius, o likusios auna kojas ir velka drabužius.

Baisiai nusistebėjo Birbiliukas pamatęs kad Dievas užsivilkino mundierių ir užsidėjo kepurę su plaukų kuokštele nelyginant Geležinio Vilko kareivis.

"O gal raitas jodinės po sodą", — pamanė jis dairydamasis ar nepamatys aukso pentinių, bet tuo tarpu dangaus herubinai užtraukė griaudingą dainą ir tartum šidlavos procesija išėjo pro kitas duris sodan.

Raktininkas išlydėjęs atsisuko ir grįžo savo kabinetan prie dienos darbo.

Jis taip pat išrodė žilas senelis, apsivilkęs orenžine turtingo patricijaus tunika ir apsiavęs dailiomis džimi kurpėmis. Išvydęs ateinant raktininką su kuriuo ėjo ir Birbiliuko likimas, jis vikriai drebančiomis rankomis persižengnojo ir ėmė poteriuoti iš lėto. Sunkiai atsidarė didelės dangaus durys, o smarkus žolynų kvapas ir reipstanti raktininko šviesa vos neužmušo jo.

"Kada buvai išpažinties?" — pasiekė studento ausį rimtas ir saldžiai švelnus raktininko balsas.

"Lygiai šeši metai. Buvau prieš pat tą dieną kai Taryba paskelbė nepriklausomą Lietuvą" — pračepsėjo drebėdamas iš baimės lyg pušies lapas.

"Kodel taip ilgai nesirupinai atlikti savo pareigų?" — truputį pakeltu balsu pridurė apaštalas.

"Laiko neturėjau, jusų šviesybe. Mitingai, rinkimai, agitacijos, proklamacijos, melai, žadėjimai, juk tai ir laiko ir sveikatos kainavo".

"Tai ar tik tiek tavo gerų darbų?" — nustebęs paklausė apaštalas.

"Oi ne, ne", — susigriebė Birbiliukas "dar draugijos, draugijos, Federacija, Zita, Juozas, Kazys, Gyvasis Ražančius ir daug kitų, kurių net vardus pamiršau."

"Kaip Zita, kas gi ji?"

"Tai draugija visų "enatlyvųjų" panelių", — paaiškino teologas.

"Hm, tai kamgi tos panelės?"

"Tai, kad tu prasmegtum, lygiai, kaip pas tardytoją ant žemės," — pamanė kamantinėjamas vargšas studentas.

"Na ką, panelės, šiaip ir taip, ką daugiau, panelės ir tiek", — nebežinodamas, kaip atsakyti kalbėjo Birbiliukas.

"Tiek taĭ to, bet kad tu dar neišsibraukei iš juodosios knygos," kitur nukreipdamas kalbą pridurė ponas raktininkas.

"Už ką, kaip iš kokios knygos?"

"Pirma tarnavai tenai, dabar čionai."

"Tai už pinigus, už pinigus aš. Tenai mokėjo tas, o čionai šis" —teisinos nusiminęs studentas.

"Aha, tai tu už pinigus, už pinigus niekše, už pinigą ir kunigui ir žydui. Aplink", — sukamandavo raktininkas ir Birbiliukas nusisukęs greit pajuto, kaip smaila apaštalo džimi viršunė trenkė jam į užpakalį ir šis ženkterėjęs strimgalviais nukrito žemėn. Nukrito ir pabudo. Didelė baimė nupurtė Birbiliuko kuną pabudus. Jis sunėręs kryžium ant krutinės rankas dar gulėjo lovoj ir ilgai galvojo apie stebuklingąjį apsireiškimą, vienok dar persilpna jo galva ne kaip negalėjo to suprasti. Visų pirma persižegnojo ir nusprendęs eiti pas profesorių Dučį garsiausį XX amžiaus stebuklų žinovą išlipo iš lovos. Apsiavė kojas ir kad neįauti sykiu velnio kamašan persižegnojo, o paskui prisiartinęs prie lango pradėjo poteriauti. Buvo ankstyvas, bet jau puikus pavasarėlis ir teologo jauna sentimentalė siela salo žiurint tolyn. Miestas dar apytuštis tartum sapnavo ką tai gilaus savyje laikydamas, o tik vienas Nemunas šauniomis savo vilnimis sparčiai žygiavo Baltijos link. Pradedančiame plėsti jaunus lapelius palanges kleve garsiai čiulbėjo šnekutis sparneliais plasnodamas ir Birbiliukas pamiršęs poterius uždainavo savo neaukštu balseliu dainelę, kurią namie jam dar vaiku esant mergaitės dainavo:

"Šit lapuoja jau medeliai ir žaliosios lankos.
Visos ant žemės gražybės,
Vis iš Dievo rankos".

O kai amerikonišku akcentu prabilo Muziejaus bokšte Laisvės Varpas, Birbiliukas pasiėmęs lazdelę ir brylį išėjo pas stebuklų žinovą kunigą prof. (ne profaną) Dučį. Nuėjęs krikščionišku mandagumu pabaršKino į prof. duris ir nusiėmęs brylį buvo jau bežengiąs vidun, bet tuo tarpu nė šioks nė toks šnabždėsys, iš kurio negalima buvo žodžių suprasti sulaikė jį ant slenkščio.

"Negalima" išgirdo jis profesoriaus balsą.

"Pons profesoriau, man labai opi hipotėzė. Stebuklus mačiau, bet jų nesuprantu", — kalbėjo stovėdamas už durų Birbiliukas.

"Aš užimtas, negalima," — barės kunigas atėjęs artyn prie durų.

"Pas mane yra dar su svarbesniu reikalu. Teologė Marytė atėjo, kuriai neatidėliojant turiu paaiškinti, kaip Lotas stebuklingai buvo išgelbėtas ir kaip jis išėjęs į kalnus už Sodomos gailėjos to miesto, paleistuvių, bei kaip rupinos, kad neišnyktų žmonių veislė ir delto su savo dukterimis. Ach, ne, tfu, kad tave bala" susigavo kunigas.

"Reikalas ir tiek, ką čia dabar daug aiškintis. Pavasarėlis, verčiau tuo tarpu eik į Nemuno krantus pasivaikščiok Dievui ant garbės, o pavakary užeisi", baigė profesorius duris uždarydamas.

"Pavasarėlis, taigi, nieko sau pavasarėlis, burbtelėjo po nosimi studentas ir galvodamas neišrištą jam mokslo hipotezę nuėjo poteriaudamas į Nemuno krantus pasivaikščioti.

Mokslo supančiojimas

Valdžia yra savo rųšies organizmas, susidedantis iš įvairių atskirų dalių, Tos dalys turi veikti sutartinai, papildant, padedant viena kitai, nes tiktai tuo budu valdžia gali palaikyti savo vienybę, tvirtumą ir atlikti paskirtus jai uždučius. Jeigu kurioj nors srity prasižengiama prieš šį dėsnį, tuomet nukenčia ne tik ta sritis, bet ir visas organizmas.

Lietuvos valstybės silpniausia dalis bene bus švietimo. Iš kurios pusės neprieitumėm vis viena pamatytumėm daug trukumų. Taisytina yra ne vienas kitas dalykėlis, bet visa sistema, suspėjusi įsigalėti bemaž visose mokyklose. Padėtį apsunkina ir tas apsireiškimas, kad į auklėjimą žiurima ne tiek iš pedagoginio, bendrai valstybinio atžvilgio, kiek iš politinio. Kieno yra valdžia, to turi buti ir mokykla. Aiškiausia yra, kad klerikalai taip atkakliai kovodami už mokyklas, turi omeny ne ką kitą, kaip savo partijos reikalus. Turėdami seime daugumą, ačiu moterų balsams, krikščionys-demokratai naudojasi švietimo ministerija išauklėjimui sau paklusnios kartos. Mokslas yra nustumiamas antron vieton. Mokyti verčiama tiktai tą, kas patinka klebonui. Tai nėra mokslos, bet senoji pragarsėjusi scholastika. Auklėtiniai pastatomi baisioj padėty: nežino nei ką nei kaip sekti ar klausyti. O mokytojams, tai visai pabaiga. Visus bažnyčios prietarus ir kontroliavimus mokslo paremia valdžia. Mokytojai nenorėdami, ar tai iš medžiaginio ar moralio atžvilgio, atvirai prieštarauti savo viršininkams, nusileidžia ir sučiaupę lupas nutyli, kad ir seniai priimtus mokslo pasauly faktus. Tas dedasi ne tik pradinėse mokyklose, bet ir gimnazijose, kur jau mokiniai skaitosi surimtėję.

Svarbiausias klerikalų argumentas jų sumanytai mokslo kontrolei, esąs neva doros saugojimas. Bet šis tikrinimas nėra logiškas. Pirmiausiai reikėtų įrodyti, kad tikrojo mokslo plėtimasis neša su savim doros nupuolimą. Bet argi tas ištikro pastebima gyvenime? Jeigu butų taip, kaip klerikalai sako, tai tuomet ištikro reikėtų grįžti atgal į tuos laikus, kuomet žmonės nemokėjo pipkės užsidegti su degtuku arba gyveno kur nors palapinėse. Iš kitos pusės, mes matom valstybes, kur bažnyčia nekontroliuoja mokslo, visais atžvilgiais aukštai pakilusias. Piliečiai sąžiningai, apšviesti ir geriau gyvenanti negu lietuviai.

Dabartinė kova del švietimo Lietuvoj, begalo demoralizuoja mokytojus ir mokinius. Vietoj draugiškumo ir vienybės, sėjama neapykanta, didinasi skirtumai tarp vienų ir kitų. Mokinių protas ir energija nukreipiama klaidingon pusėn ir bergždžiai aikvojama. Iš mokyklos išeina jaunimas pasirengęs tarnauti ne tiek krašto pakėlimui kulturiniu žvilgsniu, kiek kovai su priešingomis srovėmis. Mokslo laikais, jaunimas turėtų užsiimti laisvomis valandomis ne tiek nepasiekiamomis filosofijos problemomis, kiek sportu. Valstybei nėra naudinga, kuomet jos piliečiai auklėjami tarpusavinei kovai už kokias ten religines dogmas, praktikos gyvenime turinčias kuomažiausiai reikšmės.

Žodžiu, musų mokykla reikalauja skubios reformos. Jeigu klerikalai ir toliau bandys pančioti mokslo dėstymą, savo partijos interesais vadovaudamiesi, kraštas neapsakomai nukentės. Mes tik mažutėliais žingsniais galėsime stumtis pirmyn, tuo tarpu kaip musų kaimynai paliks mus toli užpakaly. Bažnyčia neišgelbės musų politinės ir kulturinės nepriklausomybės. Tie, kurie reikalauja atskirimo bažnyčios nuo valstybės, turi omeny tiktai krašto gerovę. Istorija mums parodo, jog tos dvi valdžios nebesutaikomos ir negali eiti greta. Dabartiniais laikais bažnyčia yra tik tormozas lietuvių tautos progresui.

Nemanykime, jog švietimo blogas stovis neatneš mums nuostolių. Auklėjimo reikalai stovi pirmoj vietoj. Nors visi kiti dalykai stovėtų pas mus kuopuikiausiai, bet jeigu čia šlubuosime, valstybės organizmas turės nuostolių. Mokslo atpančiojimas yra pirmutinis musų uždavinys, jei norime pakelti Lietuvos gyvenima ant tinkamo kulturos laipsnio. —M. V.

Įvairenybės

ĮDOMIOS IŠKASENOS.

Garvardo universiteto profesorius Gerbertas Spindenas vakarų Gondurase (Pietų Amerika) užklupo senas nežinomos civilizacijos liekanas. Jos rodo, kad tarp Eigipto ir čia minimos civilizacijų buta labai daug panašumo. Čionai, pavyzdžiui, kaip ir Eigipte, rasta piramidų, obeliskų (aukšti stulpai iš akmens) ir kiti tikybinio pobudžio bendri abiem kraštam daiktai. Labai įdomu, kokiu keliu Gonduraso senovės gyventojai taip toli gyvenų nuo Eigipto, kurį reikia manyti, niekad ir nematė, taip pat kaip ir eigiptiečiai jų, galėjo sukurti visai panašią kulturą. —A. M—as.

RADO SENIAUSIĄ ABĖCĖLĘ.

Visų tautų abėcėlės yra kilę iš finikiečių abėcėlės. Finikiečiai gyveno dabartinėje Sirijoje tarp Libano ir Viduržemio juros prieš keliolika amžių Kristui negimus. Jie pirmi sudarė abėcėlę iš 22 raidžių. Kiekviena jų reiškė vieną kurį garsą. Iki finikiečių išrastos abėcėlės kulturingesnės tautos (egiptėnai) savo raštus rašydavo ieroglifais (daiktų pavyzdžiais). Laikui bėgant finikiečių tauta išnyko, palikdama sau amžiną paminklą — abėcėlę. Toje vietoje, kur seniau finikiečiai gyveno, dabar du prancuzai mokslininkai daro senovės miestų griuvėsiuose kasinėjimus. Jiems, apart kitos žilos senovės daiktų, pasisekė rasti ir paminėtą abėcėlę. Jos senumas, vidutiniai, apskaitomas 3,100 metų.

LAIŠKAI IŠ KLAIPĖDOS

Ateinantį panedėlį pradėsime spausdinti musų korespondento, Jurgio Gervės, LAIŠKUS IŠ KLAIPĖDOS, kuriuose nepaprastai gyvai aprašoma žmonės Klaipėdos krašte, jų politika, santykiai tarpe lietuvių ir vokiečių, bažnyčios reikalai ir t. t.

Jokiam kitam Amerikos lietuvių laikraštyje tokių įdomių žinių apie tą kraštą — nerasite. Todel nepraleiskite to "Naujienų" numerio!

Įvairios tautos musų didžiuosiuose miestuose

Ištyrinėjimas devynioliką didžiausių Amerikos miestų turinčių 250,000 gyventojų 1920 m. parodo labai interesingas pasekmes.

Baltimore, Marylan, 1910 metuose buvo daugiausia vokiečių. Rusai užėmė antrą vietą, bet jau 1920 metais matyti permaina. Rusai pirmoj vietoj ir vokiečiai antroj. Prie "rusų" priskaityti žydai, dalis vokiečių slavai ir t.t., bet daugiausia randasi žydų.

Bostone, Mass., 1920 m. airiai pirmoj vietoj, kanadiečiai antroj. Taip buvo ir 1910 m.

Minneapolis, Wis., švedų daugiausia, ir po jais seka norvegai 1910 m. ir 1920 m. Kiti miestai kur nebuvo permainų nuo 1910 m. iki 1920 m. yra Philadelphia, Pa., kur rusų daugiausia; airiai antroj vietoj; New Yorkas, N. Y. kur rusai pirmoj vietoj, italai antroj; St. Youis, Mo. kur vokiečiai pirmoj ir rusai antroj vietoj; New Orleans, La., kur italai pirmoj vietoj ir vokiečiai antroj.

Miestai kur tautos užėmė pirmą vietą 1910 ir vėl 1920, bet antros vietos permainytos yra Cincinnati, Ohio, vokiečiai pirmoj vietoj 1910 ir 1920 metais, vengrai antroj vietoj 1910 m., bet 1920 m. rusai antroj vietoj. Pittsburgh, Pa. ir Milwaukee, Wis. vokiečiai buvo pirmoj vietoj 1910 ir 1920 m. ir rusai antroj vietoj 1910 m., bet 1920 m. lenkai antroj vietoj.

Buffalo, N. Y. 1910 m. vokiečiai turėjo pirmą vietą ir kanadiečiai antrą. Bet 1920 m. lenkai buvo pirmoj, o vokiečiai antroj vietoj.

Newarg, N. J. 1910 m. vokiečiai pirmoj vietoj, ir rusai antroj, bet 1920 m. italai pirmoj ir rusai antroj.

Chicago, Ill. 1910 m. vokiečiai pirmoj, austrai (su čekais ir jugoslavais) antroj. Bet 1920 m. lenkai pirmoj ir vokiečiai antroj.

Cleveland, Ohio, 1910 m. austrai buvo pirmoj vietoj (su dideliu skaičiu čekų ir jugoslavų); vokiečiai antroj vietoj, bet jau 1920 m. lenkai buvo pirmoj vietoj ir vengrai antroj.

Detroit, Mich. 1910 m. vokiečių buvo daugiausia. Kanadiečiai stovėjo antroj eilėj. Bet 1920 m. kanadiečių daugiausia, o lenkai antroj eilėj.

Jersey City, N. J. vokiečiai pirmoj ir airiai antroj vietoj 1910 m., bet 1920 m. italai pirmoj ir airiai antroj.

Los Angeles, Cal. 1910 m. vokiečiai pirmoj ir kanadiečiai antroj. 1910 m. meksikiečiai pirmoj ir kanadiečiai antroj.

San Francisco, Cal., 1910 m. vokiečiai pirmoj vietoj ir airiai antroj. 1920 m. italai pirmoj ir vokiečiai antroj.

Washington, D. C. 1910 m. airiai pirmoj ir vokiečiai antroj 1920 m. rusai pirmoj ir airiai antroj. 1910 m. vokiečiai užėmė pirmą vietą 12 ir 19 miestų ir antrą vietą trijose, 1920 m. jau užėmė pirmą vietą tik 4 miestuose ir antrą vietą 5. Jų vietoj pasirodė italai ir rusai. Kas aiškiai parodo, kad per 10 metų vokiečių ir airių skaičius miestuose sumažėjo, o italų ir rusų ir kitų padidėjo.

Rusai — palieka rusais

Laikraščiai labai plačiai rašė apie pabaigoje pereito balandžio mėn. įvykusią Londone anglų-rusų konferenciją. Rusų, žinoma, bolševikų atstovai, kaip koki buržujai nuvyko į Londoną, apsigyveno, žinoma, laikinai, kol konferencija praeis, puikiuose namuose, puikiai gyveno, puikiai valgė ir viską stengėsi puikiai daryti, tik ne viskas gerai sekėsi.

Rusų atstovai — Rakovskis, Tomskis, Preobraženskis užėmė labai puikius namus (mat, diplomatai, reikia pasirodyti diplomatiškai), o jų svita — sekretoriai, sekretorės ir šiaip visoki aiškųs ir neaiškųs palydovai tapo apgyvendinti jau prastesniuose antraeiliuose viešbučiuose po 9 šilingus dienai. Mat, "lygybė"...

Visi jie puikiai parėdyti ir papuošti. Sako išvažiuojant iš Maskvos juos išmokino, kaip žuvį valgyti, ir iš lėkščių mėsą imti su šakute, bet ne su peiliu.

Puotoje pas MacDonaldą, kame buvo nemažai degtinės, bolševikų "svita" taip pasigėrė kaip šiaučiai, kad net Rakovskiui, kaip vyriausiam, prisiėjo atiminėti stiklines ir vesti "išblaivinti".

Žinovai sako, kad niekad dar rusai nenusiuntė į užsienį tokių silpnų atstovų, kaip dabar. Argi tai reikštų jų dvasinį bankrutą!?

Vietiniai anglų komunistai tuoj pasiskubino išaiškinti, kad rusų valdžia atsiuntus tikrus darbininkų valdžios atstovus tiesiog nuo "varstoto" paimtus.

Anglai Rakovskį laiko ne rimtu žmogum, kad jis šiandien kalbas vienaip, o rytoj kitaip. Be to dar blogą Angluose įspudį padarė paskalai, buk dabartiniu laiku rusuose buvo daug kratų, suėmimų ir ekonominio teroro (turtų atėmimo).

Konferencijos tikslas —gaut rusams iš anglų pinigų. Anglai siulo turto, prekių paskolinti, bet bolševikai sako, jiems to tiesiog nereikią, duokit jiems grynais pinigais...

Anglų valdžia pasireiškė, jog ji galinti paskirti 30 milijonų svarų paskolos anglų firmoms, kurios gabentų prekes į Rusiją. —Kaip pasirodo, tai bolševikams rupi ne tarptautinių ar tarpvalstybinių santikių užmezgimas, bet bolševikinė agitacija visame pasauly.

—Pranės brolis.

MOTERIS MINISTERIS

Danijoj moteris Nina Banga tapo paskirta Švietimo ministeriu. Ji yra pasižymėjus mokslo darbais, nes jau virš 20 metų užsiėmus svarbiu mokslo darbu —rinkimu davinių apie XII amžiaus pirklybą; jai pagelbsti knisantis po apdulkėjusius archyvus nemažai mergaičių ir moterų; jos darbą remia daug mokslo įstaigų ir tikisi sulaukti tikrai svarbų mokslo atžvilgiu veikalą. Nina Banga yra pasižymėjus žurnalistė ir politikė. Ji yra be jokios puikybės, visiems prieinama ir labai malonaus motiniško budo. Iš jos ministeriavimo daug gero Danija laukia, nes kas vaikus mokinius taip gerai gali suprasti, jei ne moteris motina!? Ir vaikų švietimą ir auklėjimą ir moterų moteriškumą tik tegali permanyti moteris. Taigi Švietimo darbas kaip tik geriausiai moteriai atatinka. Laikas parodys, kip Ninai Bangai seksis ministeriauti. Viso pasaulio švieses-niųjų moterų akys į Niną Bangą nukreiptos.—**Pr. br.**

Kareivių bonusai

Specialis pasiuntinys atnešė pirmą aplikaciją del kompensacijos Karės Sekretoriui anksti utarninko ryte.

Karo Departamentas kasdien gauna neišpasakytai daug prašymų del blankų. Ir todel turėjo kreiptis prie šalies spaudos paaiškinti kareiviams nerašyti Karo Departamentui.

Specialė aplikacijos blanka pagaminta. Įsakyta atspauzdinti jų 15,000,000. Jau popiera del blankų išsiųsta iš fabrikų. Ir kaip tos 15,000,000 aplikacijos blankos bus gatavos jos bus tuoj pasiųstos kareiviams.

Tos blankos bus išdalintos per paštus, Amerikos legioną, įvairias militarės draugystes, ir kitas organizacijas. Atspauzdintos instrukcijos irgi bus išsiuntinėtos, paaiškins kas galės gauti kompensacijos. Ant blankos bus aiškiai pažymėta kaip jas reikės išpildyti. Bus reikalinga atsakyti apie dvidešimts klausymų, kurie visi pagelbės nuspręsti paskyrimą sulig įstatymo.

Kompensacijos Įstatymo administravimas bus toks milžiniškas, kad bereikalingi aplikantų rašinėjimai tik trugdys darbą. Visi valdžios biurai ir departamentai pasiryžę kuogreičiausia užbaigti kareivių reikalavimus. Ir tas bus galima tik, jeigu visi kareiviai seks sekančias instrukcijas ir prisiųs savo aplikacijos blankas tinkamai išpildytas:

1. Nerašyk prašydamas aplikacijos blankų. Blankos bus išdalintos kaip tik gatavos ir bereikalingi laiškai tik sukels betvarkę.

2. Atsargiai perskaityk instrukcijas kurios atspauzdintos su aplikacijos blankomis.

3. Nereikia mokėti jokių pinigų apart notaro užmokesnį. Įstatymas draudžia pinigų reikalavimą už pagelbą gauti kompensaciją.

4. Nerašyk Karo Departamentui del informacijų kurių blankos reikalauja. Jeigu teisingai neatsimeni vistiek kiek pameni parašyk. Vistiek Departamentas turės pertikrinti tavo parašytus faktus ir todel bereikalinga du syk rekordus peržiurėti.

5. Aplikacijos blankas reikia pasiųsti į konvertus kurie prie blankų prisegta. Tas palengvins pasiuntimą blankų į tinkamą ofisą. [FLIS]

Daleiskite mums Pasakyti Jums

— kaip jusų pinigai gali uždirbti 6½% apsaugoti per pirmus morgičius ant namų ir žemės ir pirmutiniu pareikalavimu rendų apmokamų Jungtinių Valstijų Valdžios vartojimui tų didelių nuo ugnies apsaugotų namų, didžiausių Westuose, kontraktuoti ilgam laikui lysas Jungtinių Valstijų Paštos Ofiso Departmentui.

Atsišaukite, telefonuokite arba rašykite del pilnų informacijų.

Jacob Kulp & Company, Inc.
33 So. La Salle St., Chicago
Telephone Dearborn 8866

CUNARD
Į LIETUVĄ
trumpiausiu laiku, kas Seredą, trejais ekspreso laivais
BERENGARIA AQUITANIA
MAURETANIA
(per Cherbourgą ar Southamptoną)
—o—
Iš Lietuvos į Ameriką
JEI manote parsitraukti gimines iš Lietuvos, vietas užsakykit dabar. Musų ofisas Lietuvoje suteiks jiems pagelbą ir rodą. Visi trečios klesos keleiviai turi atskirus kambarius, kuogeriausias švarumas ir maistas. Smulkmenų klauskis vietos agento arba

CUNARD LINE
140 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Q · R · S
Muzikos Roleliai del Pianų yra geriausi

Lietuviškos Rolės

F 7642	Mano Brangus — Polka	.75
F 7643	Pad-Espan — Valcas	.75
F 7644	Helenas — Polka	.75
F 7653	Lietuvių Quadrille	.85
F 7649	Nekaltybė — Valcas	.75
F 7650	Baltas Kareivis — Polka	.75

Q.R.S. Muzikos rolelius galite gauti visose muzikališkose krautuvėse.

SALUTARO RYTAS
Salutaro rytas tešviečia gražus;
Sveikata atgyja, kaip aušta dangus.
KODEL?
1) — RYTAS —
2) — PIETUS — } TRYS DIENOS LAIKAI.
3) — VAKARAS.
TODEL, KAD:
Diena be ryto, žmogus be Salutaro negali but!
1) — Salutaras priduoda apetitą;
2) — Salutaras vidurius išvalo; } SVEIKATA
3) — Salutaras pataiso sveikatą.
Tik vienas doleris ir kvoteris bonkai.
Klauskite aptiekose arba prie
SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO.,
639 W. 18th St., Chicago, Illinois.

ELEKTRA
Šviesą ir pajiegą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.
Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Atidarymo Rakandu Išpardavimas
$1,500.00 Praizu Paskirta
del musų kostumerių kurie atsilankys musų Krautuvėse ir pirks už dolerį ar daugiau turės progą išlaimėti
$250.00 Vertės Praizu
Šiame išpardavime kainos yra labai numažintos.

$85.00 Seklyčios Setas už	$39.75
$200.00 Velour Seklyčios Setas už	$94.52
$60.00 Velvet Kaurai po	$32.50
$650.00 Grojikliai Pianai po	$345.00
$60.00 Gesiniai Virtuvių Pečiai po	$28.75
$30.00 Ledaunės po	$19.75
$25.00 Vežimėliai (Go Carts) po	$13.95
$30.00 Pilnas Lovos įrengimas	$18.75

4177-79-81-83 Archer Ave. 1922-32 So. Halsted St.

NUBAUSTAS!

ŠIS mažas vaikas iššdykavo, todel jo motina pareiškė, kad jis negaus nė trupučio.
BAMBINO
Ireg. S. V. Pat. Biure.
Matai ką jis daro!
Palauk, kuomet ji sugaus motina!
Motinos, nebauskite savo vaikų neturėjimu Bambino po ranka, kuomet jie to reikalingi. Jei jie išvemia dalį savo maisto, turi vidurių diegimą, išputimą, viduriavimą—duokite jiems Bambino be jokio atidėliojimo. Tie nemalonus simptomai pranyks taip greitai, kaip greitai jų sistemą perims šitas nepavojingas, pasekmingas vidurių palluousuotojas.
Kaina 35c. aptiekose
KUDIKIAI MĖGSTA JĮ! JIE NET PRAŠO DAUGIAUS!
F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., BROOKLYN, N. Y.

PO GIMDYMUI KUDIKIO
Su silpna ir skaudama nugara Mrs. Miller pagelbėjo vartojant Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound.

Rotan, Texas. — "Aš rašau jums ir duodu žinią, kad man pagelbėjo vartojant jusų gyduoles. Po gimimo mano antro kudikio, mano nugara buvo silpna ir nuolat skaudėjo, aš nusprendžiau vartoti Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound, nes aš buvau skaičiusi apie jas daug kad jos pagelbėjo delei daugelio moterų. Mano nugara skaudėjo daugiau kaip metus laiko ir budavo taip skauda, kad aš negalėdavau dirbti savo darbo, nes aš užlaikau namą del trijų ir skalbiu. Aš pasakysiu savo draugems, jei jos turi panašią ligą, lai tuojau vartoja Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Jus galite vartoti šį mano paliudyjimą paskelbimui laikraštyje". Mrs. C. R. Miller, R. F, D, No. 1, Box 76, Rotan, Texas.

Visos šalies platumoj pirkėjai Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound atsiuntė daugiau kaip 121,000 atsakymų, kurie 98 iš kiekvieno 100 gavo palengvinimą nuo vartojimo jų Pardavimui pas aptiekorius visur.

KAIP JUSŲ AKYS?
Jei akių silpnumas ar galvos skaudėjimas apsireiškia, kreipkitės į patyrusį lietuvį akinių specialistą.
Akinių kainos žemesnės kaip pas kitus.
Dr. Serner O. D.
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos nuo 8 iki 5 ir nuo 6 iki 9,
Nedėliomis nuo 10 iki 1.
Te. Boulevard 7679

MOKĖK PINIGAIS
ir pirk per pusę pigiau tiesiog iš dirbtuvės.

Dviejų (2) kavalkų dailiai apdirbti (aptraukti) gražiu Velouru parsiduoda tik už **$65.00**
Trijų (3) kavalkų už **$87.00**
Globe Upholstering Furniture Co.
6637 So. Halsted St., Chicago.

Physical Therapy Institute
DR. ANELE KAUSHILLAS
Chiropractor, Naturopathes, Electro—Therapy
Gydau be vaistų ir be operacijų, visokias staigias ir kroniškas ligas: Nervų, Vidurių, Paralyžių, Reumatizmą ir kitokias ligas vyrų, moterų ir vaikų.
3250 So. Halsted St.
Ant viršaus Universal State Bank
Valandos: 1 iki 8 vakare.
Nedėliom 9—12 iš ryto.
Phone Yards 4951

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuvis, lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai
M. Yuška,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

Dr. J. Jakubauskas
Pasekmingai gydau staigias ir chronines ligas NAPRAPATIJOS budu — be vaistų, be operacijų
4647 So. Halsted St.,
Vai. 9 iki 12 ir 8 iki 9 vak.
Tel. Boulevard 4774
ROSELANDO OFISAS:
11132 So. Michigan Ave.
2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

C. YUCIUS D. C., PH. C.
2159 — 21st St. S. E. Cor. Leavitt
Val. nuo 9 iki 1 ir nuo 6 iki 8 v. v.
CHICAGO
Roosevelt 8135
Rez. Tel. Brunswick 4887
Chiropractic gydymas yra teisingas ir pasekmingas budas del žmonių sveikatos.
Daugybė žmonių yra varginami nuo reumatizmo, paralyžiaus, vidurių užkietėjimo, skaudėjimo galvos, silpnos akys, jaučias sustingęs, nervuotas ir tt. Nuo užsisenėjusių priežasčių. Gal but čia nėra jusų tansilu, bet yra reikalinga pasimatyti su Chiropraktorių.

CHICAGOS ŽINIOS

Paveikslą "America" darant

Kada buvo fotografuojamas didelis paveikslas "America", Griffith padarė ikišiol negirdėtą žingsnį, pakviesdamas publiką — vyrus, moteris ir vaikus, ateiti ir pamatyti kaip tas paveikslas daromas. Ir publika gausiai rinkosi. Kasdie atvykdavo po 15.000 žmonių į Sommers, N. Y., kur tuo laiku buvo fotografuojamos mušio scenos.

"America" parašė Robert W. Chambers, kuris pagarsėjo savo apysakomis iš Amerikos revoliucijos periodo ir kuris yra skaitomas dideliu žinovu to istorinio laikotarpio. Taipjau nuodugniai buvo renkamos visos istorinės žinios apie tą laikotarpį, taip kad paveikslas butų ir istoriniai pilnai teisingas. Tam gelbėjo įvairios istorinės draugijos, pavesdamos visą pas jas esančią istorinę medžiagą.

Be to ir artistai buvo parinkti didžiausiu stropumu, kad jie butų pilnai panašus tiems žymiesiems to laiko žmonėms, kuriuos vaizduojama tame paveiksle, kaip George Washington, John Adams, Hancock, Quincy ir kiti.

AUTOMOBILIŲ LENKTYNĖS.

Ateinantį šeštadienį, birž. 1 dieną, bus didelės automobilių lenktynės Polo lenktynių darže prie Lincoln Ave. ir Peterson Road, North Sidėj. Lenktynėse dalyvaus daug žymių lenktininkų, kurie yra laimėję ne vienas lenktynes. Bus ir juokų. Taip vienose lenktynėse laimės tie, kurie išlaikys savo kietas šiaudines skrybeles. Lenktynės prasidės kaip 2:30 val. po piet ir tęsis iki vakaro.

Panašios lenktynės buvo ir vakar tame pačiame darže.

JAUNA MOTERIS BANDĖ NUSIŽUDYTI AUTOMOBILY.

Lauretta Thompson, klapta apsivedusi su Albert Alberts iš New Yorko ir gyvenanti pas savo tėvus, kurie irgi nežinojo apie jos apsivedimą, pereitą penktadienį bandė nusišauti taksikabe, kada ji važiavo su bankierium Victor Hasterlik. Ji betgi susižeidė ir dabar guli ligoninėj.

Ji sakosi, kad ji mylėjusi tą bankierių, bet kad jis yra vedęs, tad nebuvo vilties jiems susituokti ir ji nusprendė nusižudyti. Bet ji pasveiksianti.

VISKĄ IŠVALĖ.

George Kelly, 6040 St. Lawrence Ave., turėjo savo kambary paslėpęs nuo savo pačios $100. Bet aną dieną atėjo jo pačios pakviesti namų valytojai, kurie viską išvalė, taipjau ir pinigus. Tik tada Kelly pasisakė savo pačiai apie pinigus, bet jau buvo per vėlu. Dabar jis paprašė policijos surasti tuos valytojus, bet kur tu vėją lauke sugauti.

Aldermanai neatlieka savo pareigų.

Miesto klerko Gorman prirengtu raportu, aldermanai neatlieka savo pareigų ir nesilanko į miesto tarybos komitetų susirinkimus. Iš 50 aldermanų tik 13 dalyvavo visuose savo komitetų susirinkimuose, kiti 37 aldermanai gana retai lankosi komitetų susirinkimuose, nors juose svarstoma labai svarbus ir visą miestą apeinantys reikalai.

Uždarė 14 saliunų.

Federalinis teisėjas Wilkerson išdavė injunctionus ir uždarė vieniems metams dar 14 saliunų Chicagoj del jų pardavinėjimo munšaino. 11 saliunų liko uždaryta kituose artimuose miesteliuose.

Rado munšaino dirbtuvę.

Policija užklupo namą prie 3040 Wallace St. ir suėmė vieną žmogų. Tame name rasta 10,000 svarų cukraus, 67 statines raugo ir 52 galionų munšaino varytuvą.

Sportas

Paskutinėms K. Požėlos ristynėms praėjus

Meyers iššaukė Požėlą. Sutinka ristis ir su Bancevičium.

Pereitą trečiadienį įvyko paskutinės Požėlos ristynės. Žmonių į Meldažio svetainę prisirinko pusėtinai daug. Norėjo, mat, dalyvauti išleistuvėse. Ristynės šį kartą buvo labai geros. Pirmoje poroje susikibo Boris Romanoff su italu Marconi. Jie lengvojo svorio ristikai. Grumėsi labai vikriai. Italas betgi negalėjo atsilaikyti ir tapo du kartu Romanoff'o paguldytas.

Nemažai publiką turėjo juoką iš Juzeno ir "Columbus" imtynių. Ristynės pasibaigė tuo, kad kiekvienas po vieną susikirtimą laimėjo.

Po to ritosi Nick Bihun su francuzu LeBouche. Ristynės buvo gražios. Bihun laimėjo tik ačiu tam, kad francuzas dar nemoka amerikoniškai ristis. Jis yra graikų romėnų stiliaus ristikas.

Ant galo, pasirodė Požėla ir Reggie Siki. Publika suužė. Požėla atrodė prieš Sikį lyg koks vaikas. Bet susikibus pasirodė, kad paviršius yra apgaulingas. Matomai, "the bigger they come the harder they fall". Po 42 minučių smarkių ristynių Siki padarė "give up", kuomet jis pakliuvo į tokią padėtį, jog niekų budu nebegalėjo ištrukti. Antrame susirėmime Siki besilaikė tik 16 min.: Požėla pasitvėręs jį metė ant matraso tokiu smarkumu, jog jis tik pasiranges nuo matraso beatsikėlė. Tuo budu ristynes laimėjo Požėla.

Į ristynes buvo atsilankęs ir "Johnny" Meyers. Jis vėl iššaukė Požėlą ristis. Ristis jis sutinka bile kokiu stiliumi —graikų romėnų arba "catch-as-catch-can". Tuo pačiu laiku jis pareiškė, kad su Bancevičium jis sutinkąs ristis bile kada ir bile kur, jeigu tik pastarasis numes svorį iki 165 svarų.

Pažiurėsime, kaip visa tai pasibaigs.

POŽĖLA IŠVAŽIAVO Į NEW YORKĄ.

Požėla jau apleido Chicagą. Vakar jis išvažiavo į New Yorką, kurio priemiestyje jis mano vasarą praleisti. Kiek vėliau jis žada Kubą aplankyti.

Pas mus pirkdamas Pianą ar Phonografą esi užtikrintas, kad nebusi apgautas.

Kainos yra visiems prieinamos, ant aukštos rųšies Pianų. Parduodame ir ant lengvų išmokėjimų.

Gulbransen Registering Pianas, Brunswick Phonographs.

Dabar gavome daugybę naujų Rolių ir Rekordų lietuvių kalboje.

Jos. F. Budrik
3343 So. Halsted St., Chicago.

Galima Gauti Naujienose

Didvyrių Paveikslai A. Varno Piešti

Vienas iš geriausių Lietuvos dailininkų **Adomas Varnas** yra nupiešęs ir išleidęs seriją puikių atvaizdų Lietuvos praeities ir dabarties žymiausiųjų veikėjų.

Visi ar bent keletas šitų atvaizdų privalėtų rastis kiekvienoj lietuviškoj įstaigoj ir kiekvienoj lietuvių trioboj.

Naujienos gavo nuo Adomo Varno pardavimui nedidelį pluoštą jo garsiųjų atvaizdų. Tuo tarpu šitie atvaizdai galima gauti tik Naujienų ofise:

1. Vytautas, Lietuvos Did. Kunigaikštis.
2. Vysk. Valančius
3. Vysk. A. Baranauskas
4. Simanas Daukantas
5. Vincas Kudirka
6. Žemaitė
7. Dr. Jonas Basanis (Basanavičius)
8. M. K. Čiulionis
9. Kun. J. Mačiulis-Maironis.

Kiekvienas atvaizdas parsiduoda po **75 centus.**

Kas nori gali pirkti atvaizdus su rėmais. Atvaizdas su rėmu kainuoja $3.50. Persiuntimas extra.

Užsakymus siųskit adresu:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. VAITUSH, O. D.
Lietuvis Akių Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kurie esti, priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo akių aptemimo nervuotumo skaudamą akių karštį atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.
Val.: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

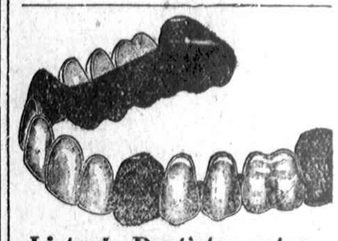

Lietuvių Dentistas patarnaus geriau

Traukimas dantų be skausmo. Bridge geriausio aukso. Su naujų pleitom galima valgyti kiečiausią maistą. Garantuojame visą savo darbą, ir žemas musų kainas. Sergėkite savo dantis, kad nekenktų jusų sveikatai.

1545 West 47th Street,
Netoli Ashland Ave.

Phone Boulevard 6369
FOTOGRAFAS
P. CONRAD
3130 So. Halsted St.
Patyrimas mano įgytas per 15 metų. Visus darbus atlieku kuogeriausiai.

RUPTURA
IŠGYDOMA

Be Peilio $30 Be Skausmo

Aš negydau neišgydomų ligų. Mano rekordai tai parodo. Pirmiausiai aš darau gerą egzaminaciją, be užmokesčio. Paskiau tiktai jau aš pradedu gydyti ligonį kuomet matau, kad liga yra išgydoma amno metodu. Štai kur yra priežastis, kd aš taip gerai išgydau savo ligonius. Ta taipgi yra priežastis, kad mano ligoniai pasidaro mano geriausi draugai, linksmųs ir užganėdinti.

Skatiykit ką Mr. Ernest sako:

"Paprastame atsitikime aš nenorėčiau duoti savo vardo vartoti del apskelbimo ir paliudijimo del išgydymo. Bet kuomet aš pats gavau tokią didelę pagelbą nuo Dr. Flint metodo išgydyme, aš nusprendžiau, kad tai yra mano pareiga paliudyti ipie tą išsilavinimą daktaro, su pagelba kurio aš likau visai išgydytas. Aš turėjau labai blogą rupturą ir aš labai abejojau ar Dr. Flint galės išgydyti mane. Bet jis išgydė mane taip gerai, kad aš dabar esu visai sveikas. Jis nevartojo peilio ir aš neturėjau jokių skausmų ir aš dirbau kasdien kaip ir paprastai. Aš taipgi turėjau varicose gyslas kojų, Dr. Flint taipgi pagydė ir nuo to. Aš atvažiavau iš Los Angeles, Cal. kad gavus šį gydymą. Tai yra beveik 2000 mylių. Aš gyvensiu dar tula laiką Chicagoje.

Hugo Ernest, 214 N. State St.

Dr. E. N. Flint
322 So. State St., 5 augštas
Chicago.

Valandos: nuo 9 ryto iki 4:30 po pietų, panedėliais ir ketvergais iki 8:30 p. p., nedėliomis, uždaryta.

Kiekvienas Rubas Garantuotas

Didžiausia rubų krautuvė West Sidėje. Turner Bros. garantuoja kiekvieną rubą kurį ji parduoda del absoliučio užganėdinimo — jei ne, jie sugrąžina jusų pinigus.

Tas tikslas garantuoti užganėdinimą ir yra dideliu pasisekimu kurį Turner Bros. yra atsiekę.

Turner Bros. parduoda tiktai geriausius rubus—kaipo tavorą, trimingus ir pasiuvimą — vėliausi styliai ir modeliai ir visų pageidaujamų spalvų.

Kuppenheimes, Stratford, Fashion Park — geriausi išdirbėjai rubų Amerikoje. Pigiau $15 ir $20 negu kur kitur.

Specialiai šiai savaitei

Siutai su dvejomis kelnėmis, vėliausių stylių, materijolo ir spalvų, Angliški 2 ir 3 guzikais, vieneiliai ir dvieiliai, powder mėlini, rudi ir maišyti ir t. t. verti $65

$50

Kiti siutai nuo $30 iki $65

Viršutiniai Kautai

Visų pageidaujamų materijolų, spalvų ir stylių

nuo $25.50 iki $50.00

Nepamirškite pamatyti tų specialų

TURNER BROS. CLOTHING CO.

S. W. Corner Roosevelt and Halsted St.

Atdara šį vakarą iki 10 val. vakare — nedėlioj iki 1 val. po pietų.

Kelias į Socializmą

Parašė Dr. O. Bauer.

Lietuvos Socialdemokratų Partijos Leidinys

Versta iš vokiečių kalbos

TURINYS

1. Politikos ir visuomenės revoliucija
2. Stambiosios pramonės socializacija
3. Pramonės organizacija
4. Darbininkų komitetai
5. Stambiųjų dvarų socializacija
6. Valstiečių ukio socializacija
7. Miestų žemės plotų ir namų socializacija
8. Bankų socializacija
9. Ekspropriatorių ekspropriacija
10. Socializacijos sąlygos

Knygutė 35 puslapių.
Kaina 35 Centai
Verta kiekvienam perskaityti.

"NAUJIENŲ" KNYGYNAS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pinigai Išmoketi Lietuvoje

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius gavo pranešimą iš Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko, kad siųstieji iš Amerikos pinigai tapo pilnai išmokėti sekantiems asmenims, ir prisiuntė kvitus su paėmėjų parašais.

Pinigus gavo:

20902 A. Pockevičius	821/20984 O. Sirmulienė
818/20905 A. Adomaitis	821/20993 O. Ascilienė
818/20906 K. Marcinkevičaitė	822/21003 K. Lapenienė
818/20920 S. Minkevičius	822/21023 O. Žiugždienė
818/20923 P. Domeikienė	822/21030 S. Naršutis
818/20924 R. Lapinskienė	822/21034 A. Strumskis
818/20925 M. Adomavičiutė	2104 F. Liuoba
818/20936 J. Stakulis	822/21042 R. Bieliunas
818/20938 J. Lungienė	822/21046 J. Liepa
818/20939 P. Kuncevičienė	822/21047 A. Liepa
819/20945 E. Mačiulė	823/21065 J. Bosas
819/20959 M. Miškinaitė	823/21074 J. Žemaitis
819/20960 M. Momijonaičiutė	823/21075 A. Kernagis
820/20975 V. Andriušis	823/21076 O. Kernagaitė
820/20982 R. Strikulienė	825/21122 J. Rudinskas
820/20983 M. Liškienė	

Kvitai su paėmėjų parašais randasi "Naujienų" ofise.

Pilnas žmonių Dr. Ross' ofisas kasdien, del gydymo chroniškų, nervų, kraujo, inkstų, puslės ir šlapumo ligų.

10
privatiškų gydymui kambarių

Čia atėję gauna geriausį Amerikonišką ir Europejišką būdą gydymo. Didžia skaičius žmonių išgydomų kasdien per Dr. Ross, suteikia progą duoti geriausį medikalį patarnavimą žemiausia kaina. Teisėtų mokėti gali kiekvienas ligonis, taip kad nei vienas nereikalauja užmesti savo ligą.

Patarimas dykai.

Žinokite apie save tiesą. Viskas paslaptis yra užtikrinta.

Dr. B. M. Ross,
35 So. Dearborn Street,
kampas Dearborn ir Monroe St.
Crilly Building. Imkite elevatorių iki 5 augšto.

Trisdešimt metų toje pačioje vietoje.
Priėmimo kambarys 506 del vyrų.
Priėmimo kambarys 508 del moterų.
Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 5 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 val. ryto iki 1 val. dieną. Panedėlyj, seredoj ir subatoje nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare.

✝
AŠA

PAULINA SANDARGIENĖ

Mirė nelaiminga mirčia, užmušė automobilius pėtnyčioj, gegužio 30, 1924, 3:15 val. po pietų. Paliko vyrą Juozapą, dukteris Oną, Bronislavą, Heleną, Teofilę ir Franciška. Turėjo amžiaus 53 metus. Paėjo Kauno gubernijos, Panevėžio apskričio, Krekenavos parapijos. Laidotuvės atsibus utarninke, birželio 3, 1924, 9 val. ryto iš namų 2826 W. 40 Pl. į Nekalto Prasidėjimo P. Š. Bažnyčią, po pamaldų, į Šv. Kazimiero kapines.

Gimines, draugus ir pažystamus kviečiame dalyvauti laidotuvėse.

Lieka dideliame nuliudime
Vyras, Dukterys ir Žentai.

Tik ką atėjo iš Lietuvos
Kulturos No. 4
Galima gauti Naujienų ofise, 30 centų už kopiją.

Lietuvių Rateliuose

Baisi nelaimė su automobiliais

Užmušta viena senutė; sunkiai sužeisti trys. Visi lietuviai.

Vakar, Atmintinių šventėj, atsitiko baisi nelaimė. Albertas Tiškevičius važiavo su savo žmona ir žmonos tėvais į kapines apvaikščioti šventės. Susikirtime Californijos Ave ir 43-čios gatvės, į Tiškevičiaus automobilio šoną staiga sudavė kitas automobilius. Sudavimas buvo taip smarkus, jog abidvi mašinos subirėjo į šupulius. Toj katastrofoj tapo sunkiai sužeisti sekantys asmenys:

Paulina Sandargienė — 53 metų, mirtinai sužeista. Nuvežus į ligoninę ir padarius skubią operaciją, mirė už 5 val. po to nelaimingo atsitikimo.

Jos vyras, Juozapas Sandargas — 56 metų, pavojingai sužeistas. Kojos kaulas perskeltas; rankos sulaužytos ir nesitikima, kad operacija daug ką pagelbėtų.

Ona Tiškevičienė — 26 metų, smarkiai nukentėjo. Rankos, kojos įlaužtos; veidas perpiautas ir bendras stovis yra labai pavojingas.

Albertas Tiškevičius, kuriam priklausė automobilius, ir kurs valdė jį, ne mažiau nukentėjo už kitus.

Kito automobilio pasažieriai kaž kodel nenukentėjo ir po įvykusio susidaužymo jie galėjo parkeliauti namon.

Nelaimės vietoje susirinko minių minios. Greit atvykusioji policija turėjo prasilaužti sau kelią ir išskirstyti pulkus žmonių. Sužeistieji tapo tuojau nugabenti į German Deacon Hospital, 54 ir Morgan St., kur suteikta pirmoji medicinos pagelba. Apie trijų sužeistųjų sveikatą daug rupinamasi ir gal gydytojams pasiseks išgelbėti gyvybes.

Panašios nelaimės dabartiniu laiku labai dažnai atsitinka. Jų prašalinimas yra begalo sunkus. Daug, žinoma, priklauso ir nuo miesto, bet reikėtų ir patiems važiuojantiems buti atsargesniems. Šiaip ar taip, automobilių savininkai turėtų atminti, jog jų rankose yra keleto, o kartais net ir keliolikos žmonių gyvybės.

—V.

Lietuvių socialistų susirinkimas

Ryto įvyks Raymond Instituto svetainėje visuotinas LSS. Rajono narių susirinkimas apsvarstymui keleto svarbių organizacijos ir veikimo klausimų. Kiekvienas sąjungietis turėtų atsilankyti jame, ir tai — nesivėlinant, kad nereikėtų be reikalo laiką gaišinti.

Sąjungiečiai turi visų pirma pasirupinti savo organizacijos sustiprinimu, antra — pasitarti apie platesnį darbą musų visuomenėje, kurioje pažangusis judėjimas pastaruoju laiku yra labai sumenkėjęs. Negalima leisti, kad viską nustelbtų reakcija. Turime sukrusti!

Sąjungietis.

Pinigai
iš
Bridgeporto
į
LIETUVĄ
per
NAUJIENAS
3210 So. Halsted St.,
Tel. Boulevard 9663.

Viena scena dideliausia Griffitho krutamajame paveiksle "America", kuris dabar yra rodomas Auditorium teatre.

Lietuvė žmogžudė pasiųsta į Elgin beprotnamį

Nušovė moterį, kitą sužeidė. Kalta slapta meilė. Antanas A. Šliakis išgelbėjo.

"Naujienų" skaitytojai jau žino, kad aną dieną buvo nagrinėjama byla paskilbusios lietuvės žmogžudės Onos Pečiulienės, kuri kiek laiko atgal nušovė 1 moterį—lenkę, o kitą moterį sužeidė. Jos byla buvo nagrinėjama kriminaliame teisme teisėjo E. De Young kambaryje. Oną Pečiulienę gynė lietuvis advokatas Antanas A. Šliakis.

Kalta neteisėta meilė.

Ona Pečiulienė yra 42 metų moteris, turi vyrą ir trejetą jau paaugusių vaikų, gyveno 624 Barber Str.

Pereitų metų pabaigoje į tuos pačius namus, kuriuose gyveno Pečiulienė (ji gyveno ant centro augšto, o ant pirmo gyveno nužudytoji lenkė Agnes Kozlovitz) pradėjo pas Agnes Kozlovitz lankytis kokis tai sijonų ir jekių pardavėjas. Kartą Kozlovitz tą pardavėją atsivedė ir pas Pečiulienę, gal, girdi, Pečiulienė norėtų pigiai pirkti sijoną ir jekę. Kozlovitz veikiai išėjo, palikdama pardavėją vieną su Pečiuliene. Jiedviem besikalbant prieita prie meilės ir galiaus prie lytinių santikių. Tas pats pasikartojo ir ant rytojaus. Į trečią dieną Pečiulienė pajunta kokį tai perštėjimą ar deginimą viduriuose ir pradeda įsivaizduoti, kad ji turi lytinę ligą, kurią įgavo susituokimuose su tuo pardavėju. Paskiau pradeda įsivaizduoti kad kas tai kruta jos viduriuose ir ji pradeda spėti, kad ji buk pastojusi nešėia. Kad paslėpus kaltą meilę ir jos pasekmes, ji gyvena su savo vyru, bet vieną kartą, būtent sausio 31 d., ji sugrįžusi iš sankrovos rado savo vyrą sukniubusį prie stalo ir apsipylusį šaltu prakaitu. Ji pradeda įsivaizduoti, kad ir jis tą pačią ligą nuo jos įgavo.

Pečiulienė tada kreipiasi prie daktaro, kurį prirodė jai ta pati Agnes Kozlovitz, kuri pripiršo jai ir meilužį. Daktaras jai duoda pilių. Ona Pečiulienė tada pradeda įsivaizduoti, kad čia yra sąmokslas ją nunuodinti ir kad ją kokis tai vyras, panašus į jos buvusį meilužį, ją persekioja. Ona meta tą daktarą ir eina prie kito. Nueina pas Dr. Yušką, 1900 So. Halsted Str., bet daktaras nieko nesuranda ir irgi duoda vaistų gerti. Ji vėl įsivaizduoja, kad ir šis daktaras ją nori nunuodinti, nes jai skauda lauko pusėje, o daktaras duodąs vaistus gerti. Ji tada eina pas trečią daktarą.

Tuo pačiu laiku Ona pareikalauja, kad ta lenkė Agnes Kozlovitz ir namo savininkė Mrs. Wilensky išduotų jai pavardę ir antrašą to pardavėjo, kad ji galėtų jam atkeršyti. Jos antrašo nesako ir tik juokus krečia iš Onos gąsdindamos, kad jos praneš apie Onos pasielgimą jos vyrui ir vaikams. Ona Pečiulienė tada nueina pas lietuvius Wilmus ir išprašo nuo Wilmų sunaus revolverį, kurį parsineša namo. Šeštadienį, kovo 8 d., po piet, Ona Pečiulienė nusiveda Agnes Kozlovitz pas namų savininkę ir ten iš abiejų vėl pareikalauja pasakyti kur yra tas pardavėjas. Šios vėl atsisako tai padaryti. Tada Pečiulienė išsitraukė revolverį ir paleido penkis šuvius į Kozlovitz. Mrs. Wilensky bandė užstoti, tad ir pataikė į ranką pirmas šuvis. Kiti gi šuviai pataikė Kozlovitz ir ji, Mrs. Wilensky liudijimu, kaip viščiukas krito negyva.

Kaip minėjau, Pečiulienę gynė advokatas A. A. Šliakis. Jis sužinojo iš daktarų Graičuno ir Yuškos, kad ji yra protiniai nesveika ir jie apie tai liudijo teisme. Apart jų ir Dr. Krohn irgi liudijo, kad ji yra pamišusi, pavojinga laikyti draugijoje ir kad tą žmogžudystę ji papildė budama pamišusi ir kad tokia ji tebėra ir iki šiol.

Reporteris kalba su Pečiuliene.

Prieš prasidėsiant teismui Naujienų reporteriui Raganiui teko keliais žodžiais apsimainyti su pačia Pečiuliene. Tarp jų įvyko šitokis pasikalbėjimas:

—Laba diena, ponia Pečiuliene.

—O kas tamista esi?

—Aš esu...

—Tamista lietuvis?

—Taip.

—Ar tamista mane pažysti?

—Taip.

—Iš kur?

—Aš pas tamistą buvau namuose.

—Kada?

—Porą metų atgal.

—O ko tamista buvai?

—Buvau užėjęs tamistos šeimynai užrašyti insurance.

—Ir tamista tuomet lietuviškai kalbėjai?

—Taip.

—Aš tamistos neatsimenu.

—Galbut tamista pamiršote.

—Nemanau.

—Ką tamista dabar manai? Ką tamistai teismas priteis?

—Aš nemanau, kad man butų kas bloga, nes geras moteris nužudo ir tai nieko nebuna, o aš gi nušoviau didžiausią ir nešvariausią paleistuvę ir už ką mane turėtų nuteisti? Aš tik namus apšvarinau.

Čia prasidėjo teismas ir ilgiau kalbėtis nebebuvo progos. (Raganius gi niekad jos nebuvo matęs pirmiau ir niekad nėra buvęs jos namuose ir taip pasisakė tik norėdamas sužinoti ant kiek ji ką atsimena. Išvadas padaryti palieku patiems skaitytojams).

Kadangi Dr. Krohn yra proto ir nervų ligų specialistas ir yra oficialinis valdžios daktaras egzaminuojant kriminalistus, jo liudijimas tad turėjo labai didelės ir persveriančios svarbos. Jis pripažino ją beprote ir su tuo teismas pilnai sutiko.

Bylos nagrinėjimas prasidėjo 2 val. po piet. "Jury" išrinkta greitai, nes nė viena pusė nedarė kliučių ir pasipriešinimų. Greitai perklausinėta liudininkus ir kaip 3:40 val. po piet bylą atiduota į "jury" rankas išnešti nuosprendį. "Jury" rado Oną Pečiulienę protiškai pamišusią ir patarė pasiųsti pamišusių ligoninėn. Ant rytojaus teisėjas De Young ir pasiuntė ją Elgin, Ill., ligoninę-beprotnamį.

Nors iš kitos pusės buvo pasamdyti du advokatai žydeliai, kurie dėjo pastangų pakreipti bylą kiton pusėn, tvirtindami, kad Pečiulienė yra pilnai sveika protiniai ir tik ją norima padaryti beprote, bet jie nieko nelaimėjo ir kaip išrodo, bylą laimėjo Pečiulienė.

Šioj byloj perkalbėtoju buvo Juozas K. Uktveris.

Reporteris paklausė advokato Antano A. Šliakio kaip jis galėjo tą bylą laimėti, nes žmonės kalba, kad lietuviai esą prasti advokatai ir jokių svarbesnių bylų negalį vesti ir jas laimėti. Į tai advokatas atsakė:

"Jeigu lietuviai visuose savo reikaluose ir bylose naudotųsi lietuvių advokatų patarnavimu, tai jie didžiumoj atsitikimų bylas ir laimėtų. Lietuviai tik todel bylas pralaimi, kad jie kreipiasi prie svetimtaučių, su kuriais jie negali tinkamai susikalbėti ir kurie nesupranta jų, lietuvių, gyvenimo. Jei lietuvis advokatas ir pralaimi bylą, tai tankiausia tik todel, kad svetim tautis advokatas jau buna reikalus taip sugadinęs,kad nebėra galimybės juos pataisyti. Tas pats butų atsitikę ir šioj byloj ir ši moteris butų gavusi jei ne kartuves, tai mažiausia ilgus metus kalėjimo." —Raganius

Atsiimkit laiškus iš Pašto

Šie laiškai yra atėję iš Europos. Kam jie priklauso, tegu nueina į vyriausįjį paštą (Clark ir Adams gat.) atsiimti. Reikia klaust prie langelio kur padėta iškaba "Advertised Window" lobėj nuo Adams gatvės, pasakant laiško NUMERĮ, kaip kad šiame sąraše pažymėta. Laiškus paštas laiko tik keturiolika dienų nuo paskelbimo.

904 Anzulas Petras
911 Binkis T. A.
917 Bukauskui Stanislovic
918 Bukauskui Antanui
920 Ceparienė Barbora
927 Dalicla Jozapas
928 Dainelis J.
932 Druteris Julyanas
943 Gapseicienei Zatijai
947 Gizitis Anton
952 Domiceli Gurskiene
957 Jaksis Kazimera
961 Juvenas Viktoras
Jurgui Gudžiunui
964 Jurgutis Paul
965 Kaciusas Stanislovas
967 Katiliunas Adomas
978 Lovonas Jonas
984 Markus Joseph
990 Naujienas Kautis
992 Norkus J. 3
995 Pečiukennas Juozas
996 Pelaitis Antanas
998 Petraitis John
1000 Poel Julius
1009 Rumsas Karis
1010 Sobajtis Cilef J.
1012 Sarkauskas W.
1013 Satkauskas Valierionas
1024 Sipelis Jonas
1029 Stansikas Parvilas
1036 Uenezis K.
1037 Vanis Josef
1039 Walanis Antanas
1042 Zasilionis Dominikas
1043 Zebrauskas Petras
1044 Zelnis Grionas
1045 Zilis Jos. 3
1047 Zilini Juozui

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

Pranešimas Bridgeporto Lietuviams. Visi norinti gauti "Naujienas" kiekvieną dieną, anksti iš ryto į savo namus, praneškite tuoj į Aušros Knygyną, 3210 So. Halsted St. Nuo kovo 1 dienos Aušros Knygynas paveda šitą darbą, išnešiojimą laikraščių patyrusiam ir pilnai tą darbą žinančiam žmogui. Taipgi norinti gauti kas savaitę "Keleivį" arba kas mėnesis "Gyvenimą", "Gydytoją", taipgi ir kitus laikraščius, praneškite Aušros Knygynui virš pažymėtu antrašu arba priduokite reikalavimą telefonu: Boulevard 9663.

KASDIEN tamsta gali prisirašyti prie Naujienų Spulkos, ir prisirašyk nuojau, jei dar nesi prisirašęs. Dėdamas kas savaitė po doleri-kitą, nei nepatėmysi kaip susidėsi užtektinai pinigo, kad nusipirkus sau namelį.

Naujienų Spulka
1739 S. Halsted St.

Visuotinas L. S. S. VIII Rajono narių susirinkimas įvyks septintadienyj, birželio 1 d., 1924 m. Raymond Chapel svet., 816 W. 31 St. Pradžia 10 val. ryto.

Visi socialistai susirinkite paskirtu laiku, daug svarbių reikalų turim aptarti delei L. S. S. labo.

LSS. VIII Raj. Centralinis Komitetas

Knygų Rinkėjams. Draugai, kurie renkate knygas del Lietuvos žmonių, malonėkite priduoti kaip galima greičiau, nes neužilgo turime išsiųsti. Visi, kurie norite aukot knygų Socialdemokratų steigiamiems Knygynams knygų, ar, kurie turit surinkę, priduokit L. S. S. knygiui, A. Kemėžai, 1739 So. Halsted St.

Draugystė Atgimties Lietuvių Tautos Vyrų ir Moterų laiko susirinkimus kožną mėnesį pirmam septintadieny, Tautiškos Bažnyčios svetainėje, 3501 So. Union, 1 val. po piet. Visi nariai malonėkite pributi bus svarbių reikalų. Nariai yra priimami nuo 17 metų iki 40 metų amžiaus.

Kviečia Valdyba.

Šv. Petronėlės Draugijos narės malonėkite su draugijos žnekleliais susirinkti į Šv. Jurgio parapijos svetainę birželio 1 d., 9 val. ryto.

— Pirm. Bytautienė.

Lietuvių Amerikos Politikos Kliubo ant Narth West Side įvyks suvažiavimas birželio 1 d. į Jefferson girias Egbrug N. 2. Kurie norite važiuoti sykiu, bukite 11 val. prie svetainės 1644 Wabansia ave. Taipgi kliubo susirinkimas įvyks birželio 2 dieną, 7:30 vakare, bažnytinėj svet., 1644 Wabansia ave.

—Valdyba.

Jaunų Lietuvių Amerikoje Tautiško Kliubo mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, 1 dieną birželio, Mildos svet., 3142 S. Halsted St., 1 val. po pietų. Visi nariai malonėkite laiku pributi, nes randas daug svarbių dalykų aptarti.

S. Kunevičia, rašt.

Roseland. — Lietuvių Darbininkų Namo Bendrovės mėnesinis šėrininkų susirinkimas įvyks birželio 2 d., 7:30 val. vakare, K. Strumilo svet., 158 E. 107 gat., kampas Indiana ave. Visi šėrininkai ir šėrininkės malonėkite atsilankyti paskirtu laiku, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstyti.

J. Tamašauskas, sekr.

DIDELIS ČIA DALYKAS BUTI MILIJONIERIUM?

Jei jųs esate milijonierius ir jusų sveikata yra pažeista, jųs išgirsite jusų daktarą sakant: "Jųs negalite valgyti to!" Arba "jųs negalite daryti to!" Kostumeriai Trinerio Karčiojo Vyno gali sakyti: "Taip, mes neturime milijonierių, bet mes turime sveikatą, kuri yra brangesnė, negu turtai!" Trinerio Kartusis Vynas suteikia jiems reikalingą energiją ir jėgą. Kiekvienas žmogus įkvepuoja džiovos bakterijas ir kitų ligų bakterijas, bet stiprumas kuno nevisuomet pasiduoda toms bakterijoms veistys savo kune ir išmeta jas lauk. Silpnas kunas, o ypač užkietiejusiais viduriais kunas, negali atsilaikyti prieš bakterijas. Trinerio Kartusis Vynas prašalina visas užnuodintas liekanas iš jusų kuno, kurios yra tikrais lizdais bakterijų, suteikia jums sveiką apetitą ir ramų miegą. Užeikite pas savo aptiekorių arba pardavinėtoją gyduolių ir nusipirkite Trinerio Karčiojo Vyno del jusų sveikatos!

(Apskelbimas)

PASARGA.

NEŽIGARSINANTIEMS

Klaidos padarytos paskelbime, turi but atitaisytos į 24 val.

Jokie apskelbimai iš streiko apimtų vietų nėra priimami. Visi Naujienų draugai prašomi pranešti Naujienų ofisan apie einančius streikus, idant Naujienų darbininkai geriaus galėtų žinoti, kaip elgtis su priduodamais apskelbimais.

Pardavimai savasčių, biznių, automobilių, rakandų, kambarių jieškojimai, apsivedimai, asmenų jieškojimai ir t.t. turi but iš kalno apmokami.

Jeigu kurie apskelbimai pasirodo abejotini, Naujienų administracija pasilieka teisę jų netalpinti, koi neištirs jų teisingumo, ir grąžinti pinigus, jeigu apskelbimo turinys neatsakys etikos reikalavimams.

Norintieji pasigarsint į sekamos dienos Naujienas, turi priduot savo paskelbimą ne vėliau, kaip 9 val. vakaro.

PRANEŠIMAI.

Svarbus pranešimas nariams Liet. Teatr. Dr-stės šv. Martino. Visi nariai malonėkite susirinkti sekmadieny, birželio 1 dieną, 9:30 val. iš ryto į švento Jurgio parapijos svetainę, 32 pl. ir Auburn Ave. Susitvarkę į grupę eisime pasitikti Jo Eminenciją Kardinolą, kuris laukiamas atvykstant viršminėtoj dienoj į šv. Jurgio bažnyčią.

T. Janulis, pirm.
P. Kilevičia, rašt.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU brolio Petro Pundino, paeina iš kaimo Lengių, Skaudvilės valsč., Tauragės apskr. 5 metai atgal gyveno ant 228 Reed St., Milwaukee, Wis. Svarbus reikalai del musų gyvenimo Lietuvoj. Meldžiu atsišaukti pačiam, arba kas kitas jei praneš, suteiksiu atlyginimą.

Joana Pundinaitė-Jankauskienė
22 E. 110th Pl., Roseland, Ill.

APSIVEDIMAI.

PAJIEŠKAU apsivedimui senyvos moteriškės, be skirtumo pažiuros bile blaiva, bile lengvi, bile baltais plaukais. Meldžiu atsišaukti laišku su vėliausiu paveikslu. Aš esu našlys, blaivas, negeriu, nerukau. Adresas:

MR. MIKE M. NAŠLYS
656 West 18 St., Chicago, Ill.

JIEŠKAU apsivedimui merginos nuo 18 metų iki 26, senumo. Merginos mylinčios gražų šeimyniską gyvenimą; aš esu vaikinas 26 metų norėčiau susipažinti su geroms ir doroms merginoms esu biznierius, merginos atsišaukite laišku prisiųsdamos paveikslą. Katrai vienai duosiu atsakymą. J. M.

1739 So. Halsted Str.

JIEŠKO PARTNERIŲ

IEŠKAU partnerio, neženoto, su biskį pinigų prie labai gerai pelno atnešančio biznio.

Atsišaukite:
4602 So. Wood Str.

RASTA-PAMESTA

GEGUŽĖS 28, 1924, 8 val. ryto važiuodamas tarpe Madison ir Halsted St. karu pražudžiau konvertą su $10 ir man svarbais adresais. Radusieji malonėkit priduoti.

912 W. 19th Pl., Chicago, Ill.
A. Lazauskas

ĮVAIRŲS SKELBIMAI

PAGRAŽINAM NAMUS

Ar Tamistai yra reikalas savo namą — maliavoti, dekoruoti, kalsimuoti, popieruoti arba į naujus namus sudėti stiklus? Jei taip tai mes tą visą Tamstos darbą galime atlikti už gana prieinamą kainą — pirma negu duosi kitam virš pažymėtą darbą, atsiklauskite kainos pas mus.

Kreipkitės:

BRIDGEPORT PAINTING HARDWARE CO.,
3149 So. Halsted St.,
Tel. Yards 7282.

STOGDENGYSTĖ

Tavo stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už $4. Automobilių stogų patarnavimas Chicagoj ir apielinkėj. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoj. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

EXTRA, EXTRA! vyrams gera proga sučėdyt pinigus ant šilkinių marškinių, rankų darbo. Skalbiame prosinam ir sutaisome. Taip pat ir merginom, skalbiam visus šilkinius aprėdalus. Kreipkitės panedėliais, pėtnyčiomis ir subatomis į privatiš kus namus. 1 lubos užpakaly

3207 So. Lowe Avenue.

REIKALINGA siuvama mašina. Pirksiu vartotą Singer ar kitokią, bile gerai siutų. Praneškite laišku:: : :

Ona Matukaitienė.
2909 So. Lowe Avenue.

IŠRENDAVOJIMUI

PUIKI ir naudinga vieta ant "ofiso" del Daktaro, Advokato arba kitokios rušies. Kiro name, 2 lubos, 3335 So. Halsted St. Tel. Yard 6894.

DRAUGIJOMS IR KLIUBAMS PRANEŠIMAS.

Vienas iš gražiausių daržų South Sidėj del piknikų. Daug dienų dar galima gauti daržą ateinančią vasarą, draugijos pasiskubinkit, kaina pigi.

RIVERDALE PARK HOTEL,
Joseph Stanaitis, Propr.
13413 Indiana Ave.
Riverdale, Chicago.

IŠRENDAVOJIMUI

RENDON krautuvė, tinkama del bučernės, rakandų krautuvės, moterų rubų ir skrybelių, čeverykų krautuvės ir tt. Taipgi parduosiu ir namą, randasi geroje vietoje.

2621 W. 51 St. Tel. Prospect 6567

4 RUIMAI del rendos, namas visai naujas. Visi gražus įtaisymai. Taipgi elektra, maudynės ir kiti patogumai. Taipgi turime vieną gražų ruimą del rendos vienam arba 2 vaikinam, jei reikalas kreipkitės abiem reikalais čia pažymėtu antrašu. W. Kunickas

827 W. 34 Place, 1st floor (rear)

RENDAI 6 kambarių flatas 2 lubos, sun parlor sleeping porch elektra, šiltu vandeniu šildomas, netoli Marquette Park, arba galiu parduoti namą.

7034 So. Fairfield Avenue

SIULYMAI KAMBARIŲ

GERAS ruimas del rendos vaikinui. Kreipkitės vakarais arba nedėlioj sekamu antrašu:

3422 So. Lowe Ave.
(3-čias floras)

LIETUVIŠKAS HOTELIS geriausia vieta del darbininkų apsigyventi, vyrams arba moterims; su valgiu arba be valgio $8.00 į savaitę su valgiu. Peter Gadeiko, 1606 So. Halsted St.

KAMBARYS gana tinkamas del vieno arba 2jų vaikinų. Čia randasi visi patogumai, kaip tai pianas ir garadžius kuriems reikia. Ruimas geras, šeimyna maža, vaikų nėra. Kreipkitės iš ryto iki 10 val. i po 4 val. vakaro šituo antrašu. M. Liubert, 1 lubos, front, 8751 S. Carpenter St.

TĖMYKITE! Čionai galima gauti kambarį švarų, šviesų ir tykų. Su valgiu ar be valgio prie mažos šeimynos.

A. DANILA
3534 So. Parnell Ave.

PARENDAVOJIMUI kambarys vienam vaikinui. Furnasu šildomas, elektra, vanos ir kiti parankumai. Renda nebrangi.

Kreipkitės
3423 W. 61st St.
Tel. Republic 8927

KAM reikalingas geras ruimas del vieno arba dviejų vaikinų, be valgio. Malonėkite tuoj atsišaukti. Kuriam reikalinga galės nauduotis ir garadžiu del karo.

6942 So. Rockwell St.

PARENDAVOJIMUI kambarys del vieno ar dviejų vyrų, šviesus, ant lubų iš fronto. Atsišaukite vakare ar nedėlioj.

2901 So. Emerald Ave,

PARANDAVOJIMUI gražus frontinis kambarys del vieno vaikino.

910 W. 32 Place,
2 lubos

RUIMAS del rendos — ruimas gražus ir pas tykius žmones. Kam reikalinga geras ruimas kreipkitės į Aušros knygyną. No. 116

3210 So. Halsted Str.

JIEŠKO DARBO

IEŠKAU darbo kepykloj, noriu ir išmokti šį darbą, turiu mažą patyrimą. Jonas Pilipavičius. 2014 Broadway

Indiana Harbor, Ind.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA salesmanagerio ir salesmanų pardavinėti lengvai parduodamus lotus Hedgewich, netoli Fordo automobilių dirbtuvės. Proga net nakties laike padaryti pinigų. Duodamas automobilius; klauskite.

Mr. B. Jarzembski, Pater & Co.,
22 W. Monroe St., Room 1103

REIKALINGA 10 karpenderių unijistų ant trimingo.

Atsišaukite.
J. G. MEZLAIŠKIS,
2319 W. 24 Str.
Tel. Canal 5395

BUTINAI

—REIKIA BEKERIŲ—

PIRMARANKIŲ,
antrarankių, ir
trečiarankių.

Taipgi keksų bekerių.

Atsišaukite nuo 4 iki 6 valandų vakare.

4224 West Roosevelt Rd.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA—
VYRŲ PRIE LEDO
IŠVEŽIOJIMO
H. LANG & Sons Ice Co.
5208 So. Wentworth Ave.

AUTOMOBILIAI

MILŽINIŠKA PROGA

HAYNES praeitų metų, "Sport Model" su "Winter Inclosure", mažai išvažinėtas — veik visai kaip naujas, labai geros struktūros ir Milžiniškai Stiprus. Naujas kainavo $2,850.00, dabar didelio reikalo verčiamas parduosiu daug pigiaus negu pusė originalės kainos. Apsimoka pamatyti.

NEW CITY GARAGE,
1543 W. 46th St. Tel. Boulevard 2282

BARGENAS NAUJŲ IR VARTOTŲ KARŲ

LEXINGTON 5 PASAŽIERIŲ, TOURING. Mes turime keletą tų karų kurie yra tikrai nauji, dar nėra važinėti, kuriuos parduosime labai nužemintomis kainomis.

COLUMBIA TOURING KARAI, NAUJI. Continental 6 cilinderių motoras, Timkin ašys, Berg & Beck klučiai, Spicer universals, 115 colių wheelbase, $985. Tuos karus galima nupirkti labai žemomis kainomis.

VARTOTI KARAI

WESCOTT 1924, 5 pasažierių, touring, su California viršumi. Tas karas yra važinėtas tiktai 1000 mylių ir negalima atskirti nuo naujo. Pilnai prirengtas su disc ratais, 2 ekstra tajerai, trunkas, iš fronto ir iš užpakalio bumperiai, sustojimui šviesa, motometeris, bar radiator kepuraitė ir t. t.

MOON 6-40, vėliausios mados 1922, 5 pasažierių, touring, su California viršumi. Tas karas tik ką yra pertaisytas, išrodo ir bėga kaip naujas.

COLUMBIA 1922, 5 pasažierių, touring, su disc ratais, ekstra tajeras, iš fronto ir iš užpakalio bumperiai, spyna, motometeris. Tas karas yra labai geram padėjime, važinėtas tiktai 8000 mylių.

OAKLAND 4 pasažierių, coupe, perdirbtas, labai gerame mechaniškame padėjime.

LIBERTY, 5 pasažierių, touring, pertaisytas ir gerame padėjime.

DORT, 5 pasažierių, touring, labai gerame padėjime.

GARDNER ROADSTER, 1922, gerame padėjime.

Tuos karus galite nusipirkti lengvais išmokėjimais.

2338 Milwaukee Ave.
Tel. Humboldt 0502

PARDAVIMUI automobilius 1922 metų, kainavo 2 tukstančių, parduosiu už $325, norinti pirkti matykite, yra pertaisytas, nupentuotas, geras kaip naujas. Matykite vakare po 5 val.
Kreipkitės
4357 So. Washtenaw Ave.

TAXI CAB, mokesčio meteris, extra tire ir 2 bumperiai. Labai geram padėjime. Kaina tiktai $550. Priimsime mainais automobilių.
Kreipkitės
736 West 35th Street,
Boulevard 0012

PARDAVIMUI Jordan karas, 1921 metų modelis, karas perdibtas 2 savaitės tam atgal, California viršus; 5 nauji tajerai, turi buti parduotas į trumpą laiką, kaina $425.
L. K. W.
2037-41 W. 22 St.
Tel. Canal 2469

RAKANDAI

PASRIDUODA pigiai rakandai ant 3-čių lubų prieky. Galima matyti dienom ir vakarais.
Atsišaukite:
912 W. 19 Str.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI grojiklis pianas, vertas $750. Yra benčius, liampa, cabinet ir 76 roleriai, už $125. Klauskite Mrs. Doepke piano.
3324 N. Marshfield Ave.

DIDELIS BARGENAS
Pardavimui Ice Cream Parlor, kendžių štoras ir mokyklų daigtai, prie didelios mokyklos. Lysas ilgam laikui. Randa pigi ,4 kambariai gyvenimui. Parduosiu pigiai. Priežastį ptirsite ant vietos.
2700 So. Wallace St.

PARDAVIMUI restaurantas, geroje vietoje, geras biznis. Parduosiu pigiai, arba mainysiu ant loto. Priežastį pardavimo patirsite ant vietos.
6343 So. Western Ave.

PARSIDUODA Delikatessen krautuvė sykiu su namu, geras biznis ir puiki apielinkė, galima pirkti atskirai biznis arba namą. 2908 W. 63 Str.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė arti 63 St. ir Western Ave. Geras biznis aukštos klesos kolionija. Nupirksit pigiai del priežasties nesutikimo partnerių. Bizinio daroma į mėnesį $3,500.
Kreipkitės
2838 W. 63rd St.,
Grosernė
Klauskit
J. Dudiak

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI grosernė ir delikatessen Jackson park apielinkėj. Renda pigi; kambariai del gyvenimo. Parduosiu, nes sergu. už pigią teisingą pasiulymą. Tuoj kreipkitės. 1413 E. 58 Str., Phone Fairfax 2619.

PARDAVIMUI tabako, saldainių ir Ice Cream Parlor krautuvė su namu, geroje vietoje ir geras biznis.
Atsišaukite tuoj.
1711 So. Union Ave.

PARDAVIMUI grosernė, saldainių ir mokyklos daiktų krautuvė. Gera vieta. Parduosiu pigiai. Naudokitės greitai šia proga. Priežastis patirsit ant vietos pardavimo.
Kreipkitės
3518 So. Wallace St.

PARDAVIMUI groserne ir bučernė, prie biznio gatvės, geras cash biznis. Yra trejos svarstykles — dvejos naujos, ledo mašina ir mėsos kapotuvas. Pigiai greitam pirkėjui.
5358 So. Robey St.

PARDAVIMUI grosernė su namu, 4 gražus gyvenimui kambariai, vana, elektra ir gasas, randsi prie 1627 Newberry Ave. Pardavimo priežastis — liga.
Šaukite telefonu
Canal 3731

PARSIDUODA muzikalių įstrumentų ir auksinių daiktų krautuvė štoras. Parduosiu arba mainysiu ant namo.
Atsišaukite pas;
A. GRIGAS,
3114 So. Halsted St.,
Telefonas Blvd. 4899

PARDAVIMUI groserio, Ice Cream, kendžių ir kitokių daiktų krautuvė. Geri visi fikčeriai. Renda pigi. Kreipkitės į Naujienas, Box 115
3210 So. Halsted Str.

PARSIDUODA grosernė su visokiais salauminas ir surukita mėsa geras biznis gera išdirbta ilgas listas pigi randa, trumpu laiku tur but parduotas.
945 West 33 Str.

PARDAVIMUI grosernė, bučernė ir Ice Cream krautuvė. Vieta gražiant Archer ave., netoli Summit, Ill. Parduosiu su namu 7 kambarių ir štoru, arba mainysiu ant 2 pagyvenimų namo. Parduoda savininkas. Phone Prospect 2559
Rašykit Naujienos
3210 S. Halsted St., Box 113

PARSIDUODA saldainių krautuvė labai pigiai. Lietuvių ir svetimtaučių apgyventa vieta. Priežastis pardavimo — savininkas apleidžia Chicagą.
530 W. 26th St.

PARDAVIMUI grosernė saldainių ir visokių smulkmenų krautuvė. Biznis senas arti didelio teatro. Kreipkitės prie savininko.
5039 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI cigarų, kendžių ir visokių smulkmenų krautuvė. Biznis geras arti prie dirbtuvių. Kreipkitės
732 W. 22 Str.

DIDELIS bargenas del muzikanto: turiu pardavimui italijonišką armoniką, mažai grajintą; parduosiu už prieinamą prekę arba galėsime mainyti ant rusiškos armonikos arba ant konstantinkos arba ant Ford karo. Muzikantai nepraleiskite tos progos, nes ilgai nebus. Savininką galite matyti nuo 6 iki 7 val. vakare. Subatomis po pietų, nedėliomis visą dieną.
J. F. W.
1907 So. Ruble Street.
Pirmos lubos iš fronto

EXTRA BARGENAS! Pardavimui bučernė ir grosernė ant bizniavos gatvės yra trokas, pigi renda, biznis eina gerai, kas nupirks, tas uždirbs pinigų.
10236 Michigan Avenue.
Tel. Pullman 4456 Roseland

EXTRA, parsiduoda kriaučių šapa, dirbu naujus vyriškus ir moteriškus drabužius, šenus kliniju, prosiju ir taisau; gera vieta patyrusiam kriaučiui; turiu parduoti į trumpą laiką. Pardavimo priežastį ir kitas informacijas patirsit ant vietos.
837 Irving Park (ir Broadway)
I. A. Klecks

PARSIDUODA labai pigiai vienas volkeisas ir sigar keis. Turiu parduoti greitai todel leisiu pigiai. 3121 Lowe Ave.
Telį Yards 1835

PARDAVIMUI kavos ir arbatos krautuvė. Rendos į mėnesį $40. Atiduosiu labai pigiai.
Atsišaukite.
2003 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI saliunas su namu, lietuvių kolonijoj, netoli Švento Kryžiaus bažnyčios.
Atsišaukite:
4527 So. Hermitage Ave.

PARDAVIMUI saldainių, cigarų, Ice Creamo. Daromas geras biznis, rendos $35, gerl gyvenimui kambariai. Turi but parduota pigiai.
5142 Wentworth Ave.

NAMAI-ŽEME

ŽEMĖ BRANGUS TURTAS!!

Tamistai miegant pinigai dirba. Netoli Fordo dirbtuvės Chicagoj $260 įmokėti ir po $13 kas mėnesį per 5 metus. Taip mažytė dalis pinigų tamstą pastato ant kelio neprigulmybės. Kame Tamista gali su savo rankomis greitai pasisemti daug blizgančių auksinių dolerių. Jeigu tik nori, kad jusų šeimyna butų linksma ir galėtų naudotis gamtos gražybėmis ir kitais gyvenimo patogumais. Dabar jau kvietkai pradeda žydėti, gamtos gražybės traukia jus į parkus. Čia iš vienos pusės Garden parkas, iš antros West Pullman parkas. Kurie pilni visokių gražybių ir žaislų. Čia pat Illinois Central gelžkelis 119 karų linijos Michigan karų linija. Tyras oras. Vieta labai linksma ir gražl. Geros mokyklos ir bažnyčios. Padaryti savo gyvenimą tokiu gražiu ir linksmu yra labai lengva. Žmogus kuris yra nors šlek tiek pasiturintis, galėtų užsitikrinti sau puikiausį pastovų turtą kokį tik jis gali turėti. Todel pasiskubinkite, kad vėliaus nereiktų bedavoti. Daugumas šian dien labai gailisi praleidę geras progas.

Atsišaukite tuojaus.
ADAM MARKUNAS,
Generalis manageris,
800 First National Bank Bldg.
68 W. Monroe Street
Chicago, Ill.
Tel. Randolph 7400

BRIGHTON PARK

2 augštų murinis, su sklepu, 2-4 kambarių flatai, viskas moderniška, reikia tiktai $3500 pinigais. Specialis bargenas **$9800**

2 augštų medinis, su augštu cementiniu sklepu, 2-5 kambariai, viskas moderniška. Bargenas **$7500**

2 augštų murinis namas, sklepas, viskas moderniška. Ekstra bargenas **$9750**

2 augštų medinis namas, cementiniu pamatu, 2-4 kambarių flatas, viskas moderniška, tiktai **$7450**

Saldainių krautuvė ir notions pardavimui, labai geras biznis, didelis bargenas.

KOZLOWSKI BROS.
2525 W. 47-th St.

Mes pabudavosime jums ką tik jųs norėsite ir kur tik norėsite į Marquette Manor. Musų kainos yra teisingos. Planai yra suteikiami.

WEBER & WILLIAMS
2516 W. 63rd St.
Phone Republic 1932

MARQUETTE MANOR bungalow, 6 dideli kambariai, sun parlor, ugnavietė, knygynas ir bufetas, aržuolo trimingas, karštu vandeniu šildomas, bargenas už $9800, pinigais $5,000.
Šaukite Republic 1932

PARSIDUODA 2 flatų ir beizmentas, elektra, gasas, vanos ir taip toliau.
Atsišaukite:
728 W. 17 Str.

NAMAI-ŽEME

DIDELIS BARGENAS

Murinis namas, pietvakarinis kampas ir lotas šalyje, apsodintas medžiais ir kvietkom, žaliuoja kaip parkuose. Namas ant trijų lubų, štoras ir trys rumai pagyvenimui ir du flatu po šešis kambarius; garadžius del dviejų karų. Gražiausioj miesto daly, nėra jokių dirbtuvių arti. Visokių tautų apgyventa. Štore yra grosernė ir bučernė. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Parsiduoda kaip kas nori: vieną namą ar vieną bizni, ar abu namu ir bizni. Namas rendos neša $2,280 į metus. Kaina $18,000. Priežastis pardavimo — liga.

Atsišaukit pas savininką
5700 So. Morgan St.

PROGA PADARYTI DIDELIUS PINIGUS

IŠSIMAINO garadžius bizniavoj vietoj, ir daromas labai geras biznis, savininkas mainys ant namo, namas gali kainuoti nuo $10,000 iki $50,000 tukstančiu.

IŠSIMAINO 4 flatų muro namas, po 4 ir 4 kambarius, savininkas parduos pigiai arba mainys ant mažesnio namo, loto, bučernės, namas turi but parduotas arba išmainytas į trumpa laiką, virš minėtais reikalais kreipkitės pas,

FRANK G. LUCAS
4116 Archer Ave.,
Phone Lafayette 5107

8 KAMBARIŲ REZIDENCIJA.

netoli 69 St. ir Halsted Str. Yra sun parlorai, ugnavietė, bufetas, garadžius. Tai yra bargenas už $8,900, pinigais tik $3,500.

Sheehan Vitaus and Co.
1654 West 63 Str.
Tel. Prospect 1910,

PARDAVIMUI naujas 2 flatų namas, 6-6 kambarių, karštu vandeniu šildomas, vėliausių įrengimų, prie Sacramento Ave. tarpe 58 ir 59 Str.
Kreipkitės
3002 West 59 Str.

ATVAŽIUOKITE nedėlioj ir pamatykite tuos lotus, 55 ir Homan Ave. Jųs padvigubinsit savo pinigus į 1 metus. $690, pinigais $150, kitus po $10 į mėn. Šuros ir šalygatviai dykai.
JOHN L. SCHERIDAN
140 N. Dearborn St.

5 kambarių naujas murinis bungalow, aržuolo trimingai, ir furnace šildomas, pleisteriotas sklepas, su grindimis augštas, pigiai per savininką.
5840 S. Trumbull Ave.

PARDAVIMUI 3 augštų murinis namas, 2-5 ir 4-4 kambarių flatai, gasas, elektra ir toiletai, randasi 714 W. 21 Pl. Del informacijų kreipkitės.
1733 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI 5 kambarių cottage, 9pėdų basementas. Galima padaryti ant dviejų pagyvenimų. Kaina $2,600. Kreipkitės tik vakarais 6 val. vakare
3536 So. Parnell Avenue

PARDAVIMUI mažas namas, elektra, garadžius 10x20, lotas 50x125 pėdų, cementiniai šalygatviai, kaina $2,500.
108 and Troy Ave. 1 blokas į rytus nuo Kedzie Avenue.

DIDŽIAUSIS IŠ VISŲ BARGENAS $1000 įmokėti, 7 kambarių medinis namas, moderniškai ištaisytas, gasas, elektra, vanduo, suros, lotas 50x125, gražioje vietoje, kaina tiktai $7200, įmokėti $1000. Veikite greitai, kad gautumėt šį namą.

5 KAMBARIŲ medinis bungalow, cementinis pamatas, cementinis sklepas, visi moderniški parankumai, furnace šildomas, tikra vertė namų, lotas 33x139, 1 blokas nuo karų linijos, kaina $6300, dalį pinigai, kitus išmokėjimais.

Del lotų ir namų gerose vietose, matykit mumis.
ILLICH & FRANEK
7248 Ogden Ave.
Riverside, Ill.

NAUJAS 2flatų murinis, prie 6414 So. Francisco Ave., 6—6 kambarių, dideli kambariai, moderniškas, garu šildomas, plieno konstrukcijos, lietuvių ir anglų kolonijoj, bargenas $15,500, pinigais tiktai $5,000.
Weber & Williams, builders
2516 W. 63rd St.
Phone Republic 1932

NAMAI-ŽEME

BRIDGEPORTE

MURINIS NAMAS 4 pagyvenimai po 4 kambarius, sklepas ir viškai, kaina tiktai $5500.

MEDINIS NAMAS 3 pagyvenimai po 5 kamabrius.

ANT EMERALD AV. prie 33 gatvės, 3 pagyvenimai po 6 kambarius, elektrikas ir viskas, kaina tiktai $5500.

PIETŲ DALYJE

MURINIS NAMAS IR EXTRA LOTAS netoli Marquette Blv. 4 pagyvenimai po 5 ir 4 kambarius, elektrikas, maudynės, skalbyklos, cementuotas sklepas, kaina $13,500, įmokėti $4000.

Mes turime daugel mažų ir didelių namų kurie randasi visose dalyse Chicagoj. Del platesnių žinių kreipkitės pas mus.
CHAS. J. BAGDZIUNAS & CO.,
736 West 35th Street,

BARGENAI.

2 flatų medinis, 5-5 ruimai, maudynės, elektra, murinis pamatas, kaina $4,500, įmokėti tik $2,000, savininkas.
1902 West 63 Str.
Tel. Prospect 9315

DIDELIS BARGENAS

Parsiduoda trijų lubų augščio, murinis namas — Rooming House). 12 kambarių pavienėj ištaisyta — visi kambariai išrendavoti. — Garu apšildomas. — Rendos neša $257.00 į mėnesį. Namas parsiduoda su visais rakandais — vienų rakandų yra verčios virš $4,000. — Randasi puikiausioj vietoj ant South Side. ANT DREXEL BOULEVARD. Kaina tik $13,800.00, įmokėti reik tik $6,500. Turi but parduotas šią savaitę — priežastį patirsite ant vietos.

Rozenski-Lemont & CO.
6312 S. Western Ave.
Prospect 2102

TIK $1500 CASH

Už naują murinį bungalow, 6 kambarių, ąžuolo naujos mados trimingas, maudynė ir kiti parankumai. Puikiausioj ant Archer ave. vietoj. Likusieji bus mokami kas mėnesį. Matykit savininką.
M. MORKUS
7044 Archer Ave.
Phone Prospect 2559

Murinis 2 pagyvenimų pečiumi šildomas, 5-6 ruimai, su skle pu, elektra, maudynės, kaina $9,500
1902 West 63 Str.
Tel. Prospect 9315

BARGENAI ANT WEST SIDES

Pardavimui 6 flatų kampinis muro namas, 2 flatai po 6 kambarius, 3 po penkis kambarius ir 1 po 4 kambarius. Visi šviesus, gražus kambariai. Elektra, gasas, vanos. Besmentas cementinis po visu namu ir aukšta pastoge. Kaina tiktai $20,000.

4 FLATŲ muro namas ant 22 place; visi po 4 kambarius. Toiletai, gasas ir elektra. Randos neša į metus $960. Kaina $8500.

3 FLATAI po 4 kambarius. Naujas murinis namas, arti Aušros Vartų bažnyčios. Viskas vėliausios mados, taipgi gera pastogė ir garadžius ant užpakalio loto del 1 karo. Kaina $12,000.

2 FLATAI muro namas po 4 kambarius, elektra, gasas ir toiletai viduj, su aukšta pastoge; kaina $6500.

7 KAMBARIŲ murinis cottage padirbtas į du flatu, 4 ir 3 kambariai ir 3 kambariai pastogė su visom intaisom del gyvenimo; rendos neša $612 į metus. Kaina $4700.

3 biznio lotai 75x125 pėdų, gera labai vieta del garadžiaus; kaina tik $5400.

Turime daug namų Brighton parke ir arti vienuolyno ant pardavimo už prieinamą kainą. Norėdami pirkti gerą namą ateikite į ofisą.
JOHN KUCHINSKAS CO.
2221 W. 22 St.

BARGENAS.

Murinis bungalow, naujas, 5 ruimų, kaina $7,200. Įmokėti $1,000.
1902 West 63 Str.
Tel. Prospect 9315

CICEROS BARGENAI

PARSIDUODA murinis namas, 5—5 kambarių su visais parankumais; kaina $11000.

PARSIDUODA bizniavas murinis namas 3 pagyvenimai ir štoras. Rendos neša $165 į mėnesį. Bargenas $15,000.

PARSIDUODA medinis namas, 5—6 kambarių su visais parankumais. Kaina $6400.

PARSIDUODA naujas namas baigiantis statyti, gražiame Parkholme. Viskas pagal vėliausios mados. Kaina $15800.

PARSIDUODA murinis namas, 6—6 kambarių, lotas šale su garadžiu; namas įrengtas su visais parankumais. Kaina $13300.

Norintis pirkti, parduoti arba mainyti kreipkitės
GRANT WORKS REAL ESTATE
4917 W. 14th St., Cicero, Ill.
Phone Cicero 8223

DEL MAINYMO 3 lotai, 33x135 kiekvienas, South Side, arti 95 gatvės prie Vienuolyno. Mainysiu ant nemo, automobiliaus ir bile biznio. Kriepkitės pas savininką.
P. KURŠAUSKAS,
751 W. 31 St.
Phone Yards 6296

PARSIDUODA dviejų augštų muro namas, kieto medžio trimingai, elektros šviesa, apie 15 metų senumo, dviejų karų garadžius. Kaina $7,500.
Kreipkitės
2414 W. 34 St.

NAMAI-ŽEME

PARDAVIMUI du namai: vienas murinis, kitas medinis, pietvakarinėje miesto dalyje. Matyt galima subatoje po pietų arba nedėlioje visą dieną.
3906 W. 62 Str.

PARDAVIMUI 2 aukštų akmeniniu frontu namas. Kaina $7000.00. Gera rendą neša.
Kriepkitės
925 W. 18th Pl.
Tel. Berwyn 2049 R.

PARDAVIMUI ant vieno loto dvi cottage, su maudynėmis ir elektros šviesa. Įmokėjimas $2000. Parduosiu ar mainysiu ant loto ant mažos grosernės. Kaina pigi, randasi ant Bridgeporto. Antras muro namas ant 54 ir So. Morgan St. du flatai: 5 ir 6 kambariai. Kaina $10,500, morgičius — $4000.

Kreipkitės pas savininką po šešių vakare.
2922 So. Emerald Ave.

FARMA 40 akrų, parduosiu pigiai, su gyvuliais ir mašinomis, žemė labai gera, puikioj apielinkėj, geri marketai, netoli Chicagos. Nepralieskite tos progos. Pardavimo priežastis, senatvė.
J. STAKENAS,
R. 2, Gobles, Mich.

APŽIURĖKITE šį namą šiandien, 2 apt., 5-6 kambarių, miegojimui porčiai, ugnavietė, knygynas, bufetas, automatiškas vandnes šildytojas, 2 karų garadžius, kaina $15,000, lengvais išmokėjimais. Grattan Real Estate Co., 7857 Cottage Grove Ave. Hydepark 0705. Matykit Catfy.

Svarbu Kožnam Žinoti

M. T. Plummer Real Estate norint pirkti parduoti mainyti ar budavoti kur randasi K. J. Filipovich, nes turime kas ko nori už prieinamas kainas taipgi inšiurinam nuo ugnies namus rakandus ir žmonių gyvastis geriausiose kompanijose taipgi reikalaujam inšiurinso agentų visose dalyse miesto. Energingi vyrai ar moters gali uždirbti nuo $50 iki $100 į savaitę. Del platesnių žinių kreipkitės 7840 So. Halsted St. 2-ros lubos nuo 9 ryto iki 6 vakaro utarninkais ir subatomis iki 9 vakare.
Klauskite K. J. Fillipovich,
Tel. Stewart 7101 arba 5126

TURĖK ANT ATMINTIES
Mes perkam, parduodam ir mainom namus, farmas, taipgi visokius biznius. Kreipkitės:
C. P. SUROMSKIS & CO.
Real Estate
3352 So. Halsted St., Chicago.
Phone: Boulevard 9641

BARGENAS

5-6 ruimų murinis namas, maudynės, elektra, kaina $7,000 įmokėti tik $2,000.
1902 West 63 Str.
Tel. Prospect 9315

PARSIDUODA murinis namas, 6—6 kambarių, lotas šale su garadžium; visokie parankumai; labai geras bargenas.
Phone Nevada 2918
Cicero Ill.

FARMOS, FARMOS, FARMOS
80 akrų, 50 akrų dirbamos, likusi ganykla ir geras miškas; žemė visa juodžemis, ant gero kelio ir arti prie miesto, trobos visos geros, su gyvuliais ir su visomis mašinomis, kokios yra reikalingos prie farmos. Parsiduoda už $10,000, ara išsimaino ant Chicagos propartės.
120 akrų, apie 100 akrų dirbamos, likusi ganykla ir miškas, geros trobos, be stako, prekė tiktai $18,000. Taipgi turiu daug kitų visokio didumo farmų.
F. J. SZEMET
Campbellsport, Wis., R. 4, B. 56

PARDUODU naują namą 2 pagyvenimų 5-4 kambarių, lotas 31 pėda, 2 karų garadžius Kelias iš fronto. $4,700.
M. P.
6444 Archer Ave.

BRIGHTON PARKE 5 flatų medinis namas, 3 po 5 kamb, 2 po 4 kamb., garadžius del dviejų karų; prekė $9500, pinigais $4000 ir tuščias lotas šale.

VIENAS lotas ant Kedzie ir 65th St. Prekė $2700.

NAUJAS muro namas, 6 ir 6 kambarių, pečiu šildomas, šale tuščias lotas, ant Aberdeen ir 52 St. Prekė $12500.

DU LOTAI ant Western Ave. ir 59th St. Prekė $5000.

MEDINĖ Cottage, 3 ruimų ir du lotai, ant Artisian Ave, keturi blokai į pietus nuo 69-tos, prekė $2500, pinigais $1000.

Atsišaukit pas August Saldukas,
6630 S. Western Ave.
Tel. Prospect 7616

PARDAVIMUI bizniavas 3 aukštų murinis namas, 2 flatai po 6 kambarius, štoras ir 3 ruimai; maudynės, elektra. Beismentas cementuotas ir aukštas. Nupirksit visai pigiai.
2241 W. 21st St., 1 lubos

PARDAVIMUI 2 augštų murinis namas po 6 kambarius, beismentas, elektra, vanos ir visi parankumai; turi buti parduotas trumpu laiku. Pardavimo priežastis patirsit ant vietos.
3240 So. Union Ave.

NAMAI-ŽEME

PARDAVIMUI 3 aukštų murinis namas 7 flatai po 4 kambarius. Gasas, vandens boileris, china klosetai, elektra. Medine šapa užpakaly loto. Rendos neša $2136 į metus, nupirksit už $13,000.
B. RADAUS,
1232 So. Wood St.

PARSIDUODA kampinis, murinis su soft drink bizniu, 4 užpakaly kambariai gyvenimui, 6 viršui, garu apšildoma; ketmedžio trimingas. Parduodu labai pigiai.
1634 W. 69th St.

SAVININKAS turi parduoti 2 flatų namą ant plataus loto, 5—5 kambariai, karštu vandeniu šildomas, moderniškas. Yra visi įrengimai ir apmokėti, kaina $12,000, pinigais $5,000, arba išmokėjimais pagal pirkėjo norą. Pamatykit šį bargeną šiandien.
EUGENE WESTERBERG
5120 Lawrence Ave.

6 KAMBARIŲ bungalow muro parsiduoda. Pleisteriuotas beizmentas, furnace apišildomas, 2 metų senumo. Prekė $8,200, pusė cash.
Kreinkitės
6223 S. California Ave.

2 FLATŲ medinis namas, 7 pėdų augščio sklepas, 2 lotai, 2 karų garadžius, vištininkas ir vištos, viskas moderniška, turiu parduoti tuojau. Kaina $6500
6013 So. Keating Ave.
Tel. Prospect 7828

PARDAVIMUI gražus namas (bungalow), yra visi įtaisymai naujausios mados. Šeimyna kuri nori turėti gražią, gerą ir ramią vietą gyvenimui kreipkitės tuoj pas patį šio namo savininką.
William Mitchell,
6444 So. Campbell Ave.
Phone Republic 4976

MORTGEČIAI-PASKOLOS

MES turime fondą iš $200,000 investavimui į antrus morgičius ir kontraktus. Dokumentai $10,000, pageidaujama 3 ar mažiau metų laiko.
DOVENMUEHLE, Inc.
105 So. Dearborn Str.
Central 6393

MOKYKLOS

Specialiai Kursai Dressmaking ir Millinery

Reguliariai kursai Drafting, Designing, Tailoring ir Dressmaking. Lengvais išmokėjimais. Didelis numažinimas kainose.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE,
2407 W. Madison, Chicago, Ill.
Phone Seeley 1643
M. E. HUTFILZ, Manager

Vyrai išmokite barberystės, mokama gera alga. Mes mokiname dieną ir vakarais. Trumpas kursas. Darbai laukia Musų katalogas pasako kaip uždirbti laike mokinimosi kaip padaryt daugiau pinigų. Klauskite arba reikalaukite jo. Moler Barber College, 105 S. Wells St., Chicago.

KAIP išmokti važiuoti su automobiliu, $15 Mokiname praktiško karų taisymo. Šoferio laisnis garantuojamas.
3460 Ogden Avenue.

Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 So. Halsted St.

Mokinama: Anglų ir Lietuvių Kalbų, Aritmetikos, Knygvedystės Stenografijos, Typewriting, Pirklybos Teisių, Laiškų Rašymo, Suvienytų Valstijų Istorijos, Abelnos Istorijos, Geografijos, Politinės Ekenomijos, Pilietybės, Dailrašystės. Gramatikos, Literaturos, Retorikos, Etimalogijos, Oratorystės.
MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 iš ryto iki 4 po pietų; vakarais nuo 7 iki 9:30 val.

Leveskio Mokykla
Prirengiamoji ir Prekybos

Mokina Lietuvių ir Anglų kalbų; Grammar School, High School ir Prekybos dalykų. Prirengia prie kvotimų į visas augštesniąsias mokyklas. Dienomis. 12:00 val. dien. iki 5:00 v. p. p. Vak.: 7:30 iki 9:30. Nedėldieniais: nuo 10 ryto iki 12:00 dieną mokina lietuvių kalbos gramatikos ir rašybos.
3301 So. Halsted St., Chicago.
(kampas 33-čios gat., 2-ros lubos)

Praktiškos Automobilių Instrukcijos

Yra svarbu del automobilių mechanikų ir šoferių. Ateikite pasirengę pradėti. Pagal musų naują sistemą ir asmeniška prižiurėjimą jųs išmoksite į keles savaites, kaip atlikti didelius darbus. Darbas kol jųs mokinsitės o kaip užbaigsite, tai dar geresnis.
Dienomis ir vakarais klesos.
MUNSON SCHOOL OF MOTORING
1507 W. Madison St.

Part Two

NAUJIENOS

Antra Dalis

VOL. XI — Chicago, Ill., šeštadienis, Gegužio-May 31 d., 1924 — No. 133

K. Sėjikas

Darbiečių Valdžia ir Anglijos Demokratėjimas

Kaip buvo žiurima į Darbo Partijos laimėjimą rinkimuose.

Darbo Partijos laimėjimas Anglijoje buvo lyg ir netikėtas. Tiesa, buvo laukiama, kad parlamentan bus pravesta kiek daugiau darbiečių, bet mažai kas tesitikėjo, jog pats valdžios vairas teks darbiečiams. Tai buvo didelis siurprizas, kuris nemažai baimės konservatoriams įvarė. Paskui jie atsipeikėjo ir ėmė į dalykų padėtį filosofiškai žiurėti. Darbo Partija — galvojo jie — parlamente didžiumos neturi. Jie savo socialistinių reformų pravesti negalės. Taip toli liberalai su jais neis. Pirmas rimtas pasikėsinimas ant kapitalistinės tvarkos turės darbiečių valdžią parblokšti.

Kritikai iš kairės irgi nesidrovėjo gan šlykščiu budu darbiečius pasveikinti. Štai tau ir socialistai, — sakė jie — nuėjo kapitalistams tarnauti! Ir išviso eiliniam piliečiui gan sunku suvokti, kas ištikrųjų Anglijoje dedasi. Jokio didelio trukšmo nėra. Apie jokias stambias permainas valstybėje nesigirdi. Tarytum, viskas eina po senovei.

Bet ar taip yra? Ar ištikrųjų darbiečiai nieko naujo neįnešė į Anglijos valstybinį ir socialinį gyvenimą?

Į šiuos klausimus gal geriausia atsako paskilbęs Anglijos žurnalistas Sir Philip Gibbs. Šiame rašinyje aš ir bandysiu atpasakoti Gibbso nurodomas permainas Anglijos gyvenime.

Atmainos Anglijos gyvenime

Su Darbo Partijos laimėjimu Anglijoje įvyko rami socialinė revoliucija, sako Gibbs. Tiesa, jokių išlaukinių ženklų nėra. Žmonių masių gyvenime kol kas negalima pastebėti kokių nors permainų. Parlamente ir valstybės gyvenime irgi nieko ypatingo neįvyko. Vienok kiekvienas jaučia, kad Anglijos socialinėje strukturoje tapo sugriautas tvirčiausias barjeras.

Ant visados žuvo kastų sistema, kuri nematomais sentimento ir prestižo kasimais skyrė vieną visuomenės klasę nuo kitos. Turtingieji nebeteko savo privilegijų. Jie nebegali jau tikėtis, kad jų vietos valdžioje yra užtikrintos tik todel, kad jie lankė senuosius Anglijos universitetus ir išmoko su ypatingu akcentu kalbėti ir rengtis ypatingu budu. Užduota tapo smugis ir tai nuomonei, kad šalį valdyti gali tik aukštosios klasės žmonės, kurie turi atatinkamo prityrimo ir geras manieras.

Smugis senovės tradicijoms

Konservatingiausioje Europos šalyje, išėmus Ispaniją, prie valdžios vairo atsistojo darbininkų atstovai. Feudalinės sistemos dvasia ir vidurinės klasės pasiputimas tapo parblokšta. Daug puolimų senoji sistema atlaikė, bet darbininkų laimėjimas ir aristokratijos tradicijoms nugarkaulį sulaužė.

Iš Anglijos gyvenimo tapo pašalinta tai, ko niekas nebegalės sugrąžinti. Dingo senieji socialinio gyvenimo papročiai, puošnumas ir romantingumas. Žmonės pamatė, jog šalies valdymui nebutinai reikia turėti elegantines manieras ir kalbėti su ypatingu akcentu.

"Nepaliaukime šokę, kuomet valstybė griuna"

Šaunioji Londono aristokratija susirinko į puošnią salę, kur ant ekrano buvo skelbiama rinkimų į parlamentą daviniai. Naktis, sako Sir Gibbs, buvo tamsi ir miglota. Todel kai kurie sakė, jog tai esąs busimo Anglijos likimo prajovas. Vadinasi, pranašavo, kad Anglijos ateitis irgi busianti tamsi. Kai pradėta pirmi rinkimų rezultatai skelbti, tai susirinkusieji ėmė nerimti: ekrane tik ir švitėjo viena po kitos darbininkų pergalės. Vienas jaunas džentelmenas kreipėsi į jaunimą su Oxfordo akcentu: "Na, tai Anglijai galas prisiartina. Vienok nepaliaukime šokę, kuomet valstybė griuna!" Ir jis pirmas pradėjo šokti.

Revoliucija be kraujo praliejimo

Bet daug ramiau atsinešė senieji aristokratai. Viena ponia pareiškė: "Jeigu valdžia teks darbininkams, tatai reikš revoliuciją be kraujo praliejimo. Ir tai tukstantį kartų geriau nei prievartos revoliucija. Visvien musų dienos jau praėjo. Demokratijai teks aukštosios vietos. Mes busime valdomi žmonių, kurie neturi patyrimo ir nepaveldėjo musų tradicijų. Aš nesibijau. Taip gal bus geriau".

Išviso Anglijos aristokratija gan šaltai atsinešė į savo pralaimėjimą. Jie niekur neparodė nemandagumą. Bet nėra abejojimo, kad jie jaučia, jog iš po jų kojų išsprudo žemė. Tas faktas, kad į ministerių kabinetą įėjo buvusieji darbininkai, žinoma, aristokratams yra lyg kaulas gerklėje.

"Vėl karo pakvaišėlis"

Bet gal labiausia buvo įnirše prieš darbininkų įsigalėjimą valdžios ofisų prižiurėtojai. Po sudarymo valdžios darbiečių ministeriai atėjo savo vietų užimti gan paprastais drabužiais apsirėdę. Jie greičiau buvo panašųs į važinėjančius agentus — pardavėjus nei į ministerius.

J. H. Thomas, kolonijų ministeris, šiaip pasakoja apie savo pirmą atsilankymą į ofisą:

"Prie pakopų mane pasitiko durininkas. 'Ką jųs norite matyti?' gan išdidžiai jis paklausė.

" 'Aš nėsu tikras', atsakė p. Thomas. 'Aš noriu kolonijų ofisą'.

" 'Taip, bet ką jųs norite matyti?'

" 'Aš noriu matyti ofisą', tarė Thomas. 'Aš esu kolonijų ministeris'. "

Durininkas pažiurėjo į jį arogantiškai ir su panieką, ir atsigręžęs į kitą durininką gan garsiai pasakė:

"Ak, vėl karo pakvaišėlis!"

"Toks pasitikimas, žinoma, negalėjo buti man perdaug malonus", sako p. Thomas, "bet kaip ten nebutų aš visgi užėmiau savo vietą".

Kai kurie durininkai ir pasiuntiniai išpradžių labai susimaišydavo, kai nauji ministeriai draugiškai ir be jokių ceremonijų su jais sveikindavosi.

Reformos valdžios įstaigose

Nauji ministeriai įnešė naujos dvasios ir į civilę tarnybą. Valdininkai turėjo atsižadėti savo tradicijų. Departamentų viršininkai paprastai nepradėdavo dirbti prieš vienuoliktą valandą. Bet Ramsay MacDonald ir jo draugai ne tik patys pradėjo dirbti 10 val. ryto, bet gan griežtai pareikalavo, kad ir departamentų viršininkai tuo pačiu laiku dirbti pradėtų. Tatai, žinoma, seniemsiems ponams nelabai tepatiko. Tapo panaikinta ir daug bereikalingo formališkumo. Pirma ir del menkiausio reikalo reikėdavo nepaprastai daug laiko sugaišti, kol jis pereidavo per visokių valdininkų ir valdininkėlių rankas. Philip Snowden iki pat pamatų supurtė visus departamentus (išėmus apšvietos) savo patiektuoju biudžetu. Valstybės išlaidos tapo žymiai sumažintos, tukstančiai bereikalingų valdininkų turėjo su savo šiltomis vietomis atsisveikinti.

Ministerių žmoniškumas

Reikia dar ir tai pastebėti, kad darbiečių ministeriai yra labai žmoniški. Pas juos nėra laimėtojų arogantiškumo. Su visais jie labai mandagiai apsieina. Pasakojama, kad karo ministeris Walsh generolui atėjus nesisėda ir visokiais budais bando jam savo pagarbą parodyti. Kartą feldmaršalas Sir William Robertson pastebėjęs: "Žiurėkite, jųs neprivalote tai daryti! Jųs esate dabar mano viršininkas". Bet Walsh papurtęs galvą. "Aš žinau savo vietą", tarė jis, "jųs vadovavote armijomis, kuomet aš buvau tik paprastas kareivis".

Aristokratai nebeteko privilegijų buti diplomatais

Demokratijos dvasia gal labiausia sujudino užsienio reikalų ministeriją ir diplomatus. Diplomatija daugiau nei bile koki kita tarnyba buvo aristokratų rankose. Įsigauti į diplomatus tegalėdavo tik parinktieji, turintys gerą protekciją. Jie tankiausia buvo Oxfordo universiteto auklėtiniai, kurie kalbėdavo svetimomis kalbomis, bet nesuprasdavo savosios, jeigu buvo kalbama be Oxfordo akcento. Juos sunervindavo lankytojas, kurio švarke nebudavo reikiamo skaičiaus sagučių. Dabar jiems yra baisus daiktas girdėti, kad ambasadoriaus vieta Rusijoje tapo pasiulyta Jim O'Grady. Pagalvokite tik sau: koks tai O'Grady pavaduoja Sir George Buchananą, kuris, taip sakant, ir gimė diplomatu. Tai yra stačiog netikėtina ir priešinasi visoms įsigyvenusioms tradicijoms. Bet toms tradicijoms tapo užduotas mirtinas smugis, ir senąjai diplomatijai nebėra vilties atsigauti.

Buvusieji paprasti darbininkai įsigavo ir į karaliaus palocius

Artimi karaliaus palociui žmonės dar ir šiandien neatsipeikėjo nuo paskelbimo, kad karaliaus iždo komisionierium yra skiriamas buvusis angliakasis. Kiti palociaus dvarionys irgi rekrutuota iš buvusių darbininkų. Ir reikia pasakyti, kad pats karalius tuo įvykiu yra mažiau susirupinęs nei visokie aristokratai, kurie į paprastus žmones buvo pratę žiurėti iš aukšto.

"Aukštoji draugija" tapo sujudinta iki pat pamatų. Pagalvokite tik sau, kaip gali jaustis didelės ponios, kuomet joms reikia buti vienoje draugijoje su ministerių pačiomis, kurios dar visai nesenai ruošė savo namus, gamino valgį ir net pačios drabužius skalbė!

Ministeriai nepaiso formalumų

Darbiečių ministeriai bando, kiek galima, prisilaikyti papročių. Bet jie nėra papročių vergai. Kuomet buvo surengta puota priėmimui Amerikos ambasadoriaus Kelloggo, tai premieras MacDonaldas atvyko puotan ne formališkai apsirengęs. Sir Gibbs pasakoja dar ir tokį incindentą. Jo sunus nuėjęs į siuvėją drabužių siudintis. Kaip tik tam pačiam siuvėjui Mac Donaldas buvo užsakęs pasiuti formalius drabužius, kurie vartojami iškilmėse. Tokie drabužiai paprastai kainuoja apie

JAMES O'GRADY,
vienas Anglijos darbiečių vadovas, parlamento narys, kuris del jo gero pažinojimo Rusijos reikalų, buvo skiriamas Anglijos atstovu Rusijoj, bet kurio paskirimui pasipriešino patys bolševikai, nes jis nesąs patyręs diplomatas, kokiais yra buržuaziniai atstovai.

$600, nes jie yra pagražinti visokiais blizgučiais. Vienok Mac Donaldas užsakęs tik aksominės kelnes ir paprastą švarką, kas kainavo tik apie $60.

Diduomenės demokratėjimas

Su Darbo Partijos įsigalėjimu aristokratinės tradicijos ir socialinis etiketas pradeda smukti. Viena šauniausių Anglijos aristokračių, sako Sir Gibbs, buvo surengusi iškilmingą puotą, kurioje dalyvavo ne tik diduomenė, ale ir darbiečiai su savo šeimynomis. Ir visi svečiai buvo vienodai priimami, jokio arogantiškumo negalima buvo pastebėti.

Pašaliečiams, sako Sir Gibbs, tatai gali atrodyti menkniekiu. Bet anglams toks demokratingumas "aukštosiose vietose" yra labai svarbus reiškinys. Tai reiškia, jog senovės tradicijos tapo palaidotos ir jos daugiau jau nebegrįš.

Aristokratai nebegalės paveldėti aukštas vietas

Jaunieji aristokratai nebegali tikėtis gauti tą ar kitą vietą tik todel, kad jų tėvai tą vietą užėmė. Pirma, kai liberalai užimdavo valdžią, tai burys aristokratų tuoj gaudavo šiltas vietas. O kuomet valdžia patekdavo į konservatorių rankas, tai kitas aristokratų burys atsidurdavo prie valdžios ėdžių. Kiek jie buvo gabūs ir atatiko skiriamoms vietoms, į tai nebuvo kreipiama domės. Savo žmogų skriausti juk negalima. Tik išimtinuose atsitikimuose pasisekdavo pasiekti aukštumos tokiems politikams kaip Lloyd George. Dabar į aristokratų tvirtoves — Oxfordo ir Cambridge universitetus — pradeda įsigauti ir paprastų žmonių vaikai. Jie sunkiau mokinasi ir geriau pažįsta gyvenimą nei aristokratai, ir todel nėsant protekcionizmui turi daugiau šansų įsigauti į valdžios viršunes.

Demokratinės dvasios įsigalėjimas

Nauja šluota gerai šluoja, — sako patarlė. Ir MacDonaldo valdžia pradėjo smarkiai šluoti ir sukėlė daug dulkių. Greitumas, su kuriuo darbiečių valdžia pripažino Rusiją ir ėmė rišti nedarbo ir biudžeto klausimus, — net kvapą atėmė konservatoriams. Pirma viskas buvo daroma su visokiais formalumais ir nepaprastai lėtai. Darbiečiai negali to pakęsti. Jie nori, kad valdžios įstaigose butų darbas dirbama, o ne bereikalingai laikas leidžiama.

Kaip ilgai galės pasilaikyti darbiečių valdžia ir kiek daug ji nuveiks, — niekas tikrai negali pasakyti. Galimas daiktas, sako Sir Philip Gibbs, kad ta valdžia bus nuversta ir vėl konservatoriai įsigalės. Bet tai bus tik pereinamas reiškinys. Anglija niekuomet nebebus tokia, kokia ji buvo iki Darbo Partijos įsigalėjimo. Demokratijos dvasia, kurią įnešė darbiečiai į valdžios įstaigas ir socialinį gyvenimą, turės nustelbti senovės tradicijas ir papročius.

J. Girkalnis

Gegužės Pirmoji Tauragėje

Darbininkai buvo susirėmę su fašistais ir policija. Policija su savo pakalikais turėjo pasitarukti.

Šio miesto proletariatas iki šių metų nešvęsdavo 1 gegužės. Perdaug atsilikęs. Tik kai kurie daugiau susipratę darbininkai budami socialdemokratų įtakoj tą dieną neidavo dirbti. Tačiau šiais metais išanksto pradėjo rengtis prie pirmos gegužės revoliucinės darbininkų šventės. Visam darbui vadovavo vietos socialdemokratų organizcija. Jau prieš kelias dienas sistematiniai platino partijos atsišaukimus ir vedė darbininkų tarpe agitaciją neiti darban ir nedalyvauti buržuazijos rengiamoj medžių sodinimo "šventėj". Darbininkai gerai suprato svarbą pirmosios gegužės šventės ir visi be skirtumo tautybės (mat čia yra daug vokiečių ir žydų darbininkų) pasiryžo tinkamai paminėti tą dieną.

Buržuazija irgi nesnaudė. Per žvalgybą patyrusi, kad darbininkai gausingai dalyvaus savoj šventėj, subruzdo organizuoti medžių sodinimo "šventę". Ji tikėjosi tuo keliu atitraukti bent dalį darbininkų nuo socialdemokratų. Buržuazija fašistų šaulių vardu dar išvakaro 30 balandžio padarė nevа mitingą, neva susirinkimą ant "šakolado" kalno (jis pavadintas "šakolado" kalnu todel, kad čia renkasi meilužių porelės ir ne vienai mergelei pavalgius šakolado tenka apsiverkti). Susirinko nedidelis burelis fašistų, buržuazinės inteligentijos, kunigų ir spekuliantų. Griežė orkestras ir kaž kos degutininkas plepėjo nesąmones. Prieš pabaigą uždegė likusią nuo iškabų murzinimo deguto bačką. Tos mizernos buržuazijos iškilmės pasibaigė nepadariusios jokio ispudžio. Tuo labiau, kad darbininkai nedalyvavo.

Tuo metu, kai buržuazija degutą degino, proletariatas laukė rytadienos ir rengėsi švęsti savąją šventę. Socialdemokratų oragnizacijos nariai iki pat vidurnakčiui puošė salę, dirbo vėliavas ir kitus prirengiamus darbus atliko.

Anksti ryte musų draugai vėl susirinko. 5 val. ant stogo iškėlė raudoną vėliavą. Kas nebijojo policijos ir darbininkų bakužės buvo papuoštos raudonomis vėliavomis. Tačiau policijos įsakymu prisiėjo nuimti raudonąsias vėliavas. Buržuazijos namas policijai liepiant išpuoštas trispalvėmis vėliavomis. Anksti ryto pradėjo darbininkai vaikščioti gatvėmis, rinktis buriais. Visų akys atkreiptos į socialdemokratų raudoną vėliavą. Viena raudonoji vėliava nustelbė šimtus trispalvių, lyg jų nebutų visai. Buržuazija su fašistais drebėjo iš baimės, griežė dantį ir kurstė policiją nuimti raudoną vėliavą. Tačiau policija neišdrįso tai padaryti, bijojo proletarų, nes jie butų mokėję apginti savo vėliavą.

Aplink salę pilna darbininkų. Visi veržiasi salėn arba nors arčiau prie šalies. Darbininkų vis daugiau ir daugiau plaukia, visi pasipuošę raudonais ženkleliais. Orkestras griežia revoliucines dainas.

Burelis buržuazijos susirenka kitoj vietoj medžių sodinti. 12 val. pradeda "pamokslus" sakyti, tik nėra kam jų klausyti.

1 val. prasideda darbininkų iškilmės. Orkestras sugriežia "Drąsiai ,draugai, į kovą". Darbininkai rikiuojasi. Keturios didelės raudonos vėliavos augštai iškeltos plevėsuoja. Vaikai neša nedideles raudonas vėliavukes. Kelių tukstančių minia eina tą pačia gatve kur buržuazija medžius sodina. Degutuoti fašistai su buržuazija išvydę tokią didelę minią proletarų palikusi medžius pabėgo ir išsislapstė. Liko iškastos duobės ir medžiai nesodinti. Darbiniknai susirinko rinkon, kur paskirta mitingui vieta. Susirinko—6000 tukstančiai miesto ir apylinkės darbininkų. Jau beeinant gatve policijos valdininkai prikibo prie demonstrantų ir reikalavo nustoti orkestrui griežti, girdi, pranešime policijai nieko nesakoma apie orkestrą. Tačiau rengėjai atsisakė tai padaryti, nes orkestrai griežia kiekvienąme kafe šantane, bet gi policijai neatėjo ir į galvą drausti griežti. Tas policininkų reikalavimas nebuvo paremtas įstatymais ir niekas jo negalėjo patenkinti. Iš visko galima buvo suprasti, kad poliicja trukdys mitingą. Tik pradėjus kalbėti prieina prie tribunos fašistas Vaišnys, kaip vėliau teko patirti buvo civiliais drabužiais apsirėdęs apskrities viršininkas ir skelbia, kad jis uždaras mitingą, kadangi kalbėtojas kurstąs vienos visuomenės dalį prieš kitą. Kalbėtojas atsisakė degutuoto fašisto klausyti. Tuomet burys fašistų vadovaujant apskr. viršininkui Vaišniui, Ukio Banko, Tauragės skyriaus direktoriui Zablockiui, notarui Musevičiui ir Psichiatrinės Ligoninės ukio vedėjui Norvaišai puolė ant kalbėtojo ir partijos narių stovėjusių prie tribunos. Tuo pačiu metu burys raitų policininkų, apskr. policijos vadui vadovaujant puolė į minią. Minia išsyk prasisklaidė. Tuomet prasidėjo darbininkų kova su fašistais. Pastarieji buvo apsiginklavę su revolveriais, šautuvais ir granatatomis. Tačiau ginklų vartoti bijojo, nes drebėjo del savo kailio. Raiti ir pėsti policininkai vaikė minią. Tačiaus darbininkai nepasitraukė, bet vis arčiau žingsnis po žingsnio artinos prie tos vietos, kur palikę draugai mušėsi su fašistais. Fašistai neišlaikė, pradėjo trauktis atgal grąsindami ginklais. Bet grąsinimas ginklais ne tik neatgazdino darbininkų, bet paskatino dar tvirčiau pulti savo priešus. Fašistai pradėjo bėgti. Darbininkai pasigavę pavaišino savo puslėtų rankų kumštimis. Policijos vadas įsako policininkams vaikyti minią. Policininkai atsisako, nes jau užtektinai gavo kailin. Apkulti fašistai pabėgo, policija pasitarukė nuošalion vieton ir daugiaus jau niekas netrukdė mitingo bei demonstracijos. Darbininkai pasijuto pergalėtojais. Tas juos džiugino. Jie parodė buržuazijai galybę.

Mitingas tęsėsi toliau. Kalbėjo seimo atstovas J. Markelis apie pirmosios gegužės reikšmę darbininkų klasei. Visi ramiai klausėsi. Kalbėjo drg. Herman Breifhaupt vokiečių kalba. Darbininkai pritarė. Pirmosios Gegužės aukos pagerbtos nusiimant kepures. Orkestras griežė laidotuvių maršą. Čia priimta rezoliucijos, butent:

"Mes, Tauragės miesto ir apylinkės darbininkai ir mažažemiai, apvaikščiodami 1 gegužės revoliucinės darbininkų kovos šventę apsvarstę savus reikalus nutarėme reikalauti, kad

1. tuojaus privalo buti įvesta ir faktinai įgyvendinta 8 val. darbo diena dirbtuvių, dvarų ir ukininkų darbininkams,

2. tuč tuojau panaikinta karo stovį ir cenzura, įgyvendinta spaudos, žodžio susirinkimų ir darbininkų organizacijų laisvę.

3. privalo buti paliuosuoti politiniai kaliniai.

Už šituos reikalavimus, kviečiame visus darbininkus kovoti, kal nebus įgyvendinti".

Be to, priimta rezoliucijos del bedarbės ir medžių sodintojų. Pirmoji reikalauja, kad valstybė ir savivaldybės imtųsi organizuoti visuomeninius darbus, kad tuo budu duotų darbininkams darbo. Gi dabar, kol tie darbai bus suorganizuoti, teikti pašalpą bedarbiams. Antroji rezoliucija kviečia darbininkus neduoti buržuazijai medžioti 1 gegužės darbininkų šventės medžių sodinimui.

Pagaliau išsiskirstoma, kad vakare vėl susirinkus baigti šventę spektakly.

Spektaklin prisirinko pilnutėlė salė. Bilietai visi parduoti. Tik penktą ar šeštą dalį patalpino salėn visų norinčių patekti. Suvadinta veikaliukas, padeklamuota, vėliaus šokiai. Protarpiais griežė orkestras revoliucines dainas. Visų veidai linkmųs, upas pakilęs. Apie 3 val. visi išsiskirsto su vilčia kitais metais dar skaitlingiau susirinkti, dar iškilmingiau paminėti pirmosios gegužės revoliucinės darbininkų kovos šventę.

Kur gi buržuazija? Po imtynių ji dingo. Drąsesni vakare susirinko kluban. Tačiau pasitarę tuojau išsiskirstė. Bijojo darbininkų keršto už dienos užpuolimą. Tik policija ir šauliai nuo galvos iki kojų ginkluoti vaikščioja. Bet darbininkų nedrįso liesti. Žvalgybininkai irgi nesnaudžia. Jų budri akis viską mato.

Ant rytojaus prasidėjo tardymas. Virš 19 draugų traukiami atsakomybėn. Du draugu areštuoti. Vienas jau paleistas. Kitą, matyt, ne paleis. Mat jis Vokietijos pavaldinys.

Tai vienintėlė Lietuvoj demonstracija, kuri pavyko. Kitose vietose vasgi pavyko sutraukus didelius policijos burius išsklaidyti. Dar ilgai teks kovoti, kol darbininkai galės laisvai švęsti savo šventę.

VISKO PO TRUPUTĮ

Londonas turi dvi dideles ligonines, kurias įsteigė moterys ir vien moterys jas prižiuri ir veda.

P-lė Dorothy Gee, kuri veda kredito ir paskolos rytuose skyrių San Francisco banke, sakoma, yra vienatinė pasauly chinietė bankierium.

Anglijoj ir Valijoj yra apie 3,000 moterų agrikulturos mokyklų, kurias lanko apie 160,000 mokinių — moterų.

Valdžios pinigų dirbtuvės yra Philadelphia, Pa., San Francisco, Cal. ir Denver, Colo.

Visame pasaulyje yra 1,812,520,672 gyventojų.

Pinigai Lietuvon Telegramu

tiktai 50 centu

BE SKIRTUMO SUMOS IR ADRESO ILGUMO

PER NAUJIENAS

Pinigai Išmokami Lietuvoj į 3 ar 4 Dienas

Siųskite Savo Giminėms Pinigus Lietuvon per Telegrafą

Kam-gi jie turi laukti jusų išsiųstų pinigų kokias keturias savaites ar ilgiaus, kada per Naujienas telegramu jie gali juos gauti ant trečios ar ketvirtos dienos po išsiuntimui

Jeigu jusų bankierius negali pasiųsti pinigų telegramu Lietuvon už 50 centų atsiųskite mums

PINIGINĖS TELEGRAMOS LIETUVON TIK 50c. — Amerikos lietuviams tokį nebutą telegramų pigumą atsiekė tiktai Naujienos. Daug laiko, triuso ir daug pinigų Naujienos pašventė tam, kad įvykdinus šitą naują telegramų systemą didžiausiai naudai visų Amerioks lietuvių. Ir todel dabar kiekvienas gali per Naujienas siųsti pinigus Lietuvon telegrafu, nes kiekviena piniginė telegrama kaštuoja tik 50 cetų, nežiurint ar siųsi 100 litų ar 100,000 litų. Naujienos yra pirmutinė ir vienutinė vieta, iš kur telegramu pinigai gali but pasiųsti Lietuvon tik už 50 centų.

Litų Kursas Atpigintas

LITŲ KURSAS ATPIGINTAS. — Kad nebutų jokių abejonių, čia jau pranešame, kad su naujos telegrafinės systemos įvedimu Naujienose litų kursas tapo žymiai atpigintas. Ištikrųjų, pasiųsti mažas ar dideles sumas pinigų TELEGRAMU Lietuvon dabar kaštuos dažnai pigiau negu kaštuodavo iki šiol pasiuntimas paštu.

Naujas Atpigintas Litų Kursas

Siunčiant Paštu ir Telegramu

	PAPRASTOMIS PERLAIDOMIS (Pinigai išmokami į 25 dienas)	TELEGRAMU (Pinigai išmokami į 3 ar 4 dienas)
50 litų	$5.50	$ 6.00
100 litų	10.50	11.00
200 litų	20.75	21.25
300 litų	31.25	31.75
400 litų	41.75	42.25
500 litų	$52.00	$52.50
600 litų	62.25	62.75
700 litų	72.50	73.00
800 litų	82.75	83.25
900 litų	93.00	93.50
1000 litų	$103.25	$103.75
2000 litų	205.50	206.00
3000 litų	308.25	308.75
4000 litų	411.00	411.50
5000 litų	513.75	514.25

(Stambesnėms sumoms specialis kursas)

Prie čia paduotų kainų nebereikia nieko primokėt. Telegramu pinigai bus išmokėti Lietuvoje į tris ar keturias dienas. Paštu į 25 dienas.

Nuo dabar nebėra reikalo kitaip siųsti pinigus Lietuvon, kaip telegramu per Naujienas. Bile kokios sumos, bile kokiu adresu pasiuntimas pinigų telegramu Lietuvon kainuoja tik 50 centų

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St. **Chicago, Illinois**

MEDICINA MOKSLAS IŠRADIMAI

Kast. August

Gyventojų Prieauglio Klausimas

Paskutiniais keleriais metais pradėta labai daug domės kreipti į gyventojų prieauglį. Kam pasitaikė buti didmiestyje, kur žmonių susikimšimas nepaprastas, kur dideliu sunkumu begalima eiti, — tam gal atėjo galvon mintis: kas bus už šimto metų, jeigu gyventojų prieauglis eis tuo pačiu spartumu kaip ir dabar? Koks gyvenimas begalės buti New Yorke, Chicagoje ir kituose sparčiai augančiuose miestuose? Jau ir dabar susisiekimo klausimas darosi gan keblus. Ne retenybė matyti tukstantį ar ir daugiau automobilių susikimšusių kurioje nors kryžkelėje. Tokiuose atvėjuose piliečiai nervinasi, pyksta, rugoja, kad keliai nėra tinkamai sutvarkyti. Ir ta susisiekimo problema kas diena darosi painesnė.

Kiek yra gyventojų pasaulyje?

Pastaruoju šimtmečiu gyventojų skaičius pasidvigubino. Viso žmonių dabar priskaitoma apie 1,800,000,000. Suprantama, padidėjo ir Jungtinių Valstijų gyventojų skaičius. Apskaitoma, kad laikotarpyje nuo 1910 m. iki 1920 m. gyventojų prieauglis, vidutiniškai imant, buvo 4,000 dienai.

Amerikos gyventojų skaičius pereitą šimtmetį dvigubinosi beveik kas 30 metai.

1850 m. buvo 25,000,000 žm.
1880 m. buvo 50,000,000 žm.
1910 m. buvo 100,000,000 žm.

Jeigu ir toliau tokiu jau spartumu prieauglis eitų, tai už šimto metų Amerikoje butų 700,000,000 gyventojų.

New Yorkas, pasak Johns Hopkins'o universiteto tyrinėtojų, 1933 m. turės 12,000,000 gyventojų, o pabaigoje šio šimtmečio — 29,000,000. O Los Angeles, kuris auga sparčiau už New Yorką, 2000 m. turėsiąs 40,000,000 žmonių!

Prof. E. M. East'o apskaitymas

Žymus Amerikos biologas ir botanikas, prof. E. M. East, sako, kad už šešių dešimtų metų viso žmonių busią 3,500,000,000. O 2040 m., jeigu prieauglio spartumas nesimažins, pasaulyje turėtų buti 7,000,000,000 žmonių. Prileidžiant, kad 40% visos žemės gali buti dirbama, ir kad vieno žmogaus pramaitinimui pakanka 2½ akrų, — ir tokiame atvėjyje žemėje tėra vietos tik 5,200,000,000 žmonių. Vadinasi, į mažiau nei šimtą metų bus pasiekta gyventojų skaičiaus maksimumas.

Vienok faktas yra tas, kad kai kuriose vietose tas maksimumas ir dabar jau yra pasiektas. Kitais žodžiais tariant, yra valstybių, kurios nebegali daugiau pramaitinti gyventojų nei jos turi. Sakysime, Anglija jau ir dabar didesnę pusę maisto įveža iš kitų šalių. Tuo pačiu laiku yra daug ir tokių vietų, kur gyventojų maksimumas tegalės buti pasiektas tik už kelių šimtų metų.

Malthuso teorija

Anglas Malthus įrodinėjo, kad gyventojų skaičius auga daug sparčiau nei maisto išteklius. Jis sakė, kad gyventojų skaičius didinasi geometrine progresija, o maisto išteklius — aritmetine progresija. Del aiškumo privesiu pavyzdį. Prileiskime, mes turime žemės plotą, kuris gali pramaitinti 20 žmonių. Tame plote tėra apsigyvenę tik 4 žmonės. Kas dvidešimts penki metai, sakysime, žmonių skaičius pasidvigubina. Einant geometrinė progresija, už 25 metų bus 8 (4x2) žmonės, už 50 metų — 16; už 75 metų — 32; už 100 metų — 64. Tuo tarpu maisto išteklius, ačiu intensyvesniam ir geresniam ukio vedimui, didinsis aritmetine progresija. Vadinasi, praėjus 25 metams maisto bus pramaitinimui 30 žmonių; 50 metams praėjus maisto pakaks 40 žmonių; už 75 metų tame plote galės prasimaitinti 50 žmonių, o už šimto metų 60. O tuo tarpu mes matome, kad tame plote gyventojų už šimto metų jau bus 64. Taigi keturiems žmonėms truks maisto.

Vienok čia jau reikia pabrėžti, kad tas Malthuso matematinis apskaitymas toli gražu neatatinka faktams.

Amerikos problema

Prof. E. M. East savo knygoje "Mankind at the Crossroads" sako, kad už 40 metų Jungtinės Valstijos turėsiančios 200 milionų suviršum gyventojų, jeigu prieauglis bus toks, kaip laikotarpyje nuo 1906 m. iki 1911 m. Dirbamos žemės Jungtinėse Valstijose dabar yra 478,000,000 akrų. Prof. East mano, jog dirbamos žemės plotą busią galima padidinti iki 800,000,000 akrų. Bet ir tokiame atvėjyje maisto bus galima pasigaminti tik 135,000,000 žmonių.

Kad pramaitinus 200 milionų žmonių, reikėtų padvigubinti žemės našumą. Bet tai padaryti, sako prof. East, nėra galima. Jau esą ir dabar kai kuriose vietose intensyvesnis ukio vedimas nebeužsimokąs.

Su ta prof. Easto nuomonė daugelis betgi nesutinka. Jie sako, kad tinkamai vartojant maistą, Amerika drąsiai gali pramaitinti 200 milionų žmonių suviršum. "Jeigu kviečiai pabrangs", — sako Alvin Johnson, — "mes nepastatysime kojas aukštyn ir nemirsime. Mes valgysime kukuruzus". O kukuruzų esą galima pagaminti 300 milionų žmonių maitinimui.

Prof. Raymond Pearl'o tyrimai

Johns Hopkins'o universiteto biometrijos profesorius Raymond Pearl padarė labai įdomų eksperimentą. Jis paėmė dėlelį butelį ir užaugino jame tiek maisto, kiek tik galima. Į tą butelį jis įleido dvi musi. Išpradžių musės veisėsi nepaprastu spartumu, bet tolyn tas spartumas ėmė mažėti.

Po ilgų tyrinėjimų prof. Pearl priėjo prie tos išvados, jog ir tarp žmonių tokie pat dalykai dedasi. Žmonių prieauglis negali eiti vienokiu spartumu. Kuomet šalis yra jauna ir turi daug maisto išteklių, tai žmonių dauginimosi eina sparčiai. Bet tolyn prieauglis nuolat mažėja.

Amerika turėsianti 200,000,000 gyventojų tik 2190 m.

Prof. Pearl sako, jog manyti, kad gyventojų prieauglis Amerikoje eis tokiu jau spartumu kaip iki šiol, — nėra jokio pamato. Aukščiausio dauginimosi laipsnio Amerika pasiekusi balandžio mėn. 1914 m. Nuo to laiko prieauglis einąs daug lėčiau. 200,000,000 gyventojų Amerika pasieksianti ne už keturių dešimtų metų, kaip mano prof. East ir kiti, o tik 2190 m.

Tą nuomonę prof. Pearl pareiškė 1921 m. (žiurėk H a r p e r 's M a g a z i n e, May 1921). Ir reikia tiesą pripažinti, kad paskutinių trijų metų įvykiai (imigracijos suvaržymas ir gimimų skaičiaus mažėjimas) patvirtino prof. Pearlo pranašavimus.

Gyventojų skaičiaus problema Europoje

Kai kurie sako, kad Francija einanti prie išsigimimo. Ten visokiais budais raginama turėti didesnes šeimynas, bet nežiurint į tai, gyventojų skaičius yra beveik pastovus. Visokie dorovės skelbėjai sako, jog tam esąs kaltas francuzų patvirkimas. Esą moterys nenorinčios turėti vaikų, — ir viskas. Bet faktai ką kitą rodo. Gimimų skaičius Francijoje yra beveik toks pat, kaip ir Anglijoje. Iš kitos pusės, francuzuose kur kas daugiau miršta vaikų nei angluose. O ačiu tam, prieauglis angluose yra didesnis. Išaiškinimo tam reiškiniui reikia ieškoti ne išsigimime, o sanitarinėse sąlygose, kurios pas francuzus yra nepalyginamai blogesnės nei pas anglus.

Prof. Pearl sako, kad francuzai jau beveik pasiekę gyventojų skaičiaus maksimumo. O tai reiškia. kad jokie džingų aimanavimai del mažo gyventojų prieauglio nieko negelbės: francuzai, matomai, nesidaugins, kad davus daugiau kareivių militaristams.

Išviso vakarų Europoje gyventojų prieauglis yra gan mažas ir tolyn jis dar labiau mažėja. Yra žinoma, kad Belgijos gyventojų skaičius kas metai padidėja d v i e m b e l g a m! Bet kažin kodel belgams mažai kas teprimeta, jog jie eina išsigimimo keliu.

Nėra artimo pavojaus

Pradžioje aš minėjau, jog turint galvoje paskutinių kelerių metų prieauglį (nuo 1906 m. iki 1911 m.) Amerikoje, už šimto metų reikėtų tikėtis 700,000,000 žmonių. Bet tokio pavojaus nėra. Iš prof. Pearlo tyrimų matyti, jog ir gyventojų prieauglį kontroliuoja tam tikri dėsniai. Paskilbęs anglų biologas Thomson irgi tos pačios nuomonės laikosi. Jis sako (žiurėk jo knygą C o n t r o l o f L i f e), jog, bendrai imant, civilizacijos kylimas veda prie mažesnių šeimynų. Tatai galima pastebėti net ir pas gyvunus. Naminiai (prijaukinti) gyvuliai veisiasi daug lėčiau nei laukiniai. Kodel taip yra, — biologijos mokslas, sako prof. Thomson, kol kas atsakyti dar negali.

Kur išganymas?

Prieš porą mėnesių pasirodė nepaprastai įdomia knyga "Population". Knygos autorius yra Harold Wright. Ji išėjo po redakcija paskilbusio anglų ekonomisto J. M. Keynes. Wright neskelbia jokių alarmingų išvedimų, jog štai už kelių desėtkų metų pasaulis pavirs žmonių skruzdynu. Gyventojų prieauglio klausimą jis gvildena rimtai. Visi faktai, jis sako, rodo į tai, jog nebe už kalnų tie laikai, kuomet žmonėms maisto klausimu prisieis gan rimtai susirupinti. Neišmanėlių propaganda veistis kaip trušiams yra ne tik neišmintinga, ale ir kenksminga. Tiesa, ateityje galima laukti, jog mokslas suras budų, kaip daugiau maisto pasigaminti. Chemikai toje srityje yra labai daug nuveikę. Bet remiantis šių dienų žinojimu prisieina konstatuoti, jog yra rimto pavojaus, kad pasaulyje už kelių šimtų metų bus tiek žmonių, jog maisto klausimas pasidarys gan opus.

Jeigu visuomenė daugiau žinotų apie gyventojų prieauglį ir apie surištus su tuo ekonominius klausimus, tai mažiau butų vietos sekliam optimizmui. Manyti, jog "jeigu bus patapas, tai bus ir spasabas" gali tik tie žmonės, kurie pro pirštus žiuri į žmonijos reikalus.

SAUGOJA MIŠKUS NUO GAISRŲ

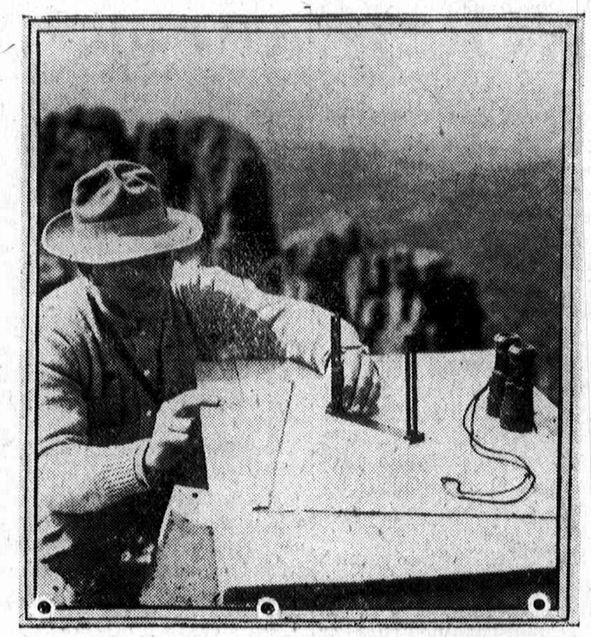

Girių sargai nuo augštų kalnų dieną ir naktį daboja miškus, nuo gaisrų. Užmatęs kur gaisrą su instrumentų pagelba nustato gaisro vietą ir skubiai pasiunčia ugniagesius gaisrą gesinti. Gaisrai yra didžiausi miškų priešai, nes jie kasmet sunaikina didžiausius plotus gražiausių girių. Gaisrui girioj kilus sunku jį suvaldyti ir užgesinti; kartais žuna nemažai tarp miškų gyvenančių žmonių, taipjau išdega ištisi miesteliai.

Velnio Spinduliai

Sensacinga žinia

Londono spauda paskelbė sensacingą žinią apie tai, jog inž. Matthews suradęs nepaprastus spindulius, kurių naikinamoji pajėga esanti stačiog pasakinga. Tais spinduliais esą galima naikinti orlaivius.

Kaip ir buvo galima laukti, ta žinia nepaprastai sujudino užinteresuotus asmenis. Ištikrųjų, kuriems paibeliams aikvoti kruvas pinigų oro laivynui budavoti, jeigu tie orlaiviai į kelias minutes pagalba nepaprastų spindulių gali buti sunaikinti?

Vokiečių mokslininkai abejoja

Del tos sensacingos žinios paskelbė savo nuomonę ir vokiečių mokslininkai. Berlino universiteto teoretinės fizikos profesorius, Max von Laue, netiki tai žiniai. Jis sako, kad tai greičiausia bus įkaitintos fantazijos vaisius.

Prof. Laue, kuris yra vienas žymiausių pasaulio fizikų, sako, jog mokslui nėra žinomi tokie spinduliai, apie kuriuos kalba anglų spauda. Antra, jeigu tokie baisųs spinduliai ir yra gamtoje (o gamtoje yra dar daug tokių dalykų, kurių mokslininkams iki šiol nepasisekė surasti), tai naturalu butų laukti, jog juos surastų kuris nors žinomas pasauliui mokslininkas. Tuo tarpu Motthews mokslo pasauliui yra visai nežinomas.

Kitas "velnio spindulių" išradėjas

Žinomas išradėjas — elektrotechnikas profesorius Wall (anglas) kreipėsi su prašymu užpatentuoti jo išradimą. Jis pretenduoja suradęs "velnio spindulius", kurie esą analoginiai tiems, ką inž. Matthews išradęs. Prof. Wall tvirtina, kad jo spinduliai gali buti siunčiami į visas puses, kad jie naikiną visokią gyvybę, kad su jų pagalba busią galima naikinti orlaivius, stabdyti automobilius, naikinti armijas, etc.

"Pritaikymui mano išradimų nėra rubežių", pareiškęs jis karo, orlaivinkystės ir laivyno ministerijoms.

Žinios esančios nerimtos

Žymus Amerikos mokslininkas, profesorius Severinghouse, reiškia tą nuomonę, jog žinios apie išradimą "velnio spindulių" esančios nerimtos. Jis sako, jog net X-spinduliai, jeigu jie butų galima toli siųsti, nepadarytų jokios žalos orlaiviams. Tvirtinti, sako profesorius, jog toks išradimas absoliučiai nėra įmanomas, — negalima. Vienok kol kas į laikraščių pranešimus prisieina gan skeptiškai žiurėti.

Kitas pagarsėjęs mokslininkas, Dr. Wood, sako, jog visos tos žinios apie "velnio spindulių" išradimą yra neįtikėtinos. Tvirtinimas, jog tais spinduliais busią galima naikinti orlaivius skamba perdaug jau fantastingai.

— K. A.

Kandys

Entomologams (žmonės, kurie studijuoja vabzdžius) yra žinoma dviejų rųšių kandys, kurios ėda drabužius. Paprastai kandžių perai maitinasi vilnomis, plunksnomis, kailiukais, plaukais, etc. Iš to aišku, kad nuo kandžių nukenčia netik drabužiai, bet ir kaurai, divonai, minkšti krėslai, kai kurios pianų dalys ir šepečiai. Kandžių amžius palyginamai yra labai trumpas. Jos nesimaitina, ir kaipo tokios, nėra blėdingos. Jos deda kiaušinėlius drabužių kvaldose ir tarp siulių. Tie kiaušinėliai yra labai opųs ir šepečiu juos lengvai galima sunaikinti. Viduje tie kiaušinėliai prasimuša maž daug į savaitę. Tačiau tas periodas gali buti trumpesnis ar ilgesnis, atsižvelgiant į temperaturą. Išsivystę iš kiaušinėlių perai (kirmėlaitės) gan ilgai gyvena, kol, galop, išvirsta kandimis. Tas periodas tęsiasi nuo 15 savaičių iki dviejų metų. Temperatura ir maistas šiame atvėjyje irgi lošia labai svarbią rolę.

Yra visokeriopų budų apsaugoti drabužiai nuo kandžių sudėjimo. Retai drabužiai nukenčia nuo kandžių, jeigu jie yra išvėdinami kas dvi savaiti ir gerai šepečiu nubraukomi. Saulės spinduliai taipgi naikina kandžių perus. Nevartojami drabužiai geriausia sudėti į popierinius maišus arba gerai suvynioti į paprastą laikraštinį popierį. Geresniam drabužių apsaugojimui galima įberti kiek ir naftalino. Paradichlorobenzenas yra taip jau geras kaip ir naftalinas. Kai kurie vartoja kamparą, — bet kamparas nėra tiek geras kaip naftalinas.

Vienok reikia pripažinti, kad šaldytuvas yra geriausias budas apsisaugoti nuo kandžių. Šalčio kandys bijo ir negali veistis. Prusinės rukšties (hydrocyanic acid) dujos greit sunaikina kandis ir kitus vabalus. Nepatogumas pasireiškia tik tame, jog prusinė rukšties yra nuodai — neįmanomai stiprųs nuodai. Manipuliavimui tų dujų reikalinga patyrusių žmonių. New Yorke yra nemažai žmonių, kurie turi atatinkamų kvalifikacijų, kaip prusinės rukšties dujas vartoti. Jų specialybė yra naikinti kandis, blakes ir kitus negeistinus gyvunus.

Rukymas kambarių sieros dumais irgi sunaikina kandis. Bet tai nėra patogus metodas. Sieros dumai veikia į drabužių spalvą, o metaliniai daiktai nuo jų pajuoduoja. Iš nepavojingų metodų kandims naikinti yra šilima. Kuomet temperatura pasiekia 130 laipsnių, tai kandys ir jų perai tampa sunaikinti.

Vaikščiojimas ant įkaitintų akmenų

Kai kuriose Azijos dalyse dvasiškiai, kad parodžius žmonėms savo magišką pajėgą, vaikšto ant raudonai įkaitintų akmenų. Po akmenimis kurenasi ugnis, bet dvasiškiai eina jais basomis kojomis be niekur nieko. Del to dalyko mokslininkai ilgai sau galvas suko. To fakto, kad dvasiškiai ištikrųjų eina įkaitinais akmenimis basomis kojomis ir nepažeidžia jų, niekas negalėjo užginti. Daug kartų kojos po tokio pasivaikščiojimo buvo egzaminuojamos, bet jos budavo sveikutėlės.

Buvo skelbiama, jog dvasiškių kojų oda yra stora, nes jie vaikščioja basi. Tai tiesa. Bet juk ir storiausi bei kiečiausi oda negali karščio pakęsti. Tikrasai to reiškinio išaiškinimas yra labai įdomus. Išaiškinti, kodel dvasiškiai įkaitintais akmenimis gali vaikščioti, pasisekė tik dabar.

Visa misterija yra toki. Iškasama negilus ravelis, kur sudedama malkų. Ant viršaus uždedama apvali akmenys. Po to sukurjama ugnis. Kuomet akmenys įkaista iki raudonumo, dvasiškis eina tais akmenimis. Jei kas kitas bando tatai daryti, tai paprastai baisiai nudega kojas. Bet tapo pastebėta, jog dvasiškiai visuomet vartoja akmenis, kurie vadinama basaltu. Tas akmuo pasižymi tuo, jog nepraleidžia šilimos. Viena akmens pusė gali buti karščiausi, o kita pakankamai šalta, kad be pavojaus basomis kojomis butų galima eiti. Gudrieji dvasiškiai žino, ant kurios akmens dalies koją dėti. Žinoma, jie visuomet deda koją ant tos akmens dalies, kuri dar nėra įkaitusi. O šiaip kitas žmogus, kuris tos štukos nežino, deda koją kur papuola, — ir rezultate skaudžiai nukenčia.

Pienas

Pieno yra įvairios rųšies: karvės, ožkos, etc.

Pienas yra senas maistas ir vaistas. Gal seniausias. Visi vaikai vartoja ir vartojo jį, išėmus Adomą ir Jievą. Jis padaroma iš žolės ir vandens, ir turėtų buti labai pigus. Geram piene yra apie 80% vandens. Chemikai sako, jog likusi pieno dalis susideda iš riebalų ir ne-riebalų. Pravartu yra apie tai šis tas žinoti. Kai pienas kiek pastovi, tai riebalai (smetona) susirenka viršuje.

Pieno ne-riebalai yra sunkiausia suprasti. O kuomet sunku kas nors yra suprasti, tai chemikai tam duoda keistus vardus, kad jųs negalėtute jų atsiminti ir klausimus statyti. Dalį ne-riebalų jie vadina proteinu arba kaseinu. Kaseinas ir pieno riebalai yra vartojami surio padarymui. Kaseinas turi apie šešioliką nuošimčių gesuonio (azato arba nitrogeno). Gesuonis yra labai naudingas elementas musų muskulams budavoti. Štai kodel suris yra labai geras maistas.

Kita ne-riebalų dalis vadinasi laktozas. Tai yra niekas daugiau, kaip tik pieno cukrus. Del to cukraus pienas surugsta. Įsigauna bakterijos į pieną ir paverčia laktozą į laktinę rukštį.

Trečia ne-riebalų dalis susideda iš fosforo druskų. Tos druskos yra naudingos kaulų ir smegenų budavojimui. Na, o turėti gerus kaulus, ir ypač geras smegenis, privalėtų stengtis kiekvienas. Bet daugelio musų nelaimė yra ta, kad mes to nepaisome.

MIEGO LIGA

Ta baisi liga siaučia rytų Afrikoje (Liberijoje, Kongo, etc.). Išpradžių jaučiama silpnumas; pulsas sumažėja; eiti darosi sunku; pojučiai atbunka ir, ant galo, ligonis atsigula ant žemės ir nebereaguoja į jokius fizinius erzinimus. Miegas kartais tęsiasi keletą mėnesių, suvargina ligonį ir paprastai pasibaigia mirtimi.

Apie tą nepagydomą ligą Europoje pirma žinodavo tik iš drąsių keliauninkų pasakojimų. Bet nuo to laiko, kai Afrikoje prasidėjo europiečių kolonizavimosi, miego liga persikėlė ir Europon, nustebindama daktarus. Ta liga apsirgęs tolyn vis silpniau savo organus begali valdyti ir išlėta gęsta, nežiurint jokių vaistų.

Apsikrėtimą tąja liga aiškinama įkandimu musės tse-tse, kuri negailestingai galvijus ir arklius naikina. Kai kuriose Afrikos vietose tie gyvuliai visai nėra laikomi, nes jie visvien visi žuna nuo musių tse-tse. Bet ožkos, asilai ir mulai visiškai tų musių nebijo.

Tyrimai parodė, kad tse-tse savyje neturi jokių nuodų, kurie miego ligą galėtų pagimdyti. Greičiausia jos išnešioja miego ligos mikrobus taip pat, kaip ódai kad išnešioja malariją.

Laimei pastaruoju laiku surasta, jog tse-tse negali pakęsti žolės **melinis multiflora** kvapo. Kur tos žolės daug auga, ten visai nėra tse-tse. O kadangi ta žolė yra geras pašaras galvijams, tai pradėta rupintis kuodaugiausia tos žolės prisisėti. Tuo budu, vienu akmeniu bus du paukščiai užmušta: vėl bus galima galvijai auginti ir taipgi apsisaugoti nuo miegamosios ligos.

MENAS LITERATURA POEZIJA

Johan Bojer Vertė K. Sėjikas

KARI AASEN DANGUJE

Kari Aasen buvo apsivedusi su Petru Aasen. Jiedu kartu savo mažam ukiui išdirbo dirvonus ir ne vieną vakarą nuvargusiu po sunkaus darbo gulė į savo didelę ir plačią lovą. Kaip du darbiniu arkliu jiedu dirbo viens šalia kito ir negalėjo net sau įsivaizduoti, kad kas nors gali atsitikti vienam, o ne abiem. Tiesa, kad Petras nuvykęs į miestelį prisigerdavo ir sugrįžęs namo mušdavo pačią; bet ant rytojaus jis tiek susikrimsdavo, jog pats save imdavo mušti.

Vieną dieną Kari susirgo ir priversta buvo į lovą atsigulti. Petras atsisėdo ant suolo šalia lovos ir be paliovos klausė, ar ji nesijaučianti geriau. Ji vis atsakinėjo, kad dabar, ačiu Dievui, ji jaučiantis geriau. Ant galo, Petras suprato, jog jo pati taip blogai serga, jog bus geriau kunigas pakviesti.

Tą naktį Kari staigu pamatė, jog šalia jos lovos sėdėjo nebe Petras, bet baltais drabužiais pasirėdęs vyras, kuris atėjo ją pasiimti. Ir ji ėmė verkti ir maldauti: "Ne, ne! Aš geriau pasiliksiu su Petru!"

"Ką tu sakai?"— paklausė jos vyras, kuris sėdėjo šalia jos.

Bet, ant galo, Kari pamatė, jog balta figura išskėtė sparnus ir išgirdo ją sakant: "Kari, tu privalai su manim eiti". Ir Kari nieko nebegalėjo daryti, nes baltais drabužiais vyras pakėlė ją ant savo rankų. Jiedu išėjo iš namų ir pasikėlė į orą. Aasenų trobesiai darėsi vis mažesni ir mažesni. Jiedu pralėkė saulę ir žvaigždes ir nulėkė daug toliau, daug toliau. Tąsyk Kari dar kartą ėmė žlembti ir skųstis, bet nežinomasai nušluostė jos ašaras ir tarė: "Buk linksma, nes dabar tavo visi vargai pasibaigė."

"Ak, aš buvau laiminga ant žemės', tarė Kari. "Ir Petras pasiliks ten vienas — senas ir nuvargintas".

"Dievas apsaugos jį", tarė nežinomasai. "O dabar linksminkis, nes greit busi danguje".

Kari bandė linksmintis, nes ji visuomet ryžosi gyventi taip, kad po mirties į dangų patekti. Bet tuo pačiu laiku ji negalėjo nemąstyti apie tai, ar Petras neužmirš tik avies saitą pataisyti.

Ant galo, jiedu sustojo ties dideliais auksiniais vartais, kurie buvo daug didesni nei gubernatoriaus namų vartai, ir nuvyko per sodą, kur burys vaikų žaidė. Tarp jų Kari pažino kaimynų vaiką, kuris numirė nuo šiltinės, ir prabilo į save: "Jeigu aš grįšiu į žemę, tai aš pranešiu motinai, jog jos vaikas yra laimingas čia". Bet tai priminė jai jos pačios vaikus, kurie dabar gal klausinėjo apie ją.

Staigu jiedu priėjo kalną su terasomis ir baltais nameliais, lyginai tokiais pat, kokius kartą ji buvo mačiusi paveiksle. Ir prie vieno namelio tikrai stovėjo jos brolis — tas pats, kuris ant žemės gyvendamas buvo labai suvargęs ir biednas!

"Nejaugi tai tu, Kari?" — tarė jos brolis. "Tai mano namelis", tęsė jis toliau, "ir dabar manęs niekas nebevargina nei su mokesniais nei su skolomis. Aš turiu pakankamai ir maisto ir kuro, ačiu šventiesiems, ir man nebereikia dirbti iki paskutinių pajėgų, kad suvedus galus su galais. Po pasimatymo su Visagaliu neužmiršk atlankyti ir šią vietą".

Kari susigraudino, bet nesusilaikė dar kartą nepagalvojusi: "Biednas Petras! jis turės ant žemės vienas sunkiai ir be palsio dirbti, kaip ir pirma".

* * *

Ant galo, jiedu pasiekė kalno viršunę, ir ten stovėjo Visagalio namai. Namai buvo daug didesni nei katedra, kurią ji kartą matė mieste. Visagalis vyskupo drabužiais pasirėdęs buvo jau beeinąs į vidų, bet, ją pamatęs sustojo.

Kari ėmė drebėti, nes ji buvo girdėjusi, kad Visagalis yra labai rustus. O ji žinojo, kad ji daug kartų pasielgė ne taip, kaip priderėjo, ir todel ji stovėjo akis nuleidusi ir sunėrusi rankas.

"A-a, laba diena, Kari!" Ji buvo labai nustebinta išgirdusi Visagalį taip maloniai į ją kalbant. "Malonu matyti tave danguje. Eikš pisisveikink su manim, nes pas mus tai yra priimta daryti".

Kari nedrąsiai priėjo, ir perpuolusi ant kelių pradėjo verkti. Ji manė, kad tai yra perdaug jau gera tokiai griešninkei, kaip ji.

"Atsikelk, mano kudiki", tarė Visagalis, ir jis nušluostė jos ašaras ir tarė jai, kad ji turinti buti linksma, nes danguje jos visi nemalonumai busią paversti linksmumu ir laime.

Čia Kari pakankamai padrąsėjo, kad pasakyti: "Jųs nieku budu neprivalote manyti, kad man sunku buvo gyventi pirma. Tik blogi žmonės pasakoja, kad Petras mane mušęs; ir aš vargu begaliu atsiminti, kad budamas mieste jis bent lašą degtinės butų į burną paėmęs. Jis buvo man tiek geras ir mudu tiek laimingai gyvenova, jog aš stačiog neatsimenu, kad mudu kada nors viens kitam butuva blogą žodį pasakiusiu".

"Tai yra labai puiku kalbėti taip apie savo vyrą", tarė Visagalis. "Bet dabar tu privalai eiti su angelu ir apžiurėti dangų. Po to tu turėsi išspręsti klausimą—ką norėsi čia veikti ir kuo buti. Pas mus yra jau toks paprotys, kad kiekvienas arba kiekviena gali pasirinkti tai, kas labiausia pasidaboja".

"Ak", galvoja Kari, "nedaug kam aš esu tikusi". Bet angelas, kuris atgabeno ją į dangų, paėmė dabar ją vėl, ir jiedu nusileido nuo kalno tik iš kitos pusės. Jiedu praėjo ežerus, kurie blizgėjo rožavai ir kur matėsi buriai gulbių. Gulbės taip gražiai dainavo, kaip ji niekuomet pirma nebuvo girdėjusi. Angelas jai paaiškino, kad visos tos gulbės ant žemės buvo žmonėmis, kurie turėjo gerus balsus, bet neturėjo pinigų už lekcijas mokėti. Todel Visagalis pavertė juos gulbėmis, kad jie galėtų taip gražiai dainuoti, kaip jiems patinka. Pakrantėmis Kari matė daug vandens lelijų, kurias supo vandens bangos. Angelas paaiškino, kad lelijos buvusios moterys, kurios mėgusios poeziją, bet pačios del įvairių priežasčių poetėmis nepasidariusios. Tad Visagalis jas tuo budu palaiminęs. Peteliškės, kurios sukėsi aplinkui, esančios Visagalio mintys.

Paskui angelas paklausė Kari, kuo ji norėtų buti — gulbe ar vandens lelija.

"Susimildamas, ne!" — ji pareiškė, nes ji vėl apie Petrą galvojo. Priledžiant, kad kurią nors dieną jis atvyks į dangų, tai vargu jis ją bepažintų, jeigu ji butų vandens lelija.

Angelas parodė kitus ežerus, kuriais raudonomis ir baltomis valtelėmis važinėjosi gražiai pasirėdę žmonės. Angelas paklausė ar Kari kartais nenorėtų viena tų valtelių važinėtis arba pasidaryti jauna ir gražia ir leisti laiką tarp šokikų. Bet Kari nenorėjo nė vieno nė kito. Ir dabar ji vėl prisiminė, jog Aasene eina šienapiutė, ir kaip jos Petras begalės vienas su šienu apsidirbti!

* * *

Po to Kari pamatė iškilmingą puotą, kur žmonės sėdėjo prie stalų, valgydami gardžiausius valgius ir gerdami geriausius gėrimus. Dauguma turėjo plaukuose rožes ir buvo šilkais bei aksomais pasirėdę. Ir jie šliejosi viens prie kito, gėrė "už sveikatą" ir juokėsi taip garsiai, kad toli toli jie buvo girdimi. Angelas paaiškino, kad daugelis jų žemėje buvo neturtingi ir svajojo apie tokią puotą. Dabar jie turi tai, ko jie troško. Paskui Kari pamatė sodą, kur gražios moterys vaikščiojo su savo ricieriais siaurais, žaliais takeliais. Vaikščiojo paromis, ir viena pora nuo kitos buvo krumais atskirta.

Angelas parodė Kari skaitlingą vyrų ir moterų susirinkimą, kur buvo svarstoma komplikuoti klausimai, priimamos rezoliucijos ir renkama pirmininkai. Angelas paaiškino, kad žemėje gyvendami tie žmonės labiausia to troško. Ir dabar jiems duota progos ant amžių tuo budu žaisti. Jie atrodė labai laimingi, nes jų veidai švietė, kaip mažos saulės.

Vienok Kari supurtė galva, sakydama, kad to dalyko ji niekuomet negalėdavo suprasti.

Ant galo, angelas parodė jai sodą, kur burys moterų prižiurėjo mažus vaikus. Angelas paaiškino, kad kaikurios tų moterų neteko vaikų gyvendamos, bet dabar juos surado čia, o kitos troško turėti vaikų gyvendamos, bet neturėjo, — tankiausia todel, kad nebuvo vedusios. Bet čia jos turėjo vaikus, apie kuriuos jos svajojo. Jos tuos vaikus prižiurėjo, plovė, valgydino, rengė ir niekuomet pirma jos nesapnavo, kad toki laimė galėtų buti net danguje.

Vienok Kari manė, kad jai neišpuola kitų vaikais rupinti, kuomet jos tikri vaikai neturi motinos.

Kuomet, ant galo, angelas atvedė ją atgal prie Visagalio, jis buvo priverstas pasakyti, kad Kuri nieko neišsirinko.

"Ką?" sušuko Dievas. "Ar visoje dangaus karalystėje nėra nieko, kas tau galėtų patikti?"

Kari puolė ant kelių ir ėmė verkti. "Ak, ne! Viskas čia del manęs yra perdaug gera. Bet, bet" — ir ji toliau nebegalėjo kalbėti.

"Nesibijok pasakyti tai, ko tu nori, nes čia kiekvienam yra suteikiama tas, ko jis labiausia trokšta".

Tie žodžiai padrąsino Karį, ir ji pareiškė: "Tokiame atvėjuje aš labiausia norėčiau grįžti į žemę; aš noriu matyti, kaip Petras sugebės vienas gyventi".

Visi netoli esantys angelai baimingai pažvelgė į Visagalį, nes jie dar niekuomet nebuvo sutikę tokį asmenį, kuris nuo dangaus atsižadėtų, kad žemėn grįžus. Bet Visagalis tik nusišypsojo ir tarė: "Ar tu norėtum, kad aš tuoj atgabenčiau į čia tavo vyrą?"

"Nuoširdžiai ačiu", tarė Kari, "bet tokiame atvėjyje Kristinas ir Simonas paliks be tėvo ir motinos".

"Taip aš turiu dar šį tą tavo vaikams ant žemės veikti", tarė Visagalis. "Bet ko tąsyk tu nori?"

"Ar aš negalėčiau į Aaseną grįžti?" — nedrąsiai paklausė Kari.

"Aš manau, kad reikės tave leisti", tarė Visagalis. "Bet tavo kunas jau yra palaidotas, ir todel tu visą laiką busi nematoma. Antra, tu nedaug ką ten tegalėsi nuveikti".

"Aš galėčiau eiti su Petru, kur tik jis eis, ir visuomet buti su vaikais", tarė Kari. "O jeigu aš tai galėsiu daryti, tai aš busju taip jau laiminga, kaip angelai danguje".

"Na, aš jau leisiu tau grįžti atgal", linksmai pareiškė Visagalis. Ir jis paglostė ją ir liepė angelams nugabenti ją į žemę.

Kai jie pro debesis nusileido taip žemai, jog ji galėjo matyti Aasen, tai Kari nesitvėrė iš džiaugsmo. Ji iš tolo pažino namiuką, kutę ir tvorą. Iš kamino kilo dumai, tad, matomai, jie gaminosi valgį. Angelas pasišalino, nes dabar ji pati galėjo surasti sau kelią.

Kai Kari arčiau prisiartino, ji suprato, kad tai buvo ankstyvas rytas, nes pievos buvo dar rasa apdengtos, o žmonės su dalgiais ėjo į laukus. Petras išvedė iš kutės karvę, kad pririšus ją ant saito, o paskui jis nusinešė su savim pieną. Biednas žmogelis šiandien jis turėjo pats karvę melžti, o tokį darbą jis nebuvo pratęs dirbti.

* * *

Kari numanė, kad jis negalėjo ją matyti nė jos balsą girdėti, bet ji kartu su juo įėjo į virtuvę, atsisėdo prie pečiaus ir žiurėjo, kaip jis pieną košia. Tai buvo padaryta netikusiai ir ne taip, kaip reikėtų. Koštuvas, ji matė, buvo neišmazgotas, jis išliejo daug pieno ant grindų, ir puodas taipgi buvo nešvarus. Ar jis nežino, idiotas, kad toks pienas greit surugsta?

Paskui ji kartu su juo įėjo į vaikų miegamąjį kambarį. Petras turėjo prižadinti vaikus ir pagelbėti jiems apsirengti. Simonas, jauniausias vaikas, klausė ar mama namo nesugrįžo. Tėvas pareiškė, kad jis kartą ant visados nustotų apie tai klausęs — esą mama sugrįšianti namo taip greit, kaip galėsianti. Kari patapšnojo ranka vaikų veidukus, bet nei vienas nei kitas, tarytum, to nepastebėjo, nors Kristianas kelis kartus žiurėjo tiesiai į tą vietą, kur ji stovėjo.

Nuo to laiko Kari ėmė vesti visai naują gyvenimą Aasene. Kai vaikai ėjo į mišką malkų parnešti, ji sekė paskui, kad apsaugojus juodu nuo pikto. Kai Petras karštomis dienomis vežė šieną, ji buvo šalia jo, idant jo sunkią naštą palengvinti. Naktimis ji pasilikdavo tai prie jo, tai prie vaikų lovų, kad apsaugojus juos nuo blogų sapnų. Kai Petras atsikeldavo šventadieniais, ji bandydavo įsigauti į jo mintis ir priversti jį bažnyčion eiti.

Žiemai besibaigiant Petras nusitarė į miestą važiuoti, ir Kari nežinojo ką bedaryti. Ar ji turi važiuoti su juo, ar pasilikti su vaikais namie? Svyravimas pasibaigė tuo, jog ji pasiliko namie, ir kai vaikai bandė išsivirti sau maisto ir karves pašerti, ji sukėsi aplink juos bandydama parodyti, kaip tai daroma.

Kai Petras parvyko namo, jis buvo girtas ir ėmė vaikus mušti, kaip jis kad mušdavo ją. Bet sekamą dieną jis buvo susikrimtęs, kaip tai visuomet su juo atsitikdavo, o tai del to, kad jis dar sąžinę nebuvo praradęs.

* * *

Vieną dieną su ryšuliu po ranka atėjo svetima moteris ir pradėjo šeimininkauti apie namus. Po kiek laiko Kari pastebėjo, jog Petras galvojo antru kartu apsivesti. "Senas vargšas" — ji galvojo. "Nejaugi jis ištikrųjų su kita moterimi susidės?" Ji turėjo ramiai žiurėti, kaip svetima moteris dėvėjo jos drabužius ir aikvojo jos audinius. Pavasariui besibaigiant pradėjo ne juokais vedyboms ruoštis. Vieną dieną atvyko kaimynai su krepšiais ant rankų ir ėmė gerti už naujavedžių sveikatą.

Vaikai nedrąsiai viens į kitą žiurėjo, nes jiedu galvojo apie motiną. Kari nuvyko su vedybų dalyviais į bažnyčią ir pasislėpusi į kampą žiurėjo, kaip jos Petras ėmė šliubą su kita moterimi.

"Blogi popieriai!" — galvojo Kari. "Ji net kaklaraištį tinkamai neparišo. Ne taip atrodydavo, kai aš parišdavau".

Petro gyvenimas dabar pasidarė visai kitoniškas. Su savo nauja pačia jis tankiai susipešdavo, o vaikai nuo pamotės tiek prisikentėdavo, jog tankiai ir užmigdavo beverkdami.

Visagalis matė visą tai, ir vieną dieną atvyko angelas į Karį ir paklausė, ar ji kartais nenorėtų su juo grįžti į dangų.

"Ak, ne! —" tarė Kari. "Aš danguje neturėsiu nė vienos dienos ramumo, kol Petro reikalai eis taip blogai kaip dabar". Ir ji pasiliko. Jai darėsi ramiau, nes Petras tankiau ir tankiau ėmė ją prisiminti, ir kalbėdavo apie ją vaikams, kuomet tos moters nebuvo arti.

* * *

Praėjo daug metų ir vaikai suaugo. Vienas vedė ukininko dukterį, kuriai teko visas ukis, o kitas apsivedė su turtinga mergina, nusipirko laivuką ir tinklą ir ėmė ant plačios skalės žuvauti.

Atėjo diena, kai ir Ptras susirgęs atsigulė į tą lavą, kurioje Kari ant amžių užmerkė akis. Ji sėdėjo ant lovos kranto ir mosigavo ranka prieš jo akis, manydama, kad jis ją pamatys. Ant galo, jis pravėrė akis ir pažvelgė į ją.

A, tai tu čia Kari?" — jis tarė.

"Taip, ačiu Dievui, tai aš",— atsakė Kari. "Ir aš manau, jog mudu greit vėl kartu gyvensiva".

"Aš spėju, kad tu labai pyksti ant manęs, nes aš priėmiau kitą moterį į namus", nuliudusiai kalbėjo Petras.

"Tegul tik tau Visagalis taip atleidžia, kaip aš atleidžiu", tarė Kari, šluostydama jo veidą.

"Jis nebežino ką bekalbąs", pareiškė moteris, kuri sukinėjosi po kambarį. "Aš geriau pakviesiu kunigą".

Ant galo, Petras buvo liuosas. Prie durų stovėjo angelas ir laukė, kad paėmus juodu į dangų.

Kaip ir pirma, Visagalis pasveikino juodu, liepė apsidairyti aplinkui ir pasirinkti sau tai, kas jiemdviem pasidaboja.

Angelas parodė jiemdviem visas dangaus grožybes. Kai jiedu sugrįžo atgal, Visagalis paklausė: "Na, Petrai Aasen, ką tu pasirinkai sau ir savo pačiai?"

Petras, kuris dabar tikrai žinojo kuo jis nori buti, kiek svyruodamas atsakė: "Jeigu turi dirvonų sklypą, kurį mudu galėtuva apdirbinėti, kaip apdirbinėjova naujai apsivedusiu, — tatai butų daugiau nei mudu užsitarnaujava."

* * *

Nugirdęs tai Visagalis nusijuokė, ir kreipėsi į angelą: "Nuvesk juodu į dirvonus, duok įrankių ir medžių namams, ir tiek žemės, kiek jiedu nori". Ir angelas nugabeno juodu į kitą dangaus dalį, kur Petras pamatė tokią puikią žemę, kokios jis niekuomet nebuvo matęs. Ir angelas paklausė, kaip daug žemės jiedu nori.

Kari ir Petras pažvelgė vienas į kitą. Petras prabilo: "Ant žemės mudu turėjova tris karves, bet čia apsieisiva ir su dviem."

Angelas davė jiemdviem tiek žemės, kad jiedu galėtų dvi karvi išlaikyti, pridurdamas, kad paskui jiedu galės tiek žemės prisiimti, kiek tik norės. Išgirdusiu tai, Kari ir Petras pažvelgė vienas į antrą ir pamanė, kad jiedu niekuomet nebuvo taip turtingu, kaip dabar.

Ir tada jiedu pradėjo dirbti, kaip dirbo naujai apsivedusiu. Petras kasė, o Kari rovė šaknis ir su šake lygino žemę. Ir karts nuo karto jiedu ištiesdavo savo nugaras, nubraukdavo nuo kaktos prakaitą ir pažvelgusiu vienas į antrą imdavo juoktis. Kaip ir ką tik apsivedęs, Petras buvo tiek darbštus, jog po pietų nenorėdavo nė kiek ilsėtis. Bet Kari, kaip ir savo jaunystėje, atnešdavo jam į laukus kavos. Kai jiedu ėmė namuką budavoti, tai nutarė, kad tas namukas turi buti lyginai toks pat, kaip Aasene. Tai bus labai puiku, kai jųdviejų sunųs atvyks. Ir kai, ant galo, stogas jau buvo užbaigtas ir jiedu vėl atsigulė į plačią ir patogią lovą, tai abu sutiko, jog niekas danguje nėra taip laimingas, kaip jiedu.

Vargo poeta

Šventadienis

(Darbo motyvais)

Kai ištruksim iš dirbtuvės,
Iš raštinės, iš troškumo, —
Atsigersime sveikatos,
Pasisemsime jaunumo.

Musų rankos, musų galvos,
Liko darbu išdžiovytos, —
Nuostabiausiu eleksyru
Atgaivins mus šventės rytas;

Rytas šventas — jo šešėlyj
Darbas įgeria sveikatos, —
Pasilsėję, atsikėlę,
Vėl viską pasaulyj statom!

("L. Ž.")

Jonas Graičiunas

Atėjau

Išbučiuok pasaulį daina,
kaip saulutė, kad bučiuoja
amžiais žydinčiąsias gėles,
ką skausmams, liepsnojant žėlė —
ašaružėse — žaliuoja —
išbučiuok pasaulį daina —
atėjau!....

Pamylėt dievų dukrelę,
šilkakasę mergužėlę —
brangią siela — skaisčia kunu —
neregėtą nei siaubunu
amžių švaistantis su vėju....
Pamylėt dievų dukrelę
atėjau!

Nusiskint nors lapą laurų,
dygus — vėjams dukus klojant,
išbujojusį — audroje,
pražydėjusį — dainoje, —
žemės dukroms bedainuojant....
Nusiskint nors lapą laurų —
atėjau!

Šiaurys

Sutartinė

Jaunikaiti, eikš į burį
traukti dainą iš krutinės —
skaudžią vargo sutartinę,
kol akordai tebeplinta
girių plotuos' ir dausuos' —
kad daina skambėt nustos,
o rytai sulauks aušrinės,
tad ne laikas — nevalios
tavo prislėgta krutinė
kvėpti dainoj jausmą šventą
ir tie jausmai gaišti turi.

Vai pritark, jauna mergele,
tavo siela tebliepsnoja,
negražu kad aimanuoja,
plinta vargas, rupestėliai,
jog jausmai įsisiubuos
užsižiebę iš dainos —
kels iš miego minių minias
iki jėgos tau valios
šalint vargus iš krutinės
ir negriš vargų vargeliai
niekados daugiau, mergele.

Stokit burin sveiki likę
tenukrinta geležiniai
pančiai vystę mums krutines.
Musų dainos tegul plinta
ir bakužej ant dalios
iš krutinės mus' vargios, —
te akordais sutartinės
jau per amžius nenustos
guosti skaudžias minių minias.
Kam deimantai? — tegul krinta
mus prie žemės prirakinę

Sveikatos Skyrius

Veda Dr. A. J. Karalius

Pastaba. Sveikatos skyrių veda Dr. A. J. Karalius. Jisai per "Naujienas" atsako visus spaudoje galimus atsakyti klausimus sveikatos srity. Meldžiame visus klausimus ir raštus sveikatos reikalais siųsti Dr. Karaliui per "Naujienas" arba tiesiai daktarui šiuo adresu: Dr. A. J. Karalius, 3303 So. Morgan str., Chicago, Ill.

Rašo **Dr. A. J. Karalius**

Kiaušiniai

Gal but plačiausia žinomas maistas pagaminama iš kiaušinių. Visuose pasaulio kraštuose žmonės kiaušinius valgo, įvairių-įvairiausiais budais juos prirengdami. Apskaitliuota, kad kiaušiniai suteikia 3 nuošimčius viso maisto, 5 nuoš. viso baltymo, 4 nuoš. visų riebalų. Daugiausia valgoma vištų kiaušiniai, bet taip-gi daug kiaušinių kitokių paukščių vartojama; valgoma kiaušiniai ančių, žąsų, balandžių, kalakutų, ir laukinių paukščių. Valgoma kiaušiniai aligatorių, lizardų, žalčių ir kt. gyvunų.

Labai daug kiaušinių džiovinama, šaldoma ir maišoma su kitais valgomais daiktais.

Sudėtis

Vištų kiaušiniai ne vienodi. Aplamai imant, kevalas sudaro 11 nuoš., trynys 32 nuoš. ir baltymas 57 nuoš. Kevalas sudarytas daugiausia iš kalkių karbonato. Baltymas sudarytas iš 86.2 nuoš. vandens, 12.3 nuoš. azotinės medžiagos, 0.2 nuoš. riebalų ir 0.06 nuoš. pelenų. Trynio sudėtis šitokia: vandens 49.5 nuoš., azotinės medžiagos 15.7 nuoš., riebalų 33.3 nuoš. ir pelenų 1.1 nuoš. Kiaušiniuose beveik nėra angliavandžių.

Maistingumas

Tuo budu matome, kad kiaušiniuose yra gero maisto. Apart angliavandžių kiaušiniuose yra visi maisto elementai. Aplamai imant kiaušiniai kaipo maistas prilygsta pienui. Tiktai piene yra cukraus, o kiaušiniuose, galima sakyti, nėra angliavandžių — užtat kiaušiniai ir pienas kaipo maistas suteikia skirtingų rezultatu. Kiaušiniai didina puvimą žarnose. Kiaušinio baltyme yra fosforo, pieno riebaluose nėra fosforo. Kiaušiniuose beveik nėra cukraus.

Kiaušiniuose yra daug vitaminų. Aplamai imant, kiaušiniai yra labai geri valgomi daiktai visiems žmonėms. Silniesiems patartina valgyti žalių kiaušinių — apie tai jau visi žino.

Aiškus daiktas, kad seni kiaušiniai netinka maistui. Geriausi kiaušiniai yra švieži — tai vėl visiems žinomas daiktas. Vienok šaldyklose laikomi kiaušiniai ir-gi visais žvilgsniais geras maistas.

Bakterijos kiaušiniuose

Rosenau ir kiti tyrinėtojai dažnai randa bakterijų šviežiuose kiaušiniuose. Vasaros metu padėti kiaušiniai turi daugiau bakterijų. Bakterijos daugiausia randama tryniuose. Gal but del to rudens bei žiemos kiaušiniai ilgiau nesugenda. Vienok kiaušiniuose paprastai randama nekenksmingos bakterijos.

Ligos

Valgydami kiaušinius mes niekados neapsikrečiame jokia liga. Nors vištos serga įvairiomis ligomis, bet per kiaušinius jos mus apkrėsti negali. Seni kiaušiniai kartais gali sugadinti virškinimą, kai kam kieti t. y. kietai išvirti kiaušiniai suteikia pilvo gėlimą, bet ne ligą. Beveik visi kiti valgomi daiktai gali suteikti žmogui ligą, bet ne kiaušiniai. Ligų bakterijos kiaušiniuose negyvena.

Kvaila pati kompromituoja tik save, bet gudri pati kompromituoja ne tik save, bet ir savo vyrą.

* * *

Blogi žmonės atneša pasauliui naudą savo mirtimi.

Dulkės

Dulkės, sako Rosenau, tai didelis ir galingas darbininko priešas. Dulkėtose vietose daugiau žmonių serga — tai jau visi žino. Dulkėse dažnai yra ir nuodų ir kenksmingų bakterijų.

Hesse ištyrę kiek kokiuose darbuose yra dulkių kubiniam metre oro. Jo skaitlinės yra šitokios:

Vienam kubiniam metre oro yra šitiek miligramų dulkių sekamose vietose:

Kepurių dirbtuvėje 175 miligramai.
Sename malune 48 miligramai.
Gerai įtaisytam malune 4 miligramai.
Audinyčiose 3 miligramai.
Skulptūros dirbtuvėse 9 miligramai.
Popieros dirbtuvėje 4 miligramai (ir daugiau)
Geležies dirbtuvėse 72 — 100 miligramai (ir daugiau).
Anglių kasyklose 14 miligramai.

Sommerfeldo statistikos parodo, kad dulkėtose dirbtuvėse iš tukstančio žmonių šitiek miršta nuo džiovos:

Darbuose, kur nėra dulkių 2.
Darbuose, kur yra dulkių 5.
Purceleno dulkėse 14.
Geležies dulkėse 5.
Švino dulkėse 8.
Akmenų dulkėse 34.
Medžio ir popieros dulkėse 6.
Tabako dulkėse 8.

Dulkės didelis darbininko priešas. Bet su šituo priešu kovoti gali ir privalo patys darbininkai. Juk tie, kuriems dulkių gerti nereikia, apie dulkes ir nesirupina.

Klausimai ir Atsakymai

1. Mano brolis negali svieSto valgyti — ar tai reiškia kokią nors ligą?

2. Norėčiau daugiau žinoti apie seiles.

3. Ar ..... pilės geros praliuosuoti vidurius?

L. S.

Atsakymai:

1. Tai nėra jokia liga.

2. Perskaityk pereitos Nedėlios Naujienose K. A. straipsnį.

3. Apie jokius vadinamus patentuotus vaistus Nedėlios Naujienose aš nerašau ir nerašysiu.

Kačių plaukai

C. M. rašo: "Ar teisybė, kad kačių plaukai labai greitai pagamina karštį žaizdose, kad paskui žaizdos puliuoja ir negyja?"

Atsakymas

Nešvariai laikomos žaizdos visuomet negyja. Nešvariai laikomose žaizdose prisiveisia visokių pulius gaminančių bakterijų. Katės plaukai žinoma, žaizdose nieka gera nesutęikia: tai yra nešvarumas, kaip ir kitų gyvunų plaukai. Su plaukais į žaizdą patenka įvairių bakterijų.

Žili plaukai

Ponia M. G. klausia kas daryti, kad jos plaukai žili. Galima trumpai atsakyti: žili plaukai reikia gerbti. Žinoma, galima žilus plaukus nudažyti, bet vargiai apsimokėtų, o dažai kartais gali ir sveikatai pakenkti.

Likimas privertė

[Feljetonėlis]

Pas namą beaugdama Magdutė daug, daug ko nuo jos išmoko.

Išmoko daug kas yra naudinga, gera ir reikalinga, o taipgi išmoko ir tokių dalykų, kurie nėra naudingi.

Jos mama yra kiek pamokyta: ji moka rašyti, paskaito, o praeityje nemažai yra dalyvavusi lietuviškame judėjime. Bet svarbiausia jos ypatybė yra ta, kad ji moka įtikinančiai kalbėti. Magdutė irgi stengdavosi savo mamą pamėgdžioti.

Magdutei mažai kas terupėdavo, kol ji buvo maža. Bet kai jai sukako 18 metų, — tai ir vargai prasidėjo. Jai daug galvosukio budavo del vaikinų. Patys žinote, jog merginoms nemažai rupi vaikinai, o Magdutė irgi ne kitokia. Ji galvojo apie vaikinus ne tik iš prigimimo, ale ir iš baimės. Ji daug buvo girdėjusi nuo savo mamos apie senmergių nelaimingą likimą. Be to, ji ir pati matė vieną senmergę, iš kurios visi juokėsi ir sakė, kad ji visiems vyrams ant kaklo kabinėjasi. Prisiminus apie tai, Magdutei net šiurpuliai per kuną perbėgdavo ir ji pamąstydavo: "Neduok, Dieve, likti senmerge!"

Senmergės likimo prisižiurėjus, Magdutė ėmė ne juokais suktis apie vaikinus. Bet tinkamą vaikiną surasti ne taip lengva: kurio Magdutė norėtų, tai jis jos nenori, o kuris Magdutės norėtų, tai ji jo nenori. Ot, tokių, kurie mėgsta smagiai laiką praleisti, yra daug, bet apie ženatvę jiems nė neprisimink.

Dienos bėga, kaip vanduo upėje. Magdutė kas kartą senyn eina. Greit ir jai teks senmerge buti. Kas blogiausia, ji net vaikino dar neturi prisiviliojusi. Rupesnis didelis. Reikia išeities ieškoti, kad nuo senmergės likimo išsigelbėjus.

Magdutės laimei ar nelaimei pasipainiojo senbernis. Magdutė įsikibo į jį, nors išpradžių ir purtėsi.

Pamatė, kad tokio, kokio nori, visvien negali gauti.

Na, o kuomet negalima gauti to, ko nori, tai reikia pasitenkinti tuo, ką gali gauti.

Susitarė jiedu apsivesti ir ėmė prie vedybų ruoštis.

Magdutei į galvą lindo visokios mintys. Bet vis ji prieidavo prie išvedimo, jog geriau jau už senbernio tekėti nei pačiai senmerge pasilikti.

Prisiartino ir vedybų diena. Magdutė su savo jaunikiu ruošiasi prie šliubo. Ir kaip yra pas lietuvių priimta, apraudoja savo jaunas dienas.

Sustojus jauniemsiems prie grotelių, kunigas pirmiausia klausia jaunikio: "Ar iš gero noro imi Magdutę sau už moterį? Ar ne iš prievartos?"

Jaunikis atsako, kad iš didelio noro ir be jokios prievartos.

Tąsyk kunigas kreipiasi į Magdutę: "Ar iš gero noro ir be prievartos eini už vyro?"

Magdutė pro ašaras atsako: "Iš prievartos"....

Nustebęs kunigas klausia: "Kas jus verčia?"

"Likimas", — atsako Magdutė.

Kunigas dar labiau nustebo, ir vėl klausia:

"Koks tas likimas?"

"Senmergės likimas", — nedrąsiai atsako Magdutė.

Kunigas susimaišo. Jis nebežino, ar begalima tokiame atvėjyje šliubą duoti. Tad jis kreipiasi į jaunąją: "Ar tu nori už vyro eiti?"

"Noriu, nes taip jau likimo skirta", — atsako Magdutė.

Tada kunigas suriša juodu amžinuoju ryšiu....

— Stasius Potašius.

Kaip reikia iš kortų melstis

Lenkų karalius Stanislovo laikais vienas pulkas buvo komandiruotas bažnyčion pamaldų klausyti. Kai kareiviai susėdo, tai vienas jų išsitraukė kortas ir išdėstęs ant suolo ėmė į jas žiurėti.

Pastebėjo tai netoliese stovintis seržantas ir davė ženklą, kad tuoj butų kortos paslėptos. Bet kareivis nepaisydamas seržanto nepaliovė į kortas žiurėjęs iki pat pamaldų galo.

Po pamaldų tas kareivis tapo areštuotas ir apskųstas pulkininkui už bažnyčios išniekinimą. Pulkininkas išklausė skundą ir piktu balsu kreipėsi į kareivį:

"A-a, latre, tu bažnyčioje sumanei kortomis lošti! Palauk, nuo bausmės tu neišsisuksi, — liepsiu tave areštuoti".

"Mielaširdingas pulkininke!" — prabilo kareivis, — "aš esu neteisingai apskųstas: aš ne kortomis lošiau, o meldžiaus iš kortų. O priežastis tam yra ta, jog nemoku skaityti, kad iš maldaknygės galėčiau Dievą garbinti".

"Kaip tai?" — susidomėjęs tarė pulkininkas. "Kaip tai iš kortų galima melstis?"

"Paklausykite, mielaširdingasai pulkininke, o aš iš kortų visą istoriją papasakosiu". Ir jis išsitraukęs iš kišenės kortas pradėjo pasakoti: "Vienakė reiškia, kad yra vienas Dievas, kuris sutvėrė dangų ir žemę. Dviakė rodo, jog Kristus turėjo dvi prigimti: dieviška ir žmoniška. Triakė reiškia, jog vienas Dievas yra trijose ypatose. Keturakė ženklina keturius evangelistus: Mateušą, Marką, Lukošių ir Joną. Penktakė reiškia penkias Jėzaus Kristaus žaizdas. Šeštakė reiškia, kad Dievas į šešias dienas sutvėrė pasaulį. Septynakė ženklina, jog septintą dieną Dievas ilsėjosi ir prisakė, kad ta diena butų švenčiama ir maldai skiriama. Aštuonakė reiškia aštuonias ypatas, kurias Dievas nuo tvano išgelbėjo: Nojus, jo pati, jo trys sunųs su savo pačiomis. Devynakė reiškia devynius angelų chorus. Dešimtakė ženklina Dešimts Dievo Prisakymų, kuriuos Dievas įteikė Moižei Synai kalne. Bubnų bartuką atidedu į šalį, nes jis reiškia niekingumą ir falšyvumą, o kiti trys bartukai reiškia tris budelius, kurie prikalė Kristų ant kryžiaus. Keturios ponios ženklina keturias moteris, kurios Kristų ištepė kvepiančiomis mostimis, o čirvų ponia reiškia Išganytojo motiną. Trys karaliai reiškia rytų išminčius, kurie ketvirtam karaliui, Kristui, atnešė aukų. Tuzas reiškia, jog Dievas įkurė vieną bažnyčią, kuri tvers iki svieto pabaigos. Kortose turime ir kalendorių. 365 akys reiškia, jog metuose tiek yra dienų. Viso kortų yra 52, kas reiškia, jog metai turi tiek savaičių. 12 figurų reiškia, jog tiek yra mėnesių. Keturios kortų rųšys reiškia keturis metų laikotarpius, o taipgi keturis paskučiausius dalykus, kurie žmogų laukia: mirtis, teismas, dangus arba pekla".

Kareivis pabaigė, o pulkininkas susimąstęs tarė:

"Ką reiškia bartukas, kurį atidėjai į šalį? Kokį latrą ir nedorėlį jis perstato?"

"Ponas pulkininke", — prabilo kareivis, — "aš pasakysiu jums tai tik tąja sąlyga, jeigu nebusiu už tai nubaustas".

Gavęs užtikrinimą nuo pulkininko, kareivis tarė:

"Atskirtas bartukas reiškia nedorėlį Judą, kuris mane jums įskundė".

Pulkininkas nusišypsojo, pažiurėjo į abu, ir ištraukęs iš mašnos pinigų padavė kareiviui, sakydamas: "Eik ir išsigerk už mano sveikatą. Esi gudrus kareivis ir moki aiškinti. Jokio užmetimo aš tau padaryti negaliu".

Turtinga ir graži moteris žiurėdama vyrui į akis ir girdama jį gali atsiekti to, jog vyras tikės visa, ką ji sakys.

* * *

Kuriems galams priešintis pagundai; nuo jų visvien neatsikratysi.

Vyrai nemėgsta marmoro stovylų, kuomet jie nori linksmintis. Jie nori šiltakraujų gyvunų, o ne akmenų.

* * *

Vyro gyvenime visuomet yra trys moterys: buvusi, esama ir busima numylėtinė.

* * *

Nereikia kreipti domės į krutamųjų paveikslų aktorių dorovę, jeigu tik jie gerai lošia.

Trumpiausias kelias į visas dalis

LIETUVON

Išplaukia kiekvieną savaitę su musų laivais de luxe
"Resolute", "Reliance"
"Albert Ballin"
"Deutschland"

Kurie veža I, II ir III klesa pažierius ir populiariški laivai "Mount Clay", "Cleveland", "Hansa", "Thuringia" ir "Westphalia" su cabin ir III klesa. Geras mandagus patarnavimas, puikus kambariai, puikios apystovos.

UNITED AMERICAN LINES
171 West Randolp St.,
Chicago, Ill.
Arba bile autorizuoto agento.

LITTLE SPINOGRAPHS

Jei jųs gyvensite linksmai, gyvenkite be valdytojo.

Kuomet liga valdo jumis jųs negalite buti linksmiu.

Ligos del Chiropractic yra nemalonumas kai kuriose dalyse kuno kurios veikia del nervų susikeitimų kurie randasi nugarkaulyj.

Chiropractor pataiso nugarkaulį — sveikata pasitaiso.

Tel. Boulevard 7006
DR. J. M. FINSLOW,
Chiropractor
1645 W. 47 St., Chicago, Ill.
Valandos nuo 2 po pietų iki 8 vakare. Nedėlioj nuo 10 iki 12 dieną

REUMATIZMAS SKAUSMAI SANARIUOSE. TRAŠKĖJIMAS KAULŲ
Prašalins šiandien kuomet vartosit musų gerą gyduolę
POLO SAPOMENTOL
Del trinimo, kuris prašalins skausmus iš skaudamų muskulų, sustyrusių sujungimų, išnirimų, skaudėjimo nugarkaulio ir persišaldymo. Jei turite simptomus reumatizmo ar šalčio, eikite aptiekon ir prašykite SAPOMENTOL, persitikrinsit, kad yra geras. Kaina 75c.
POLO CHEMICAL CO.
Išdirbėjai.

Reumatizmas sausgėlė
Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu; nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.
CAPSICO COMFOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandie daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c per paštą 55c arba dvi už $1.05.
Knyga: "ŠALTINIS SVEIKATOS". augalais gydyties, kaina 50 centų.
Justin Kulis
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

Akinių pritaisymo mene
20 metų prityrimo

SIMPTOMAI PAREIŠKIA AKIŲ LIGAS

Ar jums skauda galvą?
Ar jusų akys ašaroja?
Ar yra uždegtos?
Degina ar niežti?
Ar skaitant akys greit pavargsta?
Ar kvaista galva?
Ar matote kaip ir plunkančius taškus
Ar atmintis po truputį mažėja?
Ar akys opios šviesai?
Ar jaučiate kaip ir smiltis akyse?
Ar yra balta dėmė ant vekų?
Ar turit kataraktą?
Ar turi žvairas akis?

John J. Smetona
AKINIŲ SPECIALISTAS
1801 S. Ashland Ave.,
Kampas 18 gatvės
Ant trečio augšto virš Platto aptiekos. Kambariai 14, 15, 16 ir 17.
Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Nedėlioj nepriimam ligonių

Ji Yra Kiekvieno Apkalbama

Pirmutinė subdivizija du blokai į pietus nuo naujo Calumet tilto — prie Torrence Ave bus atidaryta

Nedėlioj, Birželio 1 d.

Ši žemė yra labai gera del namų statytojų, biznierių ir investuotojų. Kol dar nėra vėlu pasinaudokite proga ir pamatykite

Ford City Terrace

Biznio ir rezidencijų lotai lengvais išmokėjimais. Title garantuota per Chicago Title and Trust Company.

Didelis pelnas ankstybiems investuotojams.

Iškirpkite ir atsiųskit kuponą TUOJAU!

PATER & COMPANY
1103-1104 Majestic Bldg.
22 W. Monroe St.
Chicago.

Gerbiamieji:
Malonėkite prisiųsti man žemlapius ir tolimesnes informacijas kas link jusų Ford City Terrace.

Vardas .....
Adresas .....
Miestas .....

AUGIMAS

Augimas lietuvių biznio yra mums malonus.

Mes manome, kad mes pakankamai darodėme musų lietuviams kostumeriams stiprumą ir saugumą musų bankos. Musų patarnavimas darodė jiems, kad tas bankas yra drugiškas ir kaip namuose daryti biznį.

Jusų taupymas bus čionai labai maloniai priimtas ir jei jųs ateisite į banką, jusų parankumui, Panelė Kudulis, musų lietuvaitė bankos darbininkė, langelio No. 4, maloniai išaiškins, kaip galima jums patarnauti.

The Stock Yards TRUST & SAVINGS Bank
4162-72 So. Halsted Street, Chicago.
CLEARING HOUSE BANKAS.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos
12th STREET
Tel. Kedzie 8902

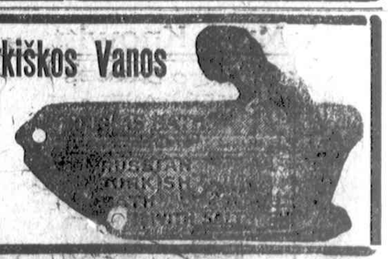

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

NEPAPRASTAS IŠPARDAVIMAS AUKSINIŲ DAIKTŲ

Moteriški branzalietai su laikrodėliais ..... $4.85 ir augščiau

Žiedai tikrai auksiniai ..... $2.85 ir augščiau

Vyriški laikrodėliai 15 akmenų, gražiai išrodo $9.50

Turime didelianą pasirinkime Europinių armonikų ir daug kitų dalykų labai pigiai. Ateikite persitikrinti, kad niekur kitur Chicagoj nenupirksite taip pigiai, kaip čia.

MARJANA I. ASTA, 4618 S. Ashland Ave., Chicago

SATYRA IR JUOKAI

TIKRAS HIPOKRITAS

Mokytoja: Jonuk, ar gali paaiškinti, kas yra hipokritas?

Jonukas: Taip. Mokinys, kuris ateina į mokyklą su šypsena.

NE VISAI

Motina: Ar tėvas miega?

Duktė: Taip, mama, miega visas, išėmus nosį.

BE RIZIKOS

Jis rizikavo savo gyvybę, kad išgelbėjus skęstančią gražuolę. Be abejojimo, jos tėvas buvo labai dėkingas.

"Jaunas žmogau", — tarė jis, — aš niekuomet neatidėkavosiu jums už tokį herojingą pasielgimą. Tai buvo didelė rizika gelbėti mano dukterį".

"Jokios rizikos nebuvo", — atsakė jaunas žmogus; "Aš jau esu vedęs'.

PRIEŽASTIS

Pati: Brangusai, nevažiuok taip smarkiai.

Vyras: Kodel?

Pati: Policmonas, kuris seka mudu, gal nelabai mėgsta greitą važiavimą.

NEREIKĖJO BIJOTIS

— Jonuk, nereikėjo tau bijotis to šuns. Juk matei, kad jis uodegą vizgino.

— Bet jis ir lojo. Todel aš nežinojau kuriam galui tikėti.

ATLEIDO

Fabriko savininkas atvyko pažiurėti, kaip jo įstaigoje dirbama. Viename skyriuje be niekur nieko švilpavo į sieną atsilošęs vaikas. Savininkas priėjo prie jo ir paklausė:

"Kiek tau moka į savaitę?"

"Penkis dolerius", atsakė vaikas.

"Gerai, štai penki doleriai; dabar eik sau sveikas iš kur atvykęs".

Vaikas įsidėjo pinigus į kišenę ir išėjo.

"Kuriems galams jųs nusamdėte tokį tinginį vaiką?" — klausė savininkas užveizdos.

"Jis niekuomet čia nedirbo", buvo atsakymas. "Jis atnešė mums iš kitos įstaigos laišką".

"Ar tai negerai, — keturi vyrai stovėjo po lietsargiu, ir nė vienas nesušlapo".

"Kaip tai galėjo buti?"

"Labai paprastai: tuo laiku nelijo".

MĖGSTA AIRIUS

Hogan: Aš manau, jųs nelabai mėgstate airius.

Cohen: Aš juos labai mėgstu. Toje vietoje, kur aš dirbu, airių yra 3,000, ir aš norėčiau, kad jų butų dar 10,000.

Hogan: Ir kur jųs dirbate?

Cohen: Ant kapinių.

PER STORAS

Ji: Nesikamuok, Joneli. Ši apykaklė tau permaža.

Jis: Apykaklė, širdele, nemaža, tik mano kaklas per storas.

NEŠALTA

Važiuoja kalėdodamas klebonas per kaimą. Žiuri, mažas vienmarškinis berniukas su didelėmis klumpėmis slidinėja ant ledo.

— Mažyti, — sako klebonas: — bėk į grįčią, sušalsi; jau ir nosis raudona.

— Al aklas, al nematai, kad as su tėcio pirstinėmis.

KO AŠ NEMĖGSTU

Nemėgstu vyro, kuris juokiasi iš "nusidažiusių" moterų, bet kuris ko sprando nenusisuka belakstydamas paskui kvėpalais išsivilgusią pliuškę.

Nemėgstu vyro, kuris giriasi, kad jis mylįs visas moteris.

Nemėgstu vyro, kuris laižosi prieš veidrodį po dvi valandas ir tepa savo plaukus, o paskui juokiasi iš moterų tuštumo.

Nemėgstu vyro liurbio, kuris nepastebi, kad aš esu apsirėdžius nauja suknia, kad jam patikus.

Nemėgstu vyro plikio, kuris neturi vyriškų draugų ir kurį visos moterys myli.

— Busimoji žmona.

NEPILNAMETIS

Paryžiuje pasakojama toks anekdotas: senis nuėjo atsijauninti į paskilbusį prof. Voronovą.

"Jeigu jųs norite buti 30 metų", — pareiškė profesorius, — "tatai jums kainuos 30,000 frankų, jeigu jųs norite buti 25 metų, — tai užmokėsite 5,000 frankų, o jeigu 20 metų, tad turėsite sumokti 20,000 frankų".

"Aš norėčiau buti 18 metų", — tarė senis.

"Gerai! tai kainuos 100,000 frankų".

Operacija nusisekė. Senis pasidarė jaunuoliu. Prof. Voronovas džiaugėsi pasisekimu ir padarė pacijentui sąskaitą.

"Ar aš jums žadėjau 100,000? Jei aš tatai padariau, tai tik del savo kvailumo. Kreipkitės tokiame atvėjyje į mano tėvą, — juk aš nepilnametis!"

Tėvas į sunų 28 metų: "Ko čia man vis giri šią gadynę. Sakysim, mano laikais žmonės susilaukdavo net daug ilgesnio amžiaus".

Sunus: "Kažin?"

Tėvas: "Ar nematai pats, kiek mano draugų yra pasiekę net 80 metų amžiaus? O tu ar turi bent vieną draugą virš 30 metų?!"

D. D. iš K.

STORŽIEVIS

Politiniame susirinkime agitatorius išvedė vieną moterį iš kantrybės, ir ji sušuko: "Jeigu Tamsta butum mano vyras, aš Tamstai nuodų užduočiau!"

Kalbėtojas jai ramiai atsakė: "Poniute, jeigu aš bučiau Tamstos vyras, aš tuos nuodus ..... ir paimčiau!"

Seniunas, mokesnius berinkdamas, atėjęs pas pilietį: "Užsimokėk tamsta 2 litu žemės mokesnio; kitaip, prisieis jis per policiją išieškoti".

Pilietis: "Nejaugi policija mane už tat baustų?"

Seniunas: "Aišku, kad taip. Uždės net po 5 litus kiekvienam kilometrui kelionės išlaidų".

Pilietis: "Ačiu Dievui! Baus ne mane, o tik tuos prakeituosius kilometrus!"

Seniunas D. D. iš K.

Mokytojas: "Kiek tavo tėvelis turėtų užmokėti, jeigu jis butų skolingas vienai krautuvei 40 litų, kitai 15, treč....?"

Berniukas: "Jis nieko nemokėtų, pone mokytojau. Jis išsikraustytų!"

NEDUOK DIEVE!....

Kartą Martynas susitikęs savo kumą Joną sako:

— "Ar žinai, kumutėli, ką vaina gali padaryt? Kur tik klausai, visi skundžias, dejuoja, o ypačiai ten, kur mušiai eina: vienam stogą nunešė, kitam galvijus apdaužė ir dar ką padarė".

"A, a! blogai! Štai andai aš buvau pas dukterį Marcę, gi brač kad trinktels, kad trinktels! tik kulipka žiupt spalius nuo stogo, plumpt į sodnelį, kaip paršiukas ir guli".

— Ištikrųjų, kumutėli! O jei toks švino gabalas pataikytų į nugarą, gali juk nugarą įlenkti, o kartais ir perlaužti!"

"Tos mažosios dar piktesnės. Anąkart grįžau iš lauko, bėriuką pririšęs, o gi tie ruskiai kad pradės pilt, kad pradės pilt, o tos pagal mane tik zvimbia, tik zvimbia, vos spėju lankstytis, vos spėju....

L. Pupuliukas.

— Ką gavote į dalį (pasogą)?

— Pinigais 15,000; apart to 12 brauningų, 4 mauzerius, 2 pleniniu šarvu ir 3 granatas.

— Ar tamstos uošvis artilerčikas?

— Ne — anarchistas — komunistas, kurs iš priežasties silpnos sveikatos atsisakė nuo reikalų. Estera

MOKYKLOJE

— Kvailauski, pasakyk man, kaip pažinti vyriškąjį gimtį.

— Iš kelnių, pons prapsoriau.

— Estera

SIGNUM TEMPORIS

Motina: Kiek sykių esu tau sakius, kad eidama su manim pasivaikščioti, nežiurėtum atsigręždama į jaunus vyrus.

Duktė: Bet gi, mano miela mama, jei aš nežiurėsiu į jaunus vaikinus, tai nei vienas jaunas vaikinas į mane nepažiurės. — Estera

IRGI SPECIALYBĖ

— Tai sunus pono tapo advokatu?

— Taip, pone.

— O kokią specialybę turi?

— Didžiausia, gina vien tik plėšikus. — Estera

Teisybę gali kiekvienas pasiekti, nežiurint to, kokias trumpas rankas jis turėtų.

* * *

Dievobaimingumas didinasi proporcingai tam, kaip galėjimas "grėšyti" mažinasi.

* * *

Paskutinis bučkis greit pamirštama, bet pirmasai — niekuomet.

Geri žmonės privalo buti labai gudrųs, idant paslėpus savo blogasias puses.

* * *

Jeigu tu sąžiningas, tai tame nėra nieko ypatingo, nes tu privalai buti sąžiningas.

* * *

Meilė gali tęstis neilgai, bet jos rezultatai tankiai pasilieka visą gyvenimą.

DEL VYRŲ TIKTAI

Visą šį mėnesį gydysiu visus pacientus, kurie tik ateis, numažinta kaina už kiekvieną skirtingą ligą.

Visi kenčianti nuo chroniškų ir užsisenėjusių ligų arba negalėjimų, gali pasinaudoti ta nužeminta gydymo kaina. — Atsiminkite, kad gausite tą patį prižiurėjimą ir gydymą kaip mokėtumėt paprastą kainą. Gydymas ligų yra specialumas mano viso gyvenimo. Žinau, kad galiu jumis gydyti geriausiu budu kokis yra žinomas medicinoje.

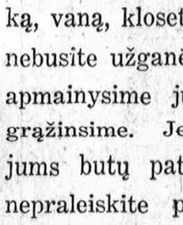

Daktaras del vyrų
Praktikuoja 25 metus — tai yra geriausias darodymas, kad turiu pasisekimą ir kad galima pasitikėti. Ar ne taip?

DR. M. G. MARTIN
337 W. Madison St.
Chicago, Ill.

Suteikiame Europiškas Gyduoles

SUŽINOK TIESĄ. Wasarmano bandymai jusų kraujo, ar mikroskopinis egzaminavimas jusų slaptybių surando, ar jus esate liuosas nuo ligos, ar ne. Persitikrinkit! Gyvastis yra perdaug brangi, kad rizikuoti. Naujas gyduolių sutaisymas, perkeičia praktiką medicinoje ligos ligšiol skaitomos neįveikiamomis, lengvai pasiduoda šitam mokslišskam gydymo metodui. Aš naudoju mano praktikoj visus vėliausius serumus, čiepus., antitoksinus, bakterinus ir naujausias, ypatingas gyduoles ir vėliausius ir geriausius budus gydymuį užsisenėjusių negalių. Stok prie burio dėkingų užganėdintų pacijantų, kurie plaukte plaukia į mano gydymo kambarius kasdien. Ateik tuojau del dyka apžiurėjimo ir slapto egzaminavimo.

X—RAY EGZAMINACIJA $1

Nelauk ilig paskutinių dienų, kad del perdaug svieto mano ofise negalėtumet pasikalbėti su manim. Teisingas gydymas. Nėra apgavingų apvylimų ar prižadėjimų. Pasekmės yra tokios, kokių norite.

Valandos: 9 ryte lig 5:30 po p. Seredomis ir subatomis: 9 ryte iki 8 vakare, Nedėliomis: 9 lig 1.

DR. H. G. MARTIN
337 W. Madison St.
(Kampas Madison ir So. Market)
Chicago, Ill.

Del Sergančių ir silpnų vyrų

Aš noriu pakalbėti su kiekvienu kenčiančiu nuo Chroniškų, Nervų, Kraujo, odos, Šlapumo, Išėjimo žarnos ir Privačių Ligų.

Dr. W. R. Register,
109 N. Dearborn Street.

Kiekvieno sergančio žmogaus draugas. Mano geriausias patyrimas. "Nei vieno dolerio nereikia mokėti, kol nebus pasekmių"
Giduolės išskiriamos.

Mano 35 metų pasekmingo prak tikavimo aš pašvenčiau gydymui ir atbudavojimui, nusimin usių, ligotų vyrų.

Mano ofisas yra pilnai prirengtas su X-Ray mašina ir visais geriausiais ir naujos mados elektros įtaisymais. Netrukdykite laiko ir pinigų rinkimui daktarų; ateikite ir sužinokite tiesą apie jusų nesveikatą. Mes suteikiame X-Ray ir mikroskopiškus egzaminavimus, kraujo, šlapumo analyzą ir t. t. kuomet reikia ištaisyti diagnozą ir buti tikram, kaip gydyti.

Apsisaugokite klinikų ir Institutų su jų pavojingu nepatyrusių studentų egzaminavimu.

Dabokite savo sveikatą. Aš užtikrinu jums patyrusį, teisingą gydymą už mažą kainą.

Kalbu visokiomis kalbomis.

Pasitarimas ir egzaminavimas dykai.

Valandos nuo 9 ryto iki 5:30 po pietų, kasdien. Utarninke, Seredoj ir Subatoj vakaris iki 8 valandai.

Nedėlioj nuo 9 ryto iki 1 v. po piet.

Dr. W. R. Register,
109 N. Dearborn St., Chicago, Ill.
(Imkite elevatorį iki 12 augšto)

AR JŲS SERGATE?

Europos Specialistai dabar atvažiavo iš Europos . Jis bus čionai tiktai trumpą laiką. Ateikite į musų ofisą del privatiško pasikalbėjimo dykai.

Nei vienas negali atsisakyti ateiti, Jums bus patarta kokį gydymo budą jųs privalote vartoti. Mes esame gerai apsipažinę su visomis ligomis. Musų tikslas yra suteikti pasekmingiausį ir geriausį gydymą už žemiausias kainas. Gaukite patarimą šių žinomų Europinių specialistų tuojau.

Dykai egzaminacija be mokesnio daktarui.

ATEIKITE IR PASIMATYKITE SU ŠIUO ŽINOMU SPECIALISTU KOL JIS YRA ČIONAI.

EUROPIEJIŠKOS GYDUOLĖS

Ligoniai moka tiktai už serums, gland gydymą, egzaminavimą, čiepus ir gyduoles. Daktaras dykai.

Mes kalbame lietuviškai

Illinois Medical Laboratories
Room 1113, 159 N. State St.
CAPITOL BUILDING

Pirmiau vadinosi Masonic Temple
Ofiso valandos 10 iki 7 v. v. kasdien. Nedėlioj 10 iki 1 val. po pietų

DEL TEISINGO IR GERO PATARNAVIMO DEL JUSŲ PLUMBINGO IR NAMŲ APŠILDYMO REIKMENŲ MATYKITE

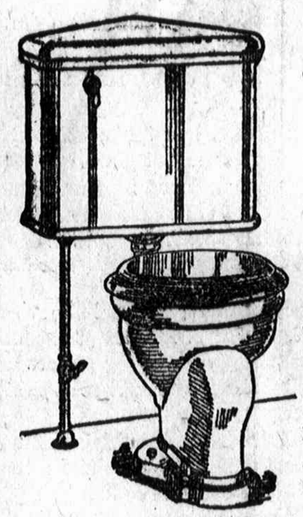

M. Levy & Company

Kuomet jųs pirksite virtuvės sinką, vaną, klosetą, arba boilerį, jei nebusite užganėdintas, mes arba apmainysime jums arba pinigus grąžinsime. Jei jųs norite, kad jums butų patarnauta teisingai, nepraleiskite progos nepasimatę su mumis, kol jųs pirksite kur nors kitur. Jums labai apsimokės pirkti savo tavorą pas mus.

M. LEVY & COMPANY

Kampas State ir 22nd St. **Telefonas Calumet 0645-1692**

Atdara kiekvieną vakarą iki 7 valandą vakare. Nedėlioj iki 1 valandą

Mes kalbame lietuviškai

Atsineškite su savim šį apskelbimą kuomet ateisite čionai pirkti

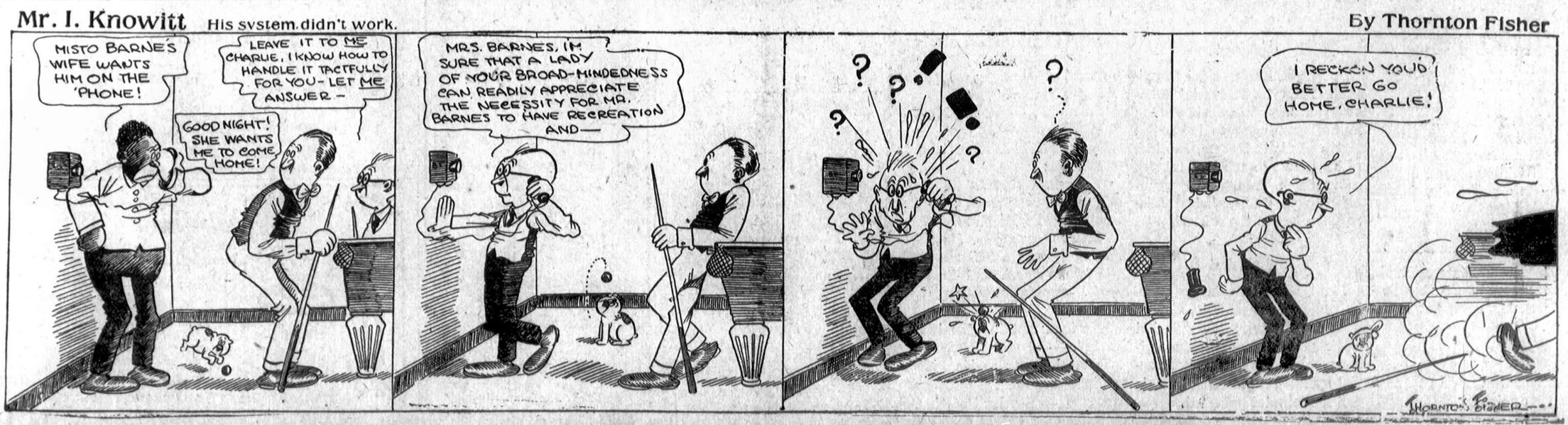

NEDELIOS NAUJIENOS

LITHUANIAN SUNDAY NEWS

Kaina 7 centai — Price 7 cents

SLY SAYINGS BY SLIM JIM

TIM TINKLEHORN'S GOT A GREAT IDEA. HE'S GOIN' TO TRAIN SILK WORMS TO DARN SOCKS.

SLIM JIM AND THE FORCE

GIT A BIG SACK AND A LONG ROPE SHORTY. I'VE SPOTTED SLIM OVER THERE BELOW TH' CLIFF.

GRASSVILLE POLICE

YEAH?

WHEN WE GET THERE I'LL SNEAK UP ON HIM ALONE. YOU AND LANK STAY UP ON TH' CLIFF WITH ONE END OF TH' ROPE.

I SAW HIM OVER THERE BY THAT BIG ROCK. IF I GIT HIM I'LL CHUCK HIM INTO TH' SACK. WHEN I YELL, HAUL HIM UP.

I'LL LEAVE TH' SACK HERE AND SCOUT AROUND A LITTLE.

EASIER'N I EXPECTED.

NOW WHERE IN TARNATION'S THAT SACK AND ROPE? I LEFT 'EM RIGHT HERE.

I'VE GOTTIM MEN!! HAUL AWAY.

AYE-AYE CAP!!

VERY DEEP VOICE.

BUMP

BUMP

I'LL GO UP NOW AND SEE DE FUN WHEN DEY HAUL CAP UP.

CAP'S TH' CAT'S WHISKERS TO GRAB SLIM SO QUICK.

BY GRAVY!! SLIM MUST BE GETTIN FAT, TH' WAY THIS SACK PULLS.

BUMP

BEFORE I UNTIE TH' SACK I'LL GIVE THAT HOBO A FEW KICKS. I'VE BEEN WAITIN FOR THIS CHANCE.

IF THAT'S SLIM JIM, HE'S SURE GETTIN' BIGGER.

ing Co., St. Louis, Mo.

C-C-CAP!!

SAY-Y-Y!! YOU ORNERY LITTLE RUNT. I'VE A NOTION T'FIRE YOU FER KICKIN' ME THAT WAY.

ARMSTRONG

HAVE A HEART, JERRY.

A ONE REEL TRAGEDY—

"BERNICE, YOU'RE THE ONLY SKIRT I EVER CARED FOR", GURGLED JEREMIAH PLIPP, AS HE BRUSHED CARAMEL CRUMBS FROM HIS DERBY— "OH JERRY," SPOKE BERNICE.

THE CUCKOO IN THE PARLOR CUCKOOED TWELVE. "OH HEAR THE CUCKOO CUCKOO," GURGLED JERRY.— AND THE PICKLE VOICED FEMALE ANSWERED "I DO".

"IT MUST BE GREAT TO TROT TO THE ALTAR", VENTURED THE BOLD JERRY.— "OH FOR A TROT", SHRIEKED THE ENTHUSIASTIC WEAKER SEX.

"BERNICE," GASPED JERRY. "JERRY," GASPED BERNICE. HE SLIPPED A RUBBER BAND ON HER THUMB.

TWENTY MINUTES ELAPSE

"BERNICE, HOW LOVELY YOU LOOK" FAINTLY SPOKE JERRY.— LAY OFF A THAT STUFF" SPOKE A HANDSOME NURSE, "YOU'RE IN A HOSPITAL NOW."

IMPERFECT IN ORIGINAL

Terry and Tacks

A Skin Game.

By Joe Farren

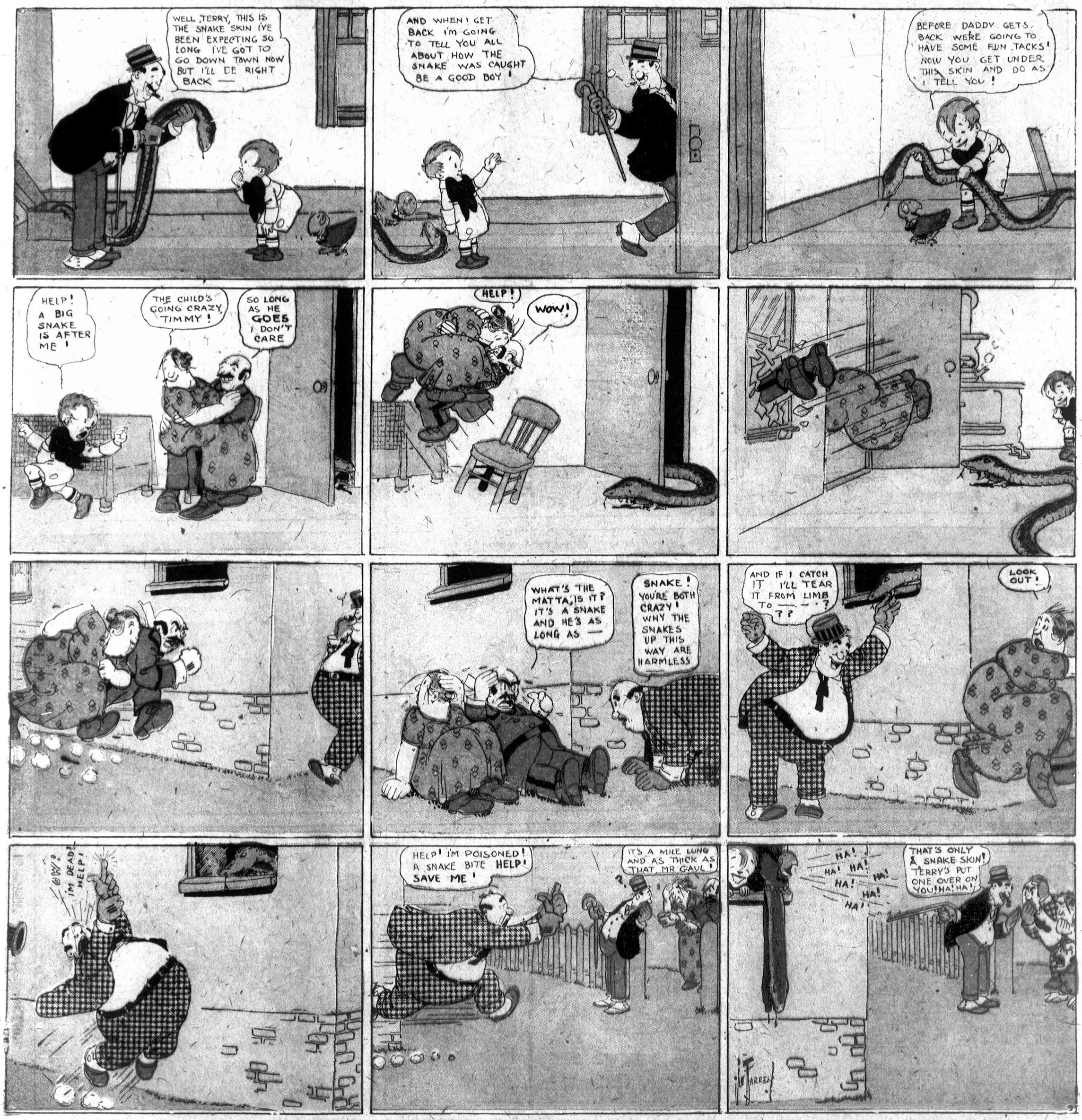

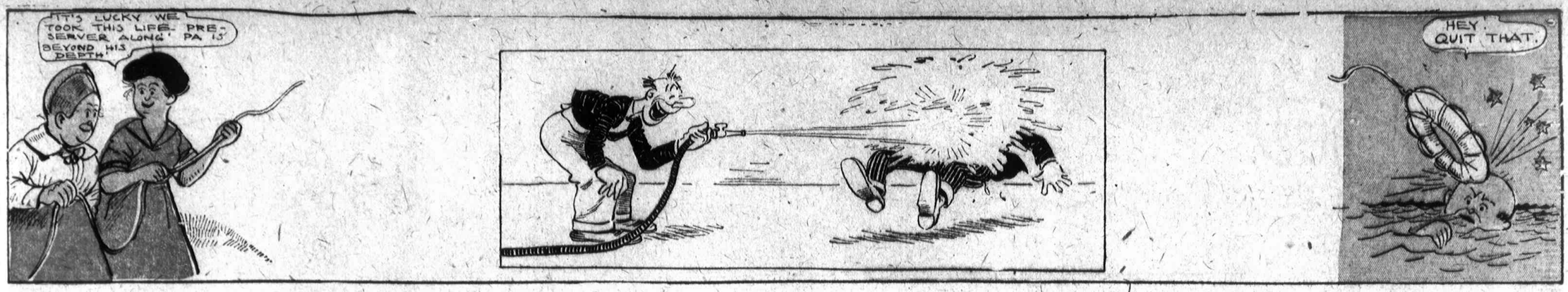

Doings of the Van Loons

The Prospects are Entirely too Good for Father.

By F. Leipziger

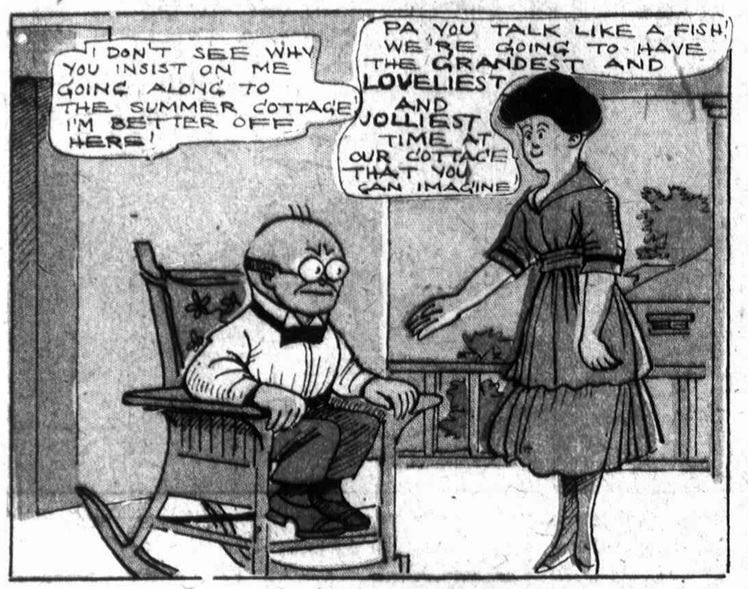

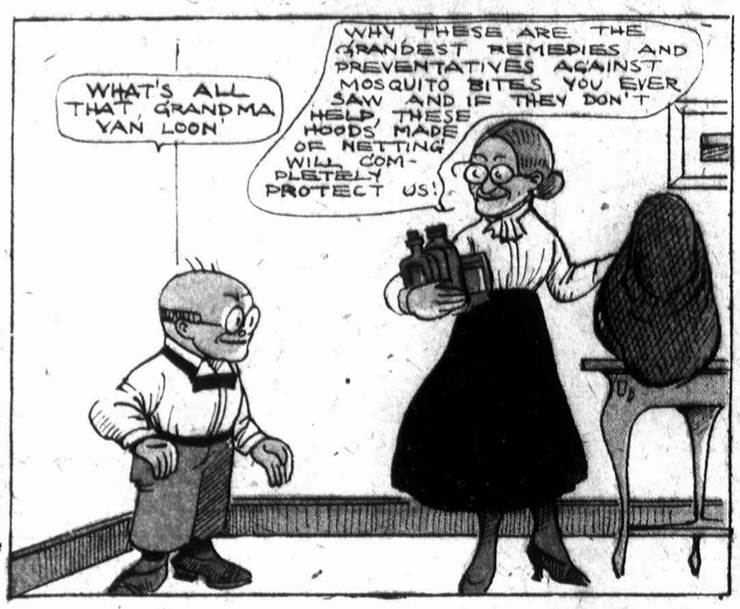

THE KELLY KIDS

TIM AND TOM. BY NATE COLLIER

BAH

HEY, MA, WE GOT TH' TABLE CLOTH ALL SPREAD FOR OUR PICNIC DINNER

RIGHT OVER THE HOLE IN TH' GROUND

ALL RIGHT, BOYS, NOW WHILE I GET THE THINGS READY YOU RUN AND PLAY, I'LL CALL YOU.

WE'RE AWFUL HUNGRY

THIS HOLE COMES OUT RIGHT UNDER THE TABLE CLOTH. WE'LL CRAWL IN AND GIVE 'EM A SCARE

YOU FIRST MY DEAR GAS PIPE!

THERE'S NUTHIN' LIKE A GOOD OL' FASHIONED PICNIC IN TH' WOODS TO MAKE A FELLER REALIZE THAT LIFE'S WORTH LIVIN'!

I WONDER WHERE TIM AND TOM ARE?

OWOOHOO

? ? ? ? ? ? ?

AHA! ME HEARTIES! SO THAT'S IT, EH?

WHAT IS IT?

AFTER 'EM, DINNY, WE'LL CATCH 'EM!

THAT WAS SOME RUN BUT WE GOT AWAY.

NOW TO SLIP THE TABLE CLOTH ON BILLY TH' GOAT.

HOLD STILL BILLY OL' SPORT.

BAH

THERE THEY ARE.

SNEAK UP ON 'EM EASY LIKE, DINNY, AND BOTH GRAB AT THE SAME TIME

HELP!

LOOK OUT!

OOF!

BAH!

GEE, MA, THIS PIE IS GOOD

WELL IF PA AN' DINNY WANT TO STAY AWAY AN' AMUSE THEMSELVES WE'LL EAT LUNCH WITH OUT 'EM.

World Color Printing Co., St. Louis, Mo.

PASS THE MOLASSES.

ONE REEL

YES, I'M VERY FOND OF JELLY.

SO AM I. I COULD EAT A GALLON.

MY WIFE MAKES JELLY BUT IT'S NEVER A SUCCESS.

WHY SO?

SHE CANT MAKE HER JELLY JELL.

OH, THATS A CINCH.

HOW DO YOU MAKE JELLY JELL?

JUST OMIT THE (Y) IN JELLY.

5-250

OH!!!

INK